

Vantaan kaupunki

SIIRTOLAPUUTARHASELVITYS

VAPAA-AJAN ASUMINEN JA VILJELY VANTAALLA

Raportti 31.12.2011

31.12.2011

SISÄLLYSLUETTELO

1	Työn taustaa	1
2	Työn tavoitteet ja selvittävät kysymykset.....	1
3	Siirtolapuutarhojen, vapaa-ajan asumisen ja viljelyn historiaa ja nykypäivää.....	2
3.1	Historiaa.....	2
3.2	Käsitteet	2
3.3	Nykytilanne	3
3.3.1	Sosiaalinen tarve ja käyttäjät.....	3
3.3.2	Uudet ilmiöt	4
3.3.3	Monikulttuurisuus ja viljely.....	5
3.4	Muut toimijat	7
3.4.1	Hyötykasviyhdistys	7
3.4.2	Dodo ry	8
3.4.3	Marttaliitto ja 4H-yhdistykset	9
3.5	Kestävä kehitys ja vapaa-ajan asumisen liikennevaikutukset	10
3.6	Siirtolapuutarhan perustamisen edellytykset	11
3.6.1	Sijaintipaikkavaatimukset ja tekniset edellytykset.....	11
3.6.2	Alueiden kaavoitus ja rakentamistapaohjeet.....	12
3.7	Eri hallinto- ja rahoitusmuodot sekä vastuunjako.....	13
3.7.1	Yhdistys	13
3.7.2	Kiinteistöosakeyhtiö	13
4	Siirtolapuutarhat, vapaa-ajan asuminen ja viljely pääkaupunkiseudulla.....	14
4.1	Siirtolapuutarhat, kesämajat ja palstaviljely Helsingissä	14
4.2	Siirtolapuutarhat ja palstaviljely Espoossa	15
5	Siirtolapuutarhat, vapaa-ajan asuminen ja viljely Vantaalla	16
5.1	Vantaan siirtolapuutarhat ja viljelypalstat	16
5.1.1	Osuuskunta Viherkummun viikonloppumaja	17
5.1.2	Kiinteistö Oy Kesäheinän ryhmäpuutarha-alue.....	18
5.1.3	Palstaviljelyalueet	18
5.1.4	Aiemmat selvitykset ja maankäytön tilanne	19
6	Haastattelut	19
7	Kyselytutkimus	20
7.1	Vastausten yhteenveto ja analyysi	20
8	Esimerkkikohteet	22
8.1	Esimerkkikohteiden yhteenveto ja analyysi	23
9	Johtopäätökset siirtolapuutarhojen, kesämajojen ja viljelypalsta-alueiden perustamisen edellytyksistä Vantaalla	27
9.1	Kotitarpeviljelyn ja puutarhanhoidon suosio kasvussa	27
9.2	Vapaa-ajan viettäminen lähellä vähentää liikennettä ja lisää vapaa-aikaa	27
9.3	Perustamisen edellytyksiä ja vastuunjako	27
9.4	Vantaalaiset toivovat uusia siirtolapuutarha- ja palstaviljelyalueita	28
9.5	Kesämaja-alueet edellyttävät erityistä sijaintia.....	28
9.6	Esimerkkikohteista nousseita ilmiöitä ja edellytyksiä	28

31.12.2011

9.7	Siirtolapuutarhamökkien hintataso pääkaupunkiseudulla korkea	29
9.8	Kehittämisideoita.....	30
10	Lähteet	31
11	Liitteet.....	33

31.12.2011

VANTAA

SIIRTOLAPUUTARHASSELVITYS - VAPAA-AJAN ASUMINEN JA VILJELY VANTAALLA

1 Työn taustaa

Työn tilaajana on ollut Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu. Tilaajan vastuushenkilönä on toiminut maisema-arkkitehti Anne Mäkynen. Työtä ohjanneeseen ohjausryhmään ovat Mäkynen lisäksi kuuluneet Asta Tirkkonen (Kaupunkisuunnittelu), Antti Auvinen (Kuntatekniikan keskus/ vesihuolto), Sonja Semeri (Viheralueyksikkö), Sinikka Rantalainen (Ympäristökeskus), Taina Andersson (Yrityspalvelut) ja Hannu Kyttälä (Tilasto ja tutkimus). Työn on laatinut FCG Finnish Consulting Group Oy. Projektipäällikkönä on toiminut maisema-arkkitehti Eeva Eitsi ja muut tekijät ovat olleet maisema-arkkitehti Eeva Rapola, FM konsultti Asta Nupponen ja VTT konsultti Rosa Vihavainen.

Aloitteita uusien siirtolapuutarhojen ja kesämaja-alueiden perustamiseksi Vantaalle on noussut esiin usein vuosien varrella. Uusille siirtolapuutarha-alueille soveltuvia paikkoja on selvitetty 1970-luvulta lähtien ja viimeksi yleiskaavan 2007 laatimisen yhteydessä. Uusia siirtolapuutarhoja ei ole kuitenkaan perustettu 1980-luvun jälkeen.

Loma-asutus ja siirtolapuutarhat kilpailevat samoista paikoista pientalorakentamisen kanssa ja virkistysalueiksi varattujen alueiden muuttaminen loma-asutukseen tai siirtolapuutarha-alueiksi vaatii hyvät perustelut. Yhtenä perusteluna on aloitteissa mainittu vapaa-ajan liikenteen vähentäminen, jos kauempana sijaitsevan kesämökin vaihtoehtona olisikin kesämaja tai siirtolapuutarhamökki omassa kunnassa. Tässä työssä on tutkittu mm. haastatteluin ja nettikyselyin potentiaalisten käyttäjien kiinnostusta edellä mainittuun vaihtoehtoon.

Kesämajoja ei Vantaalla ole, eikä niitä ole aiemmin selvitetty. Kesämaja-alue säilyy yleisenä virkistysalueena. Tässä työssä on tutkittu esimerkkikohteiden avulla mm. yleisen käytön mahdollisuuksia. Helsingin kesämajat sijaitsevat pääsääntöisesti meren rannalla, joka on erityinen vetovoimatekijä. Tässä työssä on pohdittu ja selvitetty, mitkä olisivat mahdollisia kesämaja-alueiden vetovoimatekijöitä Vantaalla.

Viljelypalstatoimintaa on Vantaalla eri puolilla kaupunkia kaupungin vuokraamalla. Tässä työssä on selvitetty nettikyselyn avulla miten palstat käytännössä toimivat, mikä on käyttöaste ja tarvittaisiinko niitä lisää.

2 Työn tavoitteet ja selvittävät kysymykset

Työn tavoitteena on ollut selvittää millä edellytyksillä Vantaalle olisi mahdollista perustaa uusia siirtolapuutarhoja, kesämaja-alueita ja viljelypalstoja. Tässä työssä ei ole etsitty uusia paikkoja ao. toiminnoille.

Raporttiin on koottu aiheeseen liittyvät käsitteet, lähtötiedot ja taustaa kirjallisuuden, netin ja alustavan tausta-aineiston avulla (kaupsu/Anne Mäkynen 13.4.2011). Työssä selostetaan lyhyesti siirtolapuutarhaliikkeestä ja sen historiasta sekä selvitetään miksi siirtolapuutarhoja, kesämajoja ja viljelypalstoja on perustettu. Samalla tarkennetaan Vantaan siirtolapuutarhojen historiaa ja nykytilannetta.

Kunnan eri hallintokuntien kanssa sekä esimerkkikohteiden avulla on selvitetty siirtolapuutarha-alueen, kesämaja-alueen ja viljelypalsta-alueen sijainti-

31.12.2011

paikkavaatimuksia Vantaalla mm. maaperän, kunnallistekniikan, liikenneyhteysien, julkisen liikenteen tarpeen ja maanomistuksen suhteen.

Lisäksi työssä on selvitetty aiempien tutkimusten sekä haastatteluiden ja nettikyselyn avulla minkälaiseen sosiaaliseen tarpeeseen siirtolapuutarhat, kesämajat ja viljelypalstat vastaavat nykyisin, mikä motivoi viljelyyn, sekä käyttäjien ja potentiaalisten käyttäjien tulevaisuuden tarpeita ja toiveita siirtolapuutarhoihin ja niiden oheispalveluihin liittyen.

Työssä on selvitetty kirjallisuuden, netin ja haastattelujen sekä maastokäyntien avulla minkälaisia ovat nykyaikaiset siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueet, mm. mikä on niiden kesä- ja talvikäyttö, mökin koko ja alueen hallintamuoto. Työssä on etsitty esimerkkejä uusista (10-20 vuoden aikana perustetuista) siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueista.

3 Siirtolapuutarhojen, vapaa-ajan asumisen ja viljelyn historiaa ja nykypäivää

3.1 Historiaa

Siirtolapuutarhatoiminta sai alkunsa 1800-luvulla Saksassa, jossa luostarit, kaupungit ja tehtaat järjestivät maatilkkuja työläisille. Perheet viljelivät tarpeeseen, saivat viljelemällä lisäystä ruokapöytään ja viettivät samalla aikaa raittiissa ilmassa. Ensimmäisen varsinaisen siirtolapuutarhan perusti lääkäri Daniel Gottlieb Schreber 1870-luvulla Leipzigissa. Hän halusi tarjota vähävaraisille lapsiperheille mahdollisuuden terveelliseen kesänviettoon.

Suomeen siirtolapuutarhatoiminta saapui Saksasta tai Tanskan ja Ruotsin kautta 1900-luvun alussa. Sekä Helsingissä että Porvoossa tehtiin suunnitelmia siirtolapuutarhan perustamiseksi, mutta ensimmäinen siirtolapuutarha saatiin perustettua Tampereelle Hatanpään alueelle vuonna 1916. Tampereen Hatanpään siirtolapuutarha siirrettiin Niihamaan 1970-luvulla. Helsingin ensimmäinen siirtolapuutarha perustettiin vuonna 1918 Ruskeasuolle. Se on vanhin samalla paikalla sijainnut siirtolapuutarha Suomessa.¹

3.2 Käsitteet

Siirtolapuutarha on yhdistys-, osuuskunta- tai osakeyhtiömuotoinen lomiasuntoalue, joka sijaitsee kaupungin vuokramaalla tai yksityisellä maalla. Jokaisella palstanhaltijalla on kesäkäyttöinen pieni mökki ja viljelyyn sopiva palsta. Alueet ovat periaatteessa myös muille kaupunkilaisille avoimia. Alueella on yhteisiä huoltotoimintoja. Mökkien varustelu ja vesihuoltojärjestelyt vaihtelevat. Siirtolapuutarha on pääsääntöisesti vain kesäkäytössä. Rinnakkainen nimitys on **ryhmäpuutarha**. Asemakaavamerkintäpäätöksen mukaisesti tässä selvityksessä käytetään siirtolapuutarha -nimitystä.

Kesämaja-alue on yleinen virkistysalue, johon vuokraoikeudella voi rakentaa omia kesäkäyttöisiä pieniä mökkejä. Kesämajoihin ei kuulu omaa palstaa eikä viljely ole mahdollista. Alueen vetovoima perustuu esim. uimarantaan. Mökkien varustelu on useimmiten hyvin vaatimaton. Kesämaja-alueen huoltotoiminnoista vastaa yleensä kaupunki.

¹ www.siirtolapuutarhaliitto.fi

31.12.2011

Lomamökkialue on yksityinen alue, jossa yrittäjä vuokraa pieniä lomamökkejä vaihtelevaksi ajaksi ja hoitaa yhteisiä huoltotoimintoja. Mökit voivat olla kesäkäyttöisiä tai myös ympärivuotiseen käyttöön soveltuvia.

Palstaviljelyalue on kaupungin maalla sijaitseva kotitarveviljelyalue, josta vuokrataan pieniä (n. aari) palstoja. Usein vuokraaja on jokin yhdistys, joka vuokraa palstat edelleen jäsenilleen. Monivuotisia kasveja, kuten marjapensaita joko saa tai ei saa istuttaa alueen sääntöjen mukaan. Kasteluvesi järjestetään useimmiten kesävesijohdolla esim. joesta tai purosta².

3.3 Nykytilanne

Kotitarveviljelyn suosio on kasvanut viime vuosina ja yhä useampi haluaa ponnistaa pienimuotoiseen hyötykasviviljelyyn. Palstojen hoito on tehokasta hyötyliikuntaa ja lisäksi saadaan terveellisiä ja lisääaineettomia tuotteita ruokapöytään.

Siirtolapuutarhatoimintaa edistää ja kehittää 1930-luvulta toiminut Siirtolapuutarhaliitto ry. Liittoon kuuluu 40 jäsenyhdistystä.³ Liiton tarkoituksena on valtakunnallisena keskusjärjestönä edistää ja kehittää maamme siirtolapuutarhatoimintaa. Suomen siirtolapuutarhaliitto järjestää jäsenyhdistysten jäsenille matkoja ja koulutusta, mm. puutarhanhoidon kursseja. Siirtolapuutarhaliitto on koonnut tietopaketin avuksi uuden siirtolapuutarha-alueen ja -yhdistyksen perustamisessa. Liiton nettisivuilta löytyy myös ohjeita ja asiakirjamalleja, mm. vuokrasopimusmalleja. Liitto toimittaa myös omaa jäsenlehteä.

Liiton nettisivujen mukaan siirtolapuutarhamökkien kysyntä kasvaa edelleen. Useassa kaupungissa ja kunnassa valmistellaan uusien siirtolapuutarha-alueiden perustamista, mm. Porvoossa, Pirkkalassa, Naantalissa ja Uudessa-kaupungissa sekä Espoossa.

Viime vuosina puutarhanhoidosta on tullut suosittu harrastus, mikä näkyy erimerkiksi puutarha-alan myynnin kasvuna ja valikoimien laajentumisena. Siirtolapuutarhat tarjoavat mahdollisuuden puutarhan hoitoon ja viljelyyn lähellä kotia. Yhä useammalle siirtolapuutarhaharrastus on tärkeää myös sosiaalisuuden ja yhteisöllisyyden vuoksi. Lisäksi puutarhan hoito ylläpitää ja edistää kehon ja mielen terveyttä.

Tyypillisin kaupunkiviljelijä on keski-ikänen ylittänyt nainen, mutta viime vuosikymmeninä aktiiviseksi viljelijäryhmäksi ovat nousseet ekologisesti valveutuneet nuoret.

3.3.1 Sosiaalinen tarve ja käyttäjät

Siirtolapuutarha- ja viljelypalsta-alueilla halutaan hyötyviljellä, mutta myös rentoutua ja irtautua arjesta ja viettää aikaa läheisten sekä palstanaapureiden kanssa. Viljelyssä voidaan yhdistää huija ja hyöty, jota sosiaalisuus ja terapeutin toiminta täydentävät.

Tähän selvitykseen liittyvän nettikyselyn vastausten (yht. 230 vastaajaa) perusteella siirtolapuutarhojen ja viljelypalstojen viljelijät tai siitä kiinnostuneet ovat Vantaalla pääasiassa yli 45-vuotiaita (n. 60 % vastaajista). Toisaalta n. 30% vastaajista on perheellisiä. Työhön liittyvien Vantaan ja Espoon siirtola-

² Tausta-aineistoa Vantaan siirtolapuutarhoista ja loma-asumisesta, Mäkyinen 2011

³ <http://www.siirtolapuutarhaliitto.fi/sspl.html>

31.12.2011

puutarha-alueiden maastokäyntien perusteella voidaan myös todeta, että iäkkäämmät ihmiset viljelevät. Etenkin eläkeläisillä on aikaa arkipäivisin hoitaa puutarhojaan ja viljelyksiään.

Suuri osa vantaalaisista vastaajista (kysymykseen vastasi 226) asuu kerrostaloissa (n. 62%), joissa viljelymahdollisuutta ei ole. Kerrostaloasukkailla on suurempi tarve siirtolapuutarha- ja palstaviljelyyn kuin omakoti- tai rivitaloasukkailla, joilla on omat pihat.

” Palstaviljelyalue sijaitsee lähellä asuntoa. Myös pikkulapset vuodenikäisestä lähtien viihtyvät hyvin palstalla puuhaillen hiekan, mullan ja muurahaisten kanssa. Jopa talvella lapsenlapsi kyselee, milloin mennään kasvimaalle ”

Kyselystä poimittu vastaus kysymykseen Mitä hyvää on nykyisellä palstaviljelyalueellanne?

3.3.2 Uudet ilmiöt

1900-luvun lopulla on yleisesti havahduttu ilmastonmuutokseen, maapallon tuottavuuden vähenemiseen ja luonnonvarojen riittävyyteen. On tiedostettu, että yhteiskunnan toimiminen edellyttää ekologisesti kestävää toimintaa. On syntynyt pyrkimys kestäväan kehitykseen ja tietoiseen kulutukseen sekä luonnon ekosysteemien ja monimuotoisuuden ylläpitämiseen. Elintarvikkeiden tuottaminen aiheuttaa nykyisellään merkittävää ympäristökuormitusta. Ympäristön kannalta keskeistä on ruoka-aineiden valinta, ruoan tuotantotapa (mm. luonnonmukainen tuotanto), ruoan jakelu ja pakkaaminen (lähiruoka).⁴

Kuluttajat ovat alkaneet vaatia vihreämpiä tuotteita, joiden valmistuksessa on huomioitu ympäristövastuu sekä sosiaalinen vastuu. Ympäri maailman on syntynyt kansalaisjärjestöjä mm. 1980-luvulla Italiassa perustettu ja laajalle levinnyt **Slow Food -liike** haluaa yhdistää hyvää ruuasta nauttimisen, ekologisesti kestävä viljelytavat ja viljelykasvien suojelun. 2000-luvulla **lähiruoka-aate** on levinnyt maailmalla kovalla vauhdilla. On noussut tärkeäksi asiaksi tietää mistä ruoka tulee ja miten se on tuotettu.⁵ Lähiruokalla tarkoitetaan omalla talousalueella tuotettua ruokaa, jossa raaka-ainetuotannon lisäksi myös tuotteen valmistus ja kulutus tapahtuu lähialueella. Lähiruoka-aatteessa pyritään siihen, että ravinteita palautetaan takaisin maaperään, jossa se on tuotettu.

Viime vuosina suosituksi nousseessa **kaupunkiviljelyssä** pyritään kasvattamaan ruokaa siellä missä suuri osa kuluttajista valmiiksi asuu eli kaupungeissa. Kaupunkiviljely on aina liittynyt tiiviisti kaupungissa asumiseen. Tänä päivänä useissa maailman suurkaupungeissa slummutuminen, köyhyys ja ruuan puute alkavat olla entistä suurempia ongelmia. Kansalaisjärjestöt mm. Etelä-Afrikassa pyrkivät parantamaan slummien ja lähiöiden asukkaiden elämänlaatua opettamalla heitä viljelemään kasviksia⁶. Länsimainen kaupunkilainen ei ole niinkään riippuvainen omavaraisuudesta, vaan kaupunkiviljelyyn houkuttelevat ekologisen jalanjäljen pienentäminen, ympäristöystävällisemmän ruoan tuottaminen ja luomuruoka. Maailmanlaajuisesti kaupunkiviljelyä harjoittaa noin 800 miljoonaa ihmistä. Sitä voi harrastaa pihalla, parvekkeilla, sisätiloissa ja katoilla.

⁴ Perrels, Ahlqvist, Heiskanen, Lahti. Kestävän kulutuksen potentiaalia etsimässä – esitutkimus. VATT, Helsinki 2004.

⁵ <http://dolceta.eu/suomi/Mod5/Slow-food-liike.html>

⁶ Soil for Life, <http://soilforlife.co.za/>

31.12.2011

Kaupunkiviljelyn yksi pidemmälle mennyt muoto on **kaupunkimaatalous**, johon liittyvät myös eläinten kasvatusta ja metsätalous kaupunkiolosuhteissa.⁷ Samalla ovat yleistyneet ruoanjakelussa lähi- ja luomuruokapiirit, lähimarkkinatorit sekä valikoitua lähi- ja luomuruokaa myyvät pienet kivijalkakaupat.

Muita esiin nousseita ilmiöitä on muun muassa **permakulttuuri**, suunnittelufilosofia ja menetelmä, jossa luonnon malleja mukaillen luodaan kestäviä ja ekologisesti harmonisia ihmisympäristöjä ja kulttuuria, korjataan maalle aiheutettuja vaurioita sekä parannetaan kaiken toiminnan ohella maan elinvoimaisuutta. Tarkoituksena on elää harmoniassa luonnon kanssa ja ottaa vastuuta omasta toiminnasta sekä kokea tekemisen tarkoituksenmukaisuus ja palkitsevuus.⁸

Tärkeäksi ovat nousseet myös luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät **vanhat viljelylajikkeet** ja niiden säilyminen sekä käyttö erityisesti luonnonmukaisessa viljelyksessä. Lisäksi haasteena on sopeutuminen ilmastomuutoksen aiheuttamiin seurausvaikutuksiin.

Kaupunkiviljelyllä voidaan parantaa suurkaupunkien slummien ja lähiöiden asukkaiden elämänlaatua opettamalla heitä viljelemään kasviksia. Viljely voi mahdollistaa oman ruoantuotannon lisäksi elinkeinonkin kasvisten ja niistä valmistettujen tuotteiden myynnistä. Kansalaisjärjestöt opettavat viljelyä slummien asukkaille sekä levittävät ekologista ajattelutapaa mm. eroosiosuojauksesta ja maaperän hyvään kuntoon panostamisesta. Lähde Soil for Life(<http://soilforlife.co.za>)

3.3.3 Monikulttuurisuus ja viljely

Maahanmuuttajien määrä on pääkaupunkiseudulla kasvussa. Maahanmuuttajia tulee Suomeen ympäri maailmaa, erilaisista kulttuureista ja luonnonolosuhteista.

Maahanmuuttajien sopeutumista uuden kotimaan oloissa voidaan parantaa tarjoamalla mahdollisuus viljelyyn ja puutarhatöihin. Palstaviljely antaa mahdollisuuden oman ruokakulttuurin ylläpitämiseen viljelemällä siihen kuuluvia vihanneksia edullisesti. Tutkimuksen perusteella palstaviljely kasvattaa viljelijöiden luovuutta, itseluottamusta sekä tarpeellisuuden ja tuottavuuden tunnetta. Lisäksi viljelypalstat koetaan kulttuurisesti hyväksyttävinä sosiaalisina tiloina, joilla liikkuminen on turvallista. Usealle on myös tärkeää säilyttää yhteys maahan ja maaperään, jolloin pystyy kuvittelemaan itsensä entiseen kotimaahansa ja läheistensä luo.⁹

⁷ Dodo ry, <http://kaupunkiviljely.fi/miksi/mika-kaupunkiviljely/>

⁸ <http://pohjoinenpermakulttuuri.wordpress.com/>

⁹ Faehnle. Jokinen. Karlin., Lyytimäki. Kaupunkiluonto ja monikulttuurisuus - maahanmuuttajat luontoalueiden kokijoina ja käyttäjinä. Suomen ympäristökeskus. Suomen ympäristö 1/2010.

31.12.2011

Turun yliopistolla tehdyn tutkimuksen mukaan viljelypalstojen vuokraajista n. 15% on uussuomalaisia. Haastattelututkimuksessa yli puolet oli naisia. Maahanmuuttajataustaiset viljelijät suosivat palstoillaan omasta ruokakulttuuristaan tuttuja lajikkeita. Tiettyjen lajien viljelemisellä pyritään oman ruokakulttuurin ylläpitämiseen ja sen siirtämiseen nuoremmille sukupolville. Tutkimuksen mukaan palstaviljely lisää sosiaalista kanssakäymistä ja siten helpottaa Suomeen sopeutumista.¹⁰

”..monikulttuurisuus on täällä aidoista aidointa; palstanaapureina meillä on kiinalaisia ja venäläisiä viljelijöitä, joista on tullut meille ystäviä. Vaihdamme kuulumisia ja opimme uusia viljelytapoja ja vaihdamme ruokareseptejä keskenämme...”

Ote vastauksesta (vantaalaisille osoitetusta nettikyselystä) kysymykseen Mitä etuja mielestänne viljelypalstalla on kesämökkiin/vapaa-ajan asuntoon verrattuna?

Kansainväliset puutarhat

Yhteisöpuutarhoilla (*Community Gardens*) ja kansainvälisillä puutarhoilla (*Interkulturelle Gärten*) tarkoitetaan yhteisöllisiä puutarhahankkeita, jossa kaikilla kaupungin asukkailla on mahdollisuus sekä viljellä omaa palstaa sekä osallistua sosiaaliseen toimintaan yhdessä muiden asukkaiden kanssa. Hankkeilla pyritään lisäämään sosiaalista integraatiota, yhteisöllisyyttä ja osallistumista maahanmuuttajien ja paikallisväestön keskuudessa. Puutarhahankkeiden on todettu toimivan erilaisiin kulttuureihin suuntautuvien ennakoluulojen vähentäjänä ja kaupungin asukkaiden välisen kanssakäymisen lisääjänä.¹¹

Yhteisöpuutarhoilla ja eri kulttuurien välisillä puutarhahankkeilla pyritään löytämään keinoja estää maahanmuuttajien syrjityksi tulemistä ja vähentämään ennakoluuloja erilaisia kulttuureja kohtaan.

*Lähde Stiftung Interkultur:
<http://www.stiftung-interkultur.de/>*

¹⁰ Leppänen. Kaupunkiviljely Turun kaupungissa ja uussuomalaisten näkemykset palstaviljelystä.

¹¹ Maier. Kansainväliset puutarhat Berliinissä – Monikulttuuristen yhteisöjen mikrokosmos? Pro gradu –tutkielma 2007.

31.12.2011

3.4 Muut toimijat

3.4.1 Hyötykasviyhdistys

Vuonna 1978 perustettu Hyötykasviyhdistys r.y. edistää toiminnallaan luonnonmukaista viljelyä ja luonnon antimien hyötykäyttöä kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Nykyään yhdistyksen jäseniä on yli 6500 ympäri Suomea. Yhdistyksen tärkeimpiä tehtäviä on vanhojen kasvikantojen säilyttäminen ja kotiviljelyn edistäminen muun muassa järjestämällä luentoja, kursseja, ja julkaisutoimintaa sekä vuokraamalla viljelypalstoja.

Hyötykasviyhdistys on saanut toimintatilat Annalan kartanon karjasuojasta, asuinrakennuksesta ja talvikasvihuoneesta. Annalan huvila ympäristöineen on puutarhahistoriallisesti arvokas kokonaisuus ja asemakaavassa alueen käyttötarkoitukseksi on merkitty puutarhakulttuuri. Tavoitteena on luoda Annalaan valtakunnallinen puutarhakulttuurin keskus. Aluetta on suunniteltu ja kunnostettu yhteistyössä Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston viheryksikön kanssa. Osaksi kaupungin julkista puistoa on rakennettu vuokrattavia viljelypalstoja ja niiden rinnalle näytepalstoja eri aihepiireistä muun muassa vanhat Helsingin puistoruusut, perinneperennat ja -kesä kukat, keittiökasvimaa, permakulttuuripuutarha ja perhospuutarha.¹²

Vantaalla Hyötykasviyhdistyksellä on palstaviljelyalue Vantaanlaaksossa.

Hyötykasviyhdistyksen toimintaan kuuluu muun muassa joka keväinen taimitori Annalan kartanon orangeriassa/talvikasvihuoneella ja talouspihalla. Kuvat E. Rapola

¹² Hyötykasviyhdistys, <http://www.hyotykasviyhdistys.fi/>

31.12.2011

3.4.2 Dodo ry

Suurkaupunkien erilaisissa välitiloissa viljelemisestä on tullut maailmanlaajui-
nen ilmiö. Suomessa ympäristöjärjestö Dodo ry aloitti kaupunkiviljelyn kesällä
2009 Helsingin Keski-Pasilassa. Pasilassa on tehty mm. rautatien varteen
kierrätysmateriaalista viljelylaari, jossa on viljelty mm. punajuurta, porkkanaa
ja mangoldia. Lisäksi on viljelty perunaa autonrenkaista tehdyissä perunator-
neissa. Viljelmiä on toteutettu myös mm. Helsingin Kalasatamaan sekä Tam-
pereelle ja Turkuun.¹³

*Kuva Dodo ry kaupunkiviljelyksistä Kes-
ki-Pasilasta. Veturitallien läheisyydessä
on mm. vanhan 50-luvun Vespan lavalle
rakennettu viljelylava.*

*Lähde Dodo ry
([http://kaupunkiviljely.fi/projektit/keski-
pasila/](http://kaupunkiviljely.fi/projektit/keski-
pasila/))*

*Arabianrannan rakentamattomalla kort-
telilla on kaupunkiviljelyksiä. Kuva Eeva
Eitsi*

¹³ Dodo ry, <http://kaupunkiviljely.fi>

31.12.2011

Syksyllä 2011 Joel Rosenberg ympäristöjärjestö Dodosta on koonnut satokartan [www-sivuille](http://satokartta.net/) (<http://satokartta.net/>) Helsingin yleisten puistojen antimista. Yleisistä puistoista voi kerätä luvan kanssa esimerkiksi päärynöitä tai marjoja.

Lähde YLE (<http://olotila.yle.fi/etsivaloytaa-kaupunkiymparistosta-ilmaista-suuhun-pantavaa>)

3.4.3 Marttaliitto ja 4H-yhdistykset

1900-luvun alkupuolelta lähtöisin olevat Marttojen kotitalousneuvontajärjestö ja 4H-nuorisojärjestöt toimivat sekä maaseudulla että kaupungeissa tuottaen neuvontapalveluja ja järjestäen monipuolista toimintaa, jossa perheen hyvinvoinnilla on tärkeä osuus. Järjestöjen tavoitteena on muun muassa edistää kestävän kehityksen mukaisia valintoja, vastuuta ympäristöstä ja edistää ympäristönhoitoa. Martat järjestävät monipuolisesti puutarhakursseja, -luentoja ja antavat neuvontaa muun muassa kompostoinnissa ja hyötykasvien viljelyksestä. 4H-yhdistykset toimivat aktiivisina vuokratilastoiminnan ylläpitäjinä ja kehittäjinä. Vantaalla 4H-yhdistyksellä on palstaviljelyalue Vantaanlaaksossa.

Pirkanmaan Martat ry:n Tampereen Muotialaan perustama Lastenpuutarha Piparminttu, joka tarjoaa kaupunkilaislapsille ja -nuorille mahdollisuuden kokea puutarhan elämää ja tutustua puutarhaviljelyyn ohjaajan opastuksella. Myös koululuokilla on mahdollisuus palstaviljelyyn.

*Lähde Martat
<http://www.martat.fi/pikkukokki/kotikulmilla/lastenpuutarha-piparminttu/>*

31.12.2011

3.5 Kestävä kehitys ja vapaa-ajan asumisen liikennevaikutukset

Ilmastomuutosta pidetään aikamme suurimpana ympäristöuhkana. Ilmiöön myötävaikuttavat liikenteen hiilidioksidipäästöt ovat jatkuvassa nousussa. Tässä työssä on selvitetty voidaanko vapaa-ajan asumisen liikennevaikutuksia vähentää lisäämällä siirtolapuutarha- ja viljelypalsta-alueita. Merkittävä keino ilmastovaikutukset huomioivassa suunnittelussa on vähentää yksityisautoilua.

Suomessa liikenteen hiilidioksidipäästöt ovat kasvaneet vuosina 1994-2007 14 %. Yli 90 % kotimaan liikenteen kasvihuonepäästöistä syntyy tieliikenteestä. Tieliikenteen päästöistä noin 60 % aiheutuu henkilöautoliikenteestä. Vuoden 1990 jälkeen tapahtunut henkilöliikenteen kasvu koostuu lähes yksinomaan henkilöautoilun lisääntymisestä. Lisäksi on tutkittu, että kun autoja on kotitalouden käytössä vähintään kaksi, vähenee joukkoliikenteen käyttö selvästi.¹⁴

Valtakunnallisessa henkilöliikennetutkimuksessa vuosilta 2004-2005 paljastuu myös, että elintason noustessa suomalaisista on tullut yhä autoistuneempi kansa. Samanaikaisesti kevyenliikenteen ja joukkoliikenteen matkat ovat vähentyneet. Suomalaisen kotimaan matkasuorite on keskiarvoltaan 42 km/henkilö/vrk. Tästä osuudesta kuljetaan n. 75 % henkilöautolla. Matkan tarkoituksesta noin 25 % on vapaa-ajan matkoja ja koko 42 km:n osuudesta on 2,6 km mökkimatkoja/vrk.¹⁵

Henkilöautolla ajettujen mökkimatkojen osuus on keskiarvoltaan noin 640 km/henkilö/vuosi. Tämä voisi tarkoittaa esim. 3 matkaa yli 100 kilometrin päähän sijaitsevalle mökille ja takaisin vuoden aikana. Pääkaupunkiseutulaisten ja vantaalaisten loma-asunnot sijaitsevat pääasiassa kuitenkin keskimäärin kauempana, vantaalaisilla on eniten mökkejä Etelä-Savon maakunnassa.¹⁶ Näin ollen mökkimatkojen osuudet ovat pidempiä kuin koko Suomea koskevan henkilöliikennetutkimuksen keskiarvo. Jos Etelä-Savon mökille ajetaan Vantaalta 3 kertaa vuodessa, ajokilometrejä kertyy noin 1800 km vuodessa.

Vantaalaisten osuutta henkilöliikenteen määrässä ja sitä kautta hiilidioksidipäästöjä olisi mahdollisuus pienentää, jos kesämökin sijasta hankittaisiinkin läheltä kotia siirtolapuutarhamökki palstoineen. Tähän selvitykseen liittyvän vantaalaisille tehdyn kyselyn mukaan keskimääräinen siirtolapuutarhamökin etäisyys vastaajan (18 vastaajaa) kotoa oli 8,8 km ja läheistä sijaintia pidettiin erittäin tärkeänä. Noin 89 % vastaajista (18 vastaajaa) oli sitä mieltä, että siirtolapuutarhamökki korvaa kesämökin. Kyselyn mukaan siirtolapuutarhamökillä käydään kesäkaudella viikonloppuisin ja kesällä oleillaan pidempiä aikoja. Vastaajista (18 vastaajaa) noin 65 % oleilee ja yöpyy pidempiä ajanjaksoja siirtolapuutarhamökillä. Vastausten perusteella käyntikertoja voidaan arvioida tulevan noin 15 vuodessa, ja jos matka on edestakaisin noin 15 km, kilometrejä kertyy vuodessa yhteensä noin 225 km. Vähennys on merkittävä mökkikilometreihin verrattuna.

Kyselyn mukaan siirtolapuutarhamökki voisi korvata kesämökin 83 %:lle niistä vantaalaisista vastaajista (107 vastaajaa), joilla ei ole siirtolapuutarhamökkiä, mutta jotka haluaisivat sellaisen hankkia. Koko Suomessa noin 9 %:lla suomalaisista on kesämökki. Vantaalaisilla oli vuoden 2009 lopussa omistuk-

¹⁴ Touru. Ilmastovaikutusten huomioon ottaminen liikennejärjestelmäsuunnittelussa.

¹⁵ Henkilöliikennetutkimus 2004-2005

¹⁶ Kyttälä 2.3.2011. Vantaan kaupunki, Tilasto ja tutkimus

31.12.2011

sessaan 12 862 eli noin 7%:lla vantaalaisista on mökki¹⁷. Kuitenkin mökkejä on käytössä myös perikunnilla ja sukulaisilla, joten vantaalaisillakin lienee käytössään suhteessa useampia mökkejä kuin tilastoista ilmenee. Kyselyssä 226 vastaajasta noin 30 %:lla on käytössään kesämökki, mikä on merkittävä määrä. Näin ollen voidaan päätellä, että moni vastaaja olisi valmis luopumaan kesämökistään, jos heillä olisi mahdollisuus hankkia tai vuokrata siirtolapuutarhamökki Vantaalta.

” On ekologisempaa mökkeillä omassa kunnassa, kun ajaa tunti-kausia autolla muualle Suomeen”

Kyselystä poimittu vastaus kysymykseen Miksi haluaisitte uusia siirtolapuutarhoja Vantaalle?

Viljelypalstoille kuljetaan kyselyn mukaan pääosin pyörällä ja kävellen, joten viljelypalstojen lisäämisen Vantaalla voisi olettaa vähentävän vapaa-aikaan liittyvää henkilöautoliikennettä, etenkin jos palsta-alueille on hyvät kevyenliikenteenyhteydet asuinalueilta.

3.6 Siirtolapuutarhan perustamisen edellytykset

3.6.1 Sijaintipaikkavaatimukset ja tekniset edellytykset

Uutta siirtolapuutarha-aluetta pohdittaessa tulee etsiä riittävän **laajaa aluetta**, jonne on ympäröiviltä asuinalueilta sopivat etäisyydet, **hyvä saavutettavuus** julkisilla liikenneyhteyksillä sekä hyvä yhteys kevyenliikenteenverkkoon. Lisäksi alueilla on hyvä olla siirtolapuutarhatoimintaa tukevia toimintoja, kuten uimarantoja, hiihtolatuja, hevosaitauksia, retkeilyalueita sekä kulttuuri- ja luontokohteita.

Maaperän tulee olla pääosin viljelyyn sopivaa. Kalliorinteille voi tosin rakentaa kivikkopuutarhan ja metsän siimekseen metsäpuutarhan, jolloin viljelyyn tarvitaan siihen soveltuvaa maa-alaa läheltä. Pienilmastollisesti alue ei saa olla liian tuulinen tai hallanarka. Toisaalta aidanteilla ja istutuksilla voidaan parantaa pienilmastoa.

Vesihuollon edellytyksenä on, että talousvettä varten alueelle rakennetaan kunnallinen vesijohto tai kaivo. Mikäli alue sijaitsee vesistön lähellä, kasteluvedeksi saattaa käydä läheisen lammen, järven tai joen vesi. Talous- ja kasteluvesi johdetaan palstoille useimmiten pinnallisilla ns. kesävesijohdoilla.¹⁸

Vesilain (264/1961) mukaan kasteluvedenotto vesistöstä tai pohjaveden otto (vähintään 250m³/vrk) vaatii vesilain mukaisen luvan Aluehallintovirastolta. Vesilaki uudistuu 1.1.2012. Uudessa vesilaissa (587/2011) edellä mainitut määräykset säilyvät, ja lisäksi tulee kirjallisesti ilmoittaa valtion valvontaviranomaiselle pinta- ja pohjaveden ottamisesta, kun otettava määrä on yli 100 m³/vrk.

Joki- ja purovesien hygieeninen laatu saattaa vaihdella, joten suositeltavaa on ottaa siirtolapuutarhojen kasteluvesi joko omasta porakaivosta, tai mikäli mahdollista vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkostosta (vaikka oltaisiin vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella).

¹⁷ Kyttälä 2.3.2011. Vantaan kaupunki, Tilasto ja tutkimus

¹⁸ www.siirtolapuutarhaliitto.fi

31.12.2011

Jätehuollon järjestelyt tulee hoitaa niin, etteivät pohjavesi ja pintavedet saastu. Vantaata koskevat pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset, joissa on määrätty erityyppisten jätteiden lajittelusta ja keräyksestä.¹⁹ Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä (2006) on annettu määräykset mm. jätevesien käsittelystä. Jos siirtolapuutarha on vesihuoltolain (119/2001) mukaisella vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella, kiinteistöllä on lain 10 §:n mukainen velvollisuus liittyä yleiseen vesijohto- ja viemäriverkostoon. Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten (1.6.2006) 2. luvun mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella-kin ensisijaisena tavoitteena on liittyminen viemäriverkkoon.

Lisäksi jätevesien käsittelystä määrätään, että vesikäymälän jätevedet sekä muut talousjätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista maahan, vesistöön tai vesilain 1 luvun 2 §:n mukaiseen uomaan tai altaaseen siten, että jätevesien puhdistus vastaa vähintään valtioneuvoston uudessa asetuksessa (5209/2011) tarkoitettujen puhdistustoimien tehoa. Muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamattomana maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa (Ympäristönsuojelulaki 103§). Suosituksena on, että vesikäymälän jätevesiä ei käsitellä maahanimeyttämössä.²⁰

Helsingin kaupungin rakennusvirasto on laatinut **ohjeen siirtolapuutarhoissa rakentamiselle**.²¹ Helsingin siirtolapuutarhoista useat ovat historiallisesti arvokkaita, joten niille on laadittu kunnostusta ja korjaamista tukevat ohjeistot, jotta kunnostettaessa alueiden alkuperäinen ilme säilyisi. Ohjeessa on erillinen **jätevesien käsittelyä** koskeva liite, jossa on tapauskohtaisesti annettu ohjeistusta jätevesien käsittelystä.

3.6.2 Alueiden kaavoitus ja rakentamistapaohjeet

Uusi siirtolapuutarha-alue tulee **asemakaavoittaa**. Siirtolapuutarhahankkeen käynnistää kuitenkin useimmiten yhdistys tai kiinteistöosakeyhtiö, joka etsii sopivaa aluetta toimintaansa ja laatii suunnitelmat alueesta. Tämän perusteella alue kaavoitetaan. Kaavassa määritellään liikenneväylien, paikoitusalueiden, palstojen ja mökkien sijainti, huolto- ja yhteisrakennusten sijainti sekä rakennuspaikkojen rakennusoikeudet. Yhteisrakennuksia ovat mm. kerhotalo, saunat, kuivakäymälät, suihkut, kioskki ja jätekatokset. Perinteisesti siirtolapuutarhoissa on ollut käytössä ruutukaava. Palsta-alueiden välialueilla voi olla mm. peli- ja leikkialueita.

Siirtolapuutarhan ihanne**koko** riippuu kunnan ja siirtolapuutarhayhdistyksen työjaosta. Suomen siirtolapuutarhaliitto suosittelee palstojen minimimääräksi 30-50, jotta yhdistys olisi toimiva ja alue viihtyisä. Palstojen koko vaihtelee 250 neliöstä 500 neliöön.

Useimmiten kunta hyväksyy siirtolapuutarhoille alueen perustajien teettämät **tyyppipiirustukset** sekä **rakennustapaohjeet**. Alueen perustaja hakee **rakennusluvat** koko alueelle. Mökkien koko vaihtelee n. 20-45 neliön välillä. Samalla alueella voi olla erikokoisia mökkejä. Rakennustapaohjeissa määritellään mm. mökkien väri vaihtoehdot, pintamateriaalit, kattokaltevuudet, tonttien rajaaminen ja mahdolliset porttimallit.

¹⁹ Jätehuoltomääräykset. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset. YTV 2007.

²⁰ Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset. 2006.

²¹ Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportti. Helsingin kaupunki 2009.

31.12.2011

3.7 Eri hallinto- ja rahoitusmuodot sekä vastuunjako

Siirtolapuutarha-alue voidaan perustaa yhdistys-, kiinteistöosakeyhtiö- tai osuuskuntamuotoisena. Usein kaupunki on osallisena hankkeessa maanomistajana, mutta siirtolapuutarha voidaan perustaa myös yksityiselle maalle. Alueen perustaja vastaa hankkeen suunnittelusta, rakennuttamisesta ja kustannuksista. Suunnittelu tehdään yhteistyössä kaupungin kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja kunnallisteknisen vastuutahon kanssa. Siirtolapuutarha-alueesta laaditaan kokonaissuunnitelma, sisältäen muun muassa autopaikkalaskelman, suunnitelman alueen sisäisestä kunnallistekniikasta, piha- ja istutussuunnitelman sekä alueen toteutukseen ja ylläpitoon liittyvät säännöt. Alueelle haetaan rakennuslupa sekä teetetään alue- ja mökkisuunnitelmat.

3.7.1 Yhdistys

Yhdistyksen muodostavat siirtolapuutarha-alueella mökkiä ja mökkipalstaa hallinnoivat henkilöt. Yhdistys joko omistaa alueen tai tekee vuokrasopimuksen maanomistajan kanssa. Palstan haltija tekee vuokrasopimuksen yhdistyksen tai suoraan maanomistajan (usein kaupungin) kanssa. Yhdistys hoitaa siirtolapuutarha-alueen hallinnon ja sen vastuulla on alueen valvonta, jäte- ja vesihuolto sekä yleisten alueiden hoito.²² Yleensä yhdistys tai maanomistaja rakennuttaa alueen pohjatyöt ja kerää uusilta palstallisilta maksun muun muassa sähköliittymästä, kunnallistekniikasta, rakennusluvasta ja piirustuksista. Palstan haltija yleensä rakentaa tai rakennuttaa mökin. On myös mahdollista, että yhdistys tekee alueesta rakennuttamissopimuksen rakennuttajakonsultin kanssa.

Yhdistyksen hallitus tarkistaa vuosittain mökkipalstojen kunnon ja sääntöjen noudattamisen. Näin pyritään valvomaan alueen käyttöä ja siisteyttä. Yhdistys kerää jäseniltä jäsen- ja toimintamaksuja kattamaan alueen hoitokulut. Usein yhteisiä alueita ja rakennuksia hoidetaan talkootyönä, jolloin säästetään maksuissa.

3.7.2 Kiinteistöosakeyhtiö

Siirtolapuutarha-alue voidaan perustaa myös kiinteistöosakeyhtiönä, jota palstaosakkaat itse hallinnoivat. Kiinteistöosakeyhtiö omistaa maapohjan tai tekee maavuokrasopimuksen esimerkiksi kaupungin kanssa. Kiinteistöosakeyhtiö tai sitä edustava rakennuttajakonsultti vastaa hankkeen suunnittelusta, rakennuttamisesta ja kustannuksista. Yhtiö rakennuttaa hankkeen joko "avaimet käteen" -periaatteella valmiiksi tai palstoittaa alueen sellaiseen valmiusasteeseen, että osakkeenomistaja voi rakentaa itse rakennuksen²³. Rakennukset tulevat molemmissa tapauksissa yhtiön omistukseen.

Osakkaat maksavat mökkipalstansa myyntihinnan kiinteistöosakeyhtiölle yhdessä tai useammassa erässä. Palstaan mahdollisesti kuuluva velkaosuus voidaan maksaa pois mökkipalstan valmistuttua tai jättää velaksi osakeyhtiölle ja lyhentää velkaa rahoitusvastikkeen muodossa kuukausittain.

Kiinteistöosakeyhtiö omistaa tai vuokraa alueen sekä omistaa rakennukset ja sisäisen kunnallistekniikan. Osakkaalla on oikeus hallita palstaa ja sillä olevaa mökkiä. Lisäksi osakas vastaa mökin ja palstan kunnossapidosta. Osakkailta kerätään hoitovastiketta kattamaan alueen yhteiset kustannukset. Palstakohmainen vuokra sisältyy yhtiövastikkeeseen.

²² Siirtolapuutarhaliitto, <http://www.siirtolapuutarhaliitto.fi>

²³ Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportti.2009. Helsingin kaupunki.

31.12.2011

4 Siirtolapuutarhat, vapaa-ajan asuminen ja viljely pääkaupunkiseudulla

4.1 Siirtolapuutarhat, kesämajat ja palstaviljely Helsingissä

Helsingin ensimmäinen siirtolapuutarha perustettiin vuonna 1918 Ruskeasuol-
le. Sen jälkeen Helsinkiin on perustettu kahdeksan muuta puutarhaa: Kumpu-
lan, Vallilan, Herttoniemen, Talin ja Oulunkylän siirtolapuutarhat, Marjanie-
men ryhmäpuutarha, Pakilan siirtolapuutarha sekä Klaukkalanpuiston ryhmä-
puutarha. Palstoja näillä alueilla on yhteensä 1916. Kaikki yhdeksän Helsingin
siirtolapuutarha-alueita on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteelli-
sesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviksi viheralueiksi yleiskaavaan
2002. Osa alueista on suojeltu asemakaavalla ja Tali on listattu valtakunnalli-
sesti arvokkaaksi kulttuurihistorialliseksi ympäristöksi.²⁴

Siirtolapuutarhamökkien koko vaihtelee 20-35 m² kuisteineen. Mökkeihin liit-
tyvän palstan koko on keskimäärin n. 300-400 m². Siirtolapuutarhat ovat ai-
dattuja alueita. Palstojen lisäksi alueilla on yhteistiloja (kokoontumistila, sau-
na, jätetilat, huoltorakennus vessoineen) sekä vapaata aluetta, jolla on usein
peli- tai leikkikenttä. Vesivessat ja suihkut on useimmilla siirtolapuutarha-
alueilla sijoitettu yhteistilarakennuksiin. Vesivessoja, saunoja, suihkuja tai
viemärointiä ei saa tehdä mökkeihin ellei niille erikseen haeta lupaa sekä yh-
distykseltä että rakennusvalvontavirastosta.²⁵

Kesämaja-alueita on Helsingissä yhdeksän. Kesämaja-alueita on mm. Lautta-
saarella, Laajasalossa, Lammassaarella, Kivinokassa, Vasikkasaarella ja
Vasikkaluodossa. Kesämajoja on tällä hetkellä Helsingissä 1243 ja varattua
maa-alaa on 77 uuden majan rakentamiseen. Helsingin rajojen ulkopuolella
on 401 kesämajaa.²⁶

Kesämajat ovat kooltaan merkittävästi pienempiä kuin siirtolapuutarhamökit.
Niiden koko on noin 12 m². Kaikissa kesämajoissa ei ole sähköä ja alueiden
järjestelyt perustuvat yhteisjärjestelyihin. Kuivakäymälät ovat yhteisiä ja ke-
sävesipisteitä on harvassa kesämajassa. Kesämajoilla ei ole omaa palstaa
vaan maa majan ympärillä on kaikille yhteistä eikä sitä saa rakentaa tai viljel-
lä.²⁷

Helsingin kaupunki on laatinut siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän rapor-
tin vuonna 2009. Siinä on mm. etsitty uusia mahdollisia siirtolapuutarha- ja
kesämaja-alueita. Raportissa on päädytty siihen, että helpoin tapa olisi laa-
jentaa nykyisiä siirtolapuutarha-alueita. Marjanie-
men ryhmäpuutarha-alueella on jo tehty laajennus
vuonna 2008. Rakennusvirasto on tehnyt pohjatut ja arvonnassa palstan
voittaneet rakentavat mökit. Helsingin ulkopuolisilta alueilta työryhmä päätyi
ehdottamaan uudeksi siirtolapuutarha-alueeksi Vihdin Eerolaa. Salmen ulkoi-
lualueen viereen on tarkoitus rakentaa 350-600 neliön palstat. Näihin ympäri-
vuotiseen käyttöön tarkoitettuihin mökkeihin on tulossa myös saunat. Mökki-
en rakentaminen aiotaan antaa kiinteistöyhtiön tehtäväksi ja yhtiön osakkaat
vastaavat rakennuskustannuksista.²⁸

Siirtolapuutarhoilla on ollut keskeinen merkitys myös lasten opettamisessa vil-
jelyn saloihin. Kumpulan kasvitarhalla järjestetään koululaisille koulupuutar-
hatoimintaa (Opetusvirasto ja opetuslautakunta) ja Annalan puutarhalla tarjo-

²⁴ Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportti.2009. Helsingin kaupunki.

²⁵ Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportti.2009. Helsingin kaupunki.

²⁶ Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportti.2009. Helsingin kaupunki.

²⁷ Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportti.2009. Helsingin kaupunki.

²⁸ Helsingin Sanomat 31.8.2011

31.12.2011

taan mahdollisuus myös palstaviljelyyn sekä järjestetään hyötykasvikursseja ja neuvontaa Hyötypuutarhayhdistyksen voimin.

Helsingissä on yhteensä 39 viljelypalsta-aluetta. Kaikki Helsingin kaupungin viljelypalsta-alueet on vuokrattu kaupunginosa- tai palstaviljelijäyhdistysten hoitoon. Yhdistykset vuokraavat yksittäisiä palstoja helsinkiläisille.

4.2 Siirtolapuutarhat ja palstaviljely Espoossa

Espooseen on perustettu ensimmäinen ryhmäpuutarha-alue vapaa-ajan rakentamisen messuja varten vuosina 1991-92. Pitkän tauon jälkeen on valmistunut kesällä 2011 Espoon Säterinniityn ryhmäpuutarha-alue. Hanke lähti käyntiin asiasta innostuneiden henkilöiden toimesta ja ryhmäpuutarhan perustamista sekä rakentamista varten on muodostettu yhtiö. Samanaikaisesti Espooseen on perustettu vuonna 2010 siirtolapuutarhayhdistys, jonka tavoitteena on edistää uusien siirtolapuutarha-alueiden kaavoittamista ja perustamista Espooseen. Yhdistyksen tavoitteena on perustaa yhdessä kaupungin kanssa yhdistyksen hallinnoima siirtolapuutarha-alue, jossa rakennus- ja käyttökustannukset saataisiin pidettyä kohtuullisena. Espoon siirtolapuutarhayhdistys on ehdottanut kymmentä uutta siirtolapuutarhaa kaupunkilaisille suunnatun kyselyn pohjalta.²⁹

Lähitulevaisuudessa Espooseen on rakenteilla kolmas ryhmäpuutarha-alue Niiperiin, golfkentän viereen. Ryhmäpuutarha-alue rakennetaan kaupungin omistamalle maalle. Suunnitteluvarauksen on saanut yksityinen rakennusyhtiö, joka pystyi esittämään parhaan ratkaisun alueen toteuttamisesta. Alue toteutetaan pääosin kiinteistöosakeyhtiömuotoisena, mutta kaupunki on velvoittanut rakennusyhtiön yhteistyöhön Espoon siirtolapuutarhayhdistyksen kanssa. Yhdistyksellä on mahdollisuus toteuttaa 15–30 prosenttia palstoista.³⁰

Säterinniityn ryhmäpuutarha-alueen mökkipalstat ovat menneet hyvin kaupaksi ja uudelle Niiperin alueelle on suunnitteilla rakentaa yli kolminkertainen määrä mökkipalstoja 2-3 vaiheessa kolmen vuoden aikana. Alueesta uskotaan muodostuvan edullisempi kuin esimerkiksi Espoon Säterinniityn ryhmäpuutarha-alueesta. Siirtolapuutarhayhdistys toivoo saavansa omasta osuudesta luonnonmukaisemman ja edullisemman muun muassa pienemmällä kunnallistekniikan määrällä.³¹

Espoon kaupungin luonnonhoitoyksikkö vuokraa myös viljelypalstoja 11 eri alueelta. Edellisen vuoden vuokraajilla on etuoikeus vuokrataans palsta seuraavaksi vuodeksi, mikä mahdollistaa myös monivuotisten kasvien viljelyn. Palstat ovat nykyään hyvin kysyttyjä ja vuokraajissa on myös paljon maa-
hanmuuttajia.³²

²⁹ Helsingin sanomat 11.6.2011

³⁰ Espoon kaupunki, Asiakirja nro 2983/2010, <http://www.espoo.fi/>

³¹ Länsiväylä, <http://www.lansivayla.fi/artikkeli/11246-pienviljelijat-saavat-170-mokkipalstaa-niiperiin>

³² Helsingin Sanomat, <http://www.hs.fi/kaupunki/artikkeli/Muhammed+sai+aarin+pavuilleen+Espoosta/HS20070422SI1KA044yr>

31.12.2011

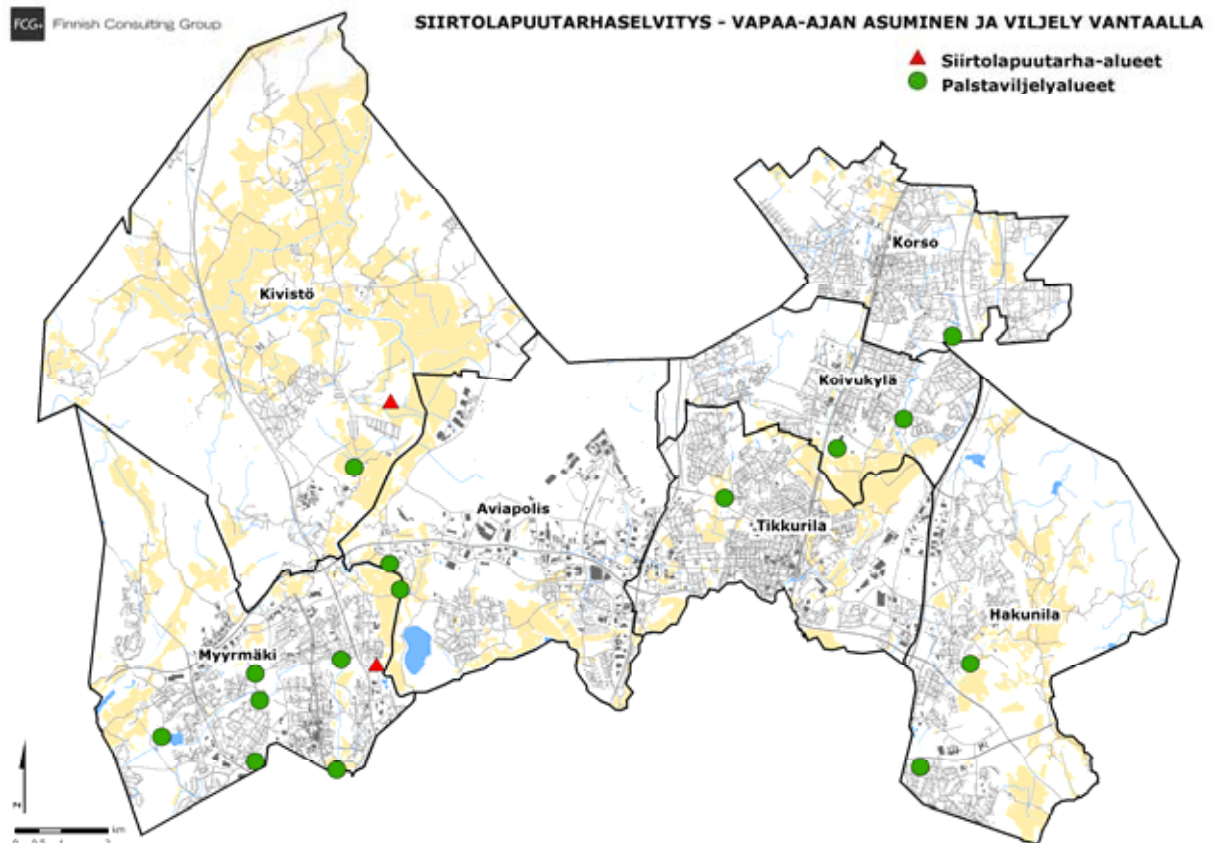
Espoon kolmas ryhmäpuutarha-alue rakennetaan kaupungin omistamalle maalle Niiperiin. Suunnitteluvarauksen on saanut GB Group, joka on velvoitettu yhteistyöhön Espoon siirtolapuutarhayhdistyksen kanssa. Havainnekuva GB Group:in Verso-puutarhabungalowista.

*Kuva esittelymateriaalista
http://gbgroup.fi/tiedostot/gbgroup_niiperi_verso.pdf*

5 Siirtolapuutarhat, vapaa-ajan asuminen ja viljely Vantaalla

5.1 Vantaan siirtolapuutarhat ja viljelypalstat

Vantaalla on kaksi siirtolapuutarha-alueita: Viherkumpu Vantaanlaaksossa ja Kesäheinä Lapinkylässä. Kolme alun perin loma-asumisen perustettua aluetta - Pirttiranta, Kesäkylä Koivikko ja Heponiitty - ovat myöhemmin vaihtelevasti muuttuneet ympärivuotiseen asumiseen. Kesämajoja Vantaalla ei ole. Palstaviljelyalueita on yhteensä 15 kpl eri puolilla kaupunkia. Vantaan siirtolapuutarhat ja viljelypalstat on osoitettu liitteessä 1.

Kartalla on esitetty Vantaan siirtolapuutarhat ja palstaviljelyalueet. (Pienennös liitteestä 1.)

31.12.2011

Vantaan siirtolapuutarhojen nykyisiä olosuhteita selvitettiin haastattelemalla hallitusten jäseniä maastokäyntien yhteydessä kesällä 2011. Vantaan siirtolapuutarha-alueiden tarkemmat tiedot ovat liitteessä 4.

5.1.1 Osuuskunta Viherkummun viikonloppumaja

Osuuskunta Viherkummun viikonloppumaja on perustettu vuonna 1950 Vantaajoen varteen omaomisteiselle tontille. Ensimmäinen asemakaava alueelle on tehty vuonna 1980. Alkuperäiset puutarhapalstojen suunnitelmat on tehnyt puutarha-arkkitehti Elisabeth Koch. Mökkipalstoja alueella on 126 kappaletta. Alue on ilmeeltään perinteinen, pensasaitojen rajaama puutarhamainen kokonaisuus. Alkujaan kevytrakenteisia mökkejä on valtaosin muutettu ja korvattu uusilla. Tänä päivänä ne ovat hyvin erikokoisia ja -näköisiä. Nykyään rakentamista ja kunnostamista säädellään rakennusmääräyksillä. Viherkumpu on yksityisaluetta, mutta alue ei ole suljettu kokonaan vaan Viherkummutien jatkeena olevaa pääkäytävää käytetään myös ulkoiluun ja kauttakulkuun.

Nykyään vuonna 1950 perustetun Viherkummun mökit ovat hyvin erikokoisia ja -näköisiä. Kuvissa on alkuperäisen mallisia mökkejä. Kuvat E. Rapola

31.12.2011

5.1.2 Kiinteistö Oy Kesäheinän ryhmäpuutarha-alue

Kiinteistö Oy Kesäheinän ryhmäpuutarha-alue on perustettu vuonna 1984. Hanke lähti käyntiin Kiinteistö Oy Seutulan Ryhmäpuutarhojen aloitteesta kaksi vuotta aiemmin. Siirtolapuutarhalla oli varaus yleiskaavassa 1983 ja alueelle laadittiin asemakaava vuonna 1984. Kiinteistöosakeyhtiömallinen Kesäheinä on melko laaja, muusta asutuksesta erillään oleva puistomainen yksityisalue. Mökkipalstoja alueella on 235 kappaletta.

Kesäheinä on melko suuri ryhmäpuutarha-alue. Alueeseen liittyy yhteinen kerhotila, sauna ja puisto-alue. Kuvat E. Eitsi ja E. Rapola

5.1.3 Palstaviljelyalueet

Vantaa on vuokrannut kaupungin maalta 15:lle eri vuokraajalle **palstaviljely-alueita**, yhteispinta-alaltaan n. 25 ha. Vuokra-alueiden pinta-ala vaihtelee hehtaarista kolmeen hehtaariin. Yhtä asunto-osakeyhtiötä lukuun ottamatta kaikki vuokraajat ovat yhdistyksiä, joko asukasyhdistyksiä tai poliittisia paikallisyhdistyksiä, jotka vuokraavat yksittäiset palstat edelleen. Vuokra-aika on yleensä viisi vuotta kerrallaan. Vuokra on yksittäisen palstan viljelijältä enintään 30 €/ aari/ vuosi. Osassa alueista on kesävesijohto, jolloin vesi laskutetaan erikseen. Kasteluvettä otetaan myös pintavesistä (joet, purot).

Suurimmalla osalla Vantaan nykyisistä palstaviljelyalueista käyttöaste on hyvä ja kysyntää olisi myös uusille viljelypalstoille. Palstaviljelyalueilla viljellään pääosin hyötykasveja, mm. perunaa, juureksia ja vihanneksia. Useilla palstoilla on myös marjapensaita. Joillakin palstoilla kasvatetaan lisäksi kesäkukkia ja perennoja. Osalla palstaviljelyalueista on pieniä kasvihuoneita tai matalia muovii- tai harsotunneleita. Työkalulaatikat ovat perusvarustusta, joillakin palstaviljelyalueilla on lisäksi isompia vanerikoppeja ja -katoksia. Oleskeluun on useimmiten varattu muutamia tuoleja ja mahdollisesti grillejä ruuanlaittoon.

Kasteluvodeksi käytetään vaihtoehtoisesti lähipuron tai joen vettä, kerätään sadevettä tynnyreihin tai otetaan kasteluvesi vesitankeista. Joillakin palstaviljelyalueilla on käytössä yhteisiä varusteita ja tiloja, kuten ilmoitustaulut, paitoitusalueet, sekajäteastiat, kompostit ja roskalavat.³³

³³ Muistiinpanoja Vantaan palstaviljelyalueilta. Anne Mäkynen 2011.

31.12.2011

5.1.4 Aiemmat selvitykset ja maankäytön tilanne

Mahdollisia uusia siirtolapuutarhojen paikkoja Vantaalle on selvitetty useaan otteeseen. Ryhmäpuutarhat Vantaalla 1978 –selvityksessä on tutkittu kuutta uutta paikkaa, joista yksikään ei ole toteutunut. Yleiskaavassa 1983 varattiin kuusi uutta siirtolapuutarha-aluetta, joista Lapinkylään sijoittunut varaus toteutui (Kiinteistö Oy Kesäheinä). Vantaan mahdolliset siirtolapuutarha-alueet –selvityksessä 1986 on tutkittu kuutta paikkaa, joista yksikään ei ole toteutunut. 2000-luvulla on etsitty mahdollisia paikkoja yleiskaavan valmistelun yhteydessä. Yleiskaavassa 2007 on kuitenkin päädytty esittämään vain olemassa olevat kaksi siirtolapuutarhaa. Syynä on ollut näkemys siitä, että rakennuskelpoiselle maalle, jossa on tiestö ja kunnallistekniikka lähellä, tulisi ohjata asuinrakentamista siirtolapuutarhojen sijaan. Uusia aloitteita kuitenkin tulee edelleen siirtolapuutarhojen ja palstaviljelyalueiden perustamisesta Vantaalle³⁴. Tässä selvityksessä on pyritty etsimään perusteluja ja edellytyksiä mahdollisten uusien siirtolapuutarhojen ja palstaviljelyalueiden perustamiselle.

6 Haastattelut

Haastattelujen avulla on kerätty tietoa Vantaan nykyisistä siirtolapuutarha-alueista ja niiden toiminnasta. Haastatteluissa täydennettiin yhdistysten nettisivuilta ja aiemmista selvityksistä saatuja perustietoja ns. kohdekortteihin (liite 4.). Vantaan siirtolapuutarhakohteiden maastokäyntien yhteydessä ke-säkuussa 2011 haastateltiin yhdistysten hallituksen jäseniä. Haastattelujen kysymykset liittyivät alueiden perustietojen lisäksi mm. kunnallistekniikkaan ja jätehuoltoon, alueen ja yhteistilojen hoitoon, mökkien varustetasoon, käyttäjäkuntaan, lähellä oleviin palveluihin ja saavutettavuuteen. Haastatteluissa tiedusteltiin myös yhteistoiminnasta, alueen mahdollisista ongelmista, kuten ilkeivallasta, sekä hintatasosta. Tulokset on esitetty ns. kohdekorteilla ja johtopäätökset tämän selvityksen lopussa.

Muiden esimerkkikohteiden perustietoja ns. kohdekortteihin (liite 5.) täydennettiin yhdistysten nettisivuilta saatujen tietojen sekä puhelimitse ja sähköpostitse tehtyjen kysymysten pohjalta. Kysymykset suunnattiin yhdistysten hallitusten jäsenille. Tulokset on esitetty ns. kohdekorteilla ja esimerkkikohteiden yhteenveto ja analyysi on esitetty tämän selvityksen kohdassa 8.

³⁴ Tausta-aineistoa Vantaan siirtolapuutarhoista ja loma-asumisesta, Mäkynen 2011

31.12.2011

7 Kyselytutkimus

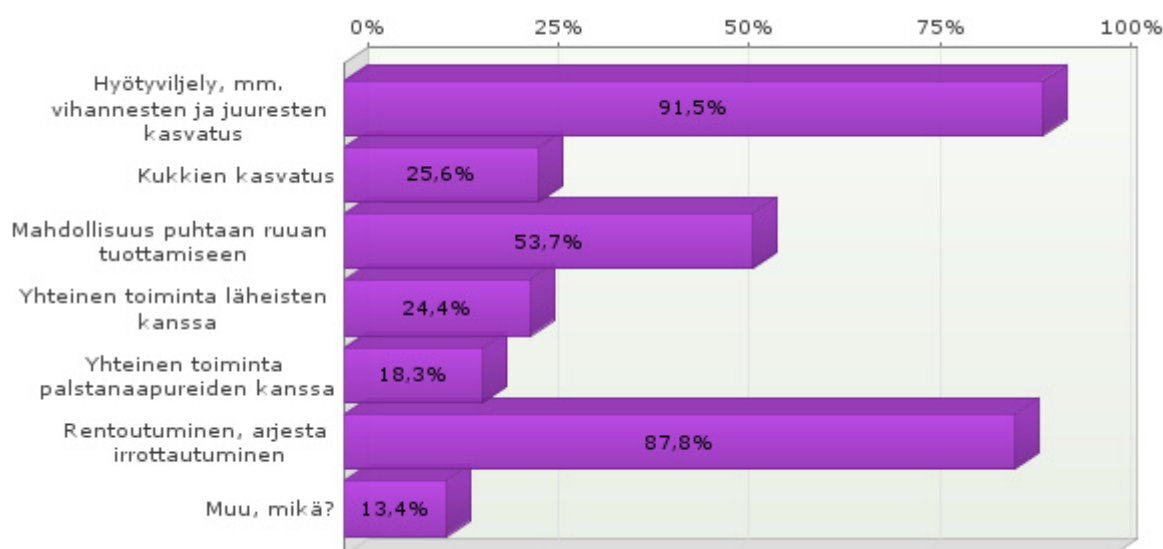
Siirtolapuutarhojen, kesämajojen ja viljelypalstojen nykyisiä olosuhteita ja kehittämistarpeita selvitettiin nettikyselyn avulla. Kyselyyn saattoi kesän 2011 ajan vastata Vantaan kaupungin sivuilla ja siihen vastasi 230 henkilöä. Kyselyssä kartoitettiin sekä nykyisten käyttäjien kokemuksia, että siirtolapuutarha- ja viljelytoiminnasta kiinnostuneiden toiveita koskien mm. alueiden ja mökki- en kokoa, hintaa, sijaintia ja varustetasoa. Kyselyssä selvitettiin myös, minkälaiseen sosiaaliseen tarpeeseen siirtolapuutarhat ja viljelypalstat vastaavat ja mikä motivoi niiden käyttöön.

Kyselyn päätulokset on esitetty alla, kysymykset ovat liitteessä 2. Kyselyn koonti on raportin liitteessä 3.

7.1 Vastausten yhteenveto ja analyysi

Kyselyyn vastanneista lähes kaikki olivat vantaalaisia, suurin osa naisia, vanhempiin ikäluokkiin kuuluvia ja kerrostalossa asuvia. Hyvin suuri osa (noin 42 %) vastaajista (223 vastaajaa) oli korkeakoulutettuja, kun Vantaalla korkeakoulutettujen määrä on noin 37 % vantaalaisista 25-64 vuotiaista.³⁵ Niille vastaajille, joilla oli jo käytössään viljely- tai siirtolapuutarhapalsta, alueen läheisyys oli hyvin tärkeä tekijä palstaa hankittaessa ja siellä käytiin kesäaikana ahkerasti, päivittäin tai vähintään pari kertaa viikossa. Viljelypalstat sijaitsivat erittäin lähellä, tyypillisesti alle kilometrin päässä vastaajan kotoa ja niille liikuttiin pääasiassa kävellen tai pyörällä. Siirtolapuutarhapalstat olivat kauempana, mutta lähes aina alle 10 kilometrin päässä, eli perinteistä kesämökkiä huomattavasti lähempänä kotia ja niille liikuttiin yleisimmin henkilöautolla.

Mitkä asiat motivoivat Teitä eniten viljelypalstatoiminnassa?
Viljelypalsta käytössä, vastaajien määrä 82

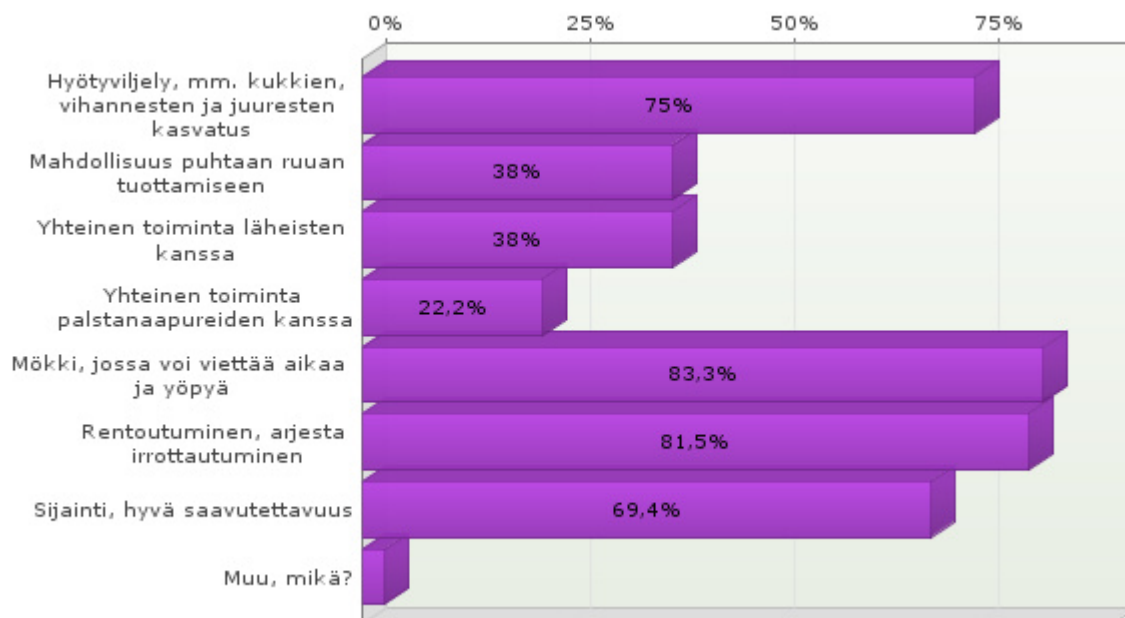

Tärkein motiivi viljelypalstan käyttöön oli hyötyviljely, mutta suurin osa piti tärkeänä myös rentoutumista ja ajesta irrottautumista. Viljelypalstatoiminnassa korostuu yhteisöllisyys, yhteistoiminta ja joidenkin vastaajien mielestä myös monikulttuurisuus (osa näki viljelypalstatoiminnan mahdollisuutena tutustuttaa maahanmuuttajia suomalaiseen kulttuuriin ja perinteisiin).

³⁵ www.tietokeskus.fi

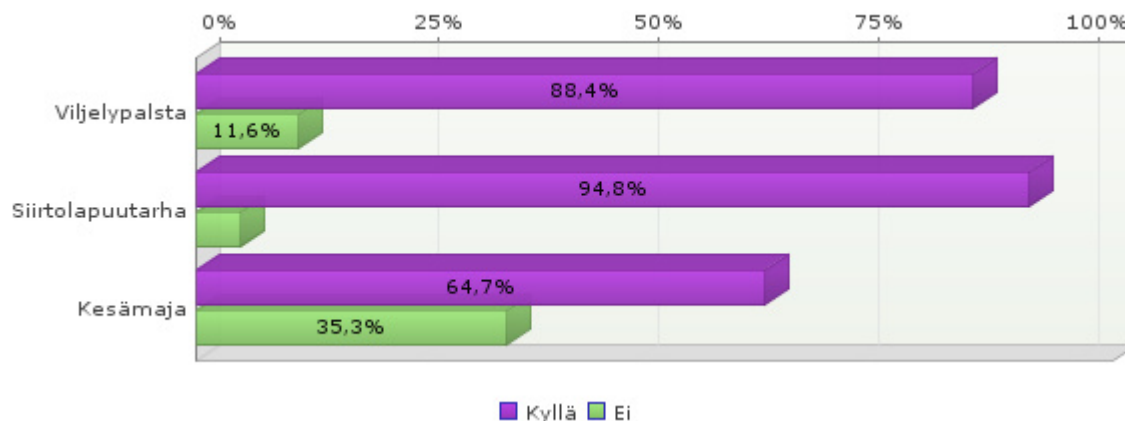
31.12.2011

Mitkä asiat motivoisivat Teitä eniten hankkimaan siirtolapuutarhapalstan?
Vastaajilla ei ole siirtolapuutarhaa, vastaajien määrä 108

Siirtolapuutarhaa koskeviin kysymyksiin olivat vastanneet lähinnä toiminnasta kiinnostuneet henkilöt, harvalla oli vielä käytössään siirtolapuutarhaa. Siirtolapuutarhatoiminnassa tärkeimmäksi motivoivaksi tekijäksi nähtiin mökki, jossa voi viettää aikaa ja yöpyä, sekä rentoutuminen ja arjesta irrottautuminen. Lähes kaikkien, sekä siirtolapuutarhamökkien nykyisten haltijoiden, että niistä kiinnostuneiden vastaajien mielestä siirtolapuutarhamökki korvaa kesämökin. Siirtolapuutarhamökki on edullisempi ja ekologisempi vaihtoehto ja sen käyttöaste on korkeampi verrattuna kauempana sijaitsevaan kesämökiin.

Tarvitaanko Vantaalle uusia viljelypalsta-, siirtolapuutarha- tai kesämaja-alueita?
Vastaajien määrä 228

Vastaajat kaipaavat Vantaalle ennen kaikkea uusia siirtolapuutarha-alueita. Kovin suuria viljely- tai siirtolapuutarhapalstoja tai -mökkejä ei haluttu (viljelypalstoista alle 50 m² tai alle 100 m², siirtolapuutarhapalstoista alle 300 m²).

31.12.2011

tai alle 400 m², mökeistä 35-50 m² olivat suosituimmat vaihtoehdot). Mökin toivottiin olevan myös edullinen, yleisimmin alle 30 000 euroa, mikä on alle siirtolapuutarhamökkien yleisen hintatason. Uusien alueiden tärkeimpänä ominaisuutena pidettiin viljelymahdollisuutta. Palstaviljelyyn ja siirtolapuutarhatoimintaan liittyviä ekologisia arvoja korostettiin avoimissa vastauksissa. Palstaviljelyyn ja siirtolapuutarhoihin toivotaan pääkaupunkiseudulla enemmän tarjontaa ja erilaisia vaihtoehtoja, jotta hinnat pysyisivät kohtuullisina. Siirtolapuutarhamökin omistajilla tulisi olla oikeus valita mökkinsä varustelutaso.

Kesämaja-alueet olivat konseptina vieraita useille vantaalaisille vastaajille, koska Vantaan alueella kesämajoja ei ole. Kenelläkään vastaajista ei ollut kesämajaa käytössä myöskään Helsingin puolella. Suurin osa vastaajista halusi ennen kaikkea uusia siirtolapuutarha-alueita ja palstaviljelyalueita, mutta toisaalta yli puolet vastaajista (noin 65 %) toivoi Vantaalle myös uusia kesämaja-alueita. Perusteluina useat esittivät, että kesämaja olisi edullinen vaihtoehto kauempana olevalle kesämökille ja niille, jotka eivät ole niin kiinnostuneita viljelystä, mutta haluaisivat rentoutua ja yöpyä "mökillä".

Kyselyn perusteella uusille siirtolapuutarha- ja viljelypalsta-alueille on kysyntää Vantaalla. Viljelypalstat ja siirtolapuutarhat ovat käyttäjilleen sekä niistä kiinnostuneille rentoutumisen ja vapaa-ajanvieron muoto. Siirtolapuutarhamökki nähdään edulliseksi, helpoksi ja lähellä kotia sijaitseväksi vaihtoehdoksi kesämökille. Lähes kaikkien, sekä siirtolapuutarhamökkien nykyisten haltijoiden, että niistä kiinnostuneiden vastaajien mielestä siirtolapuutarhamökki korvaa kesämökin. Myös yhteisöllisyys ja ekologiset arvot tuotiin esiin avoimissa vastauksissa. Palstaviljelyalueiden ja siirtolapuutarhojen koettiin olevan tulevaisuuden investointikohteita. Uusi siirtolapuutarhamökki voisi olla vastaajien mukaan pienehkö ja vaatimattomastikin varusteltu, suuria luksusmökkejä ei kaivattu.

8 Esimerkkikohteet

Työssä koottiin esimerkkejä uusimmista siirtolapuutarhoista Etelä-Suomen kaupungeissa. Kohteiksi valittiin Espoon Puolarmäärin ryhmäpuutarha (perustettu vuonna 1991-92), Säterinniityn ryhmäpuutarha (2010-11), Järvenpään Haarajoen siirtolapuutarha (1984), Hyvinkään Vanhanmyllyn siirtolapuutarha (1986-87), Turun Illoisten siirtolapuutarha (1991) ja Kouvolan Pentsojan ryhmäpuutarha (1995). Valittujen kohteiden nykyisiä olosuhteita selvitettiin hallituksen jäsenten haastatteluilla. Lisäksi Espoon kohteissa käytiin maastokäyneillä. Esimerkkikohteiden avulla kartoitettiin muun muassa erilaisia omistus- ja hallintamuotoja, kunnallistekniikan ja jätehuollon toimivuutta, mökkien varustetasoa, alueen talvikäyttöä ja tarvittavia palveluja.

Esimerkkikohteiden tarkemmat tiedot ovat liitteessä 5.

31.12.2011

8.1 Esimerkkikohteiden yhteenveto ja analyysi

Useimmat esimerkkikohteiden siirtolapuutarha-alueista on suunniteltu ja perustettu kaupungin toimesta. Kohteista Espoon Puolarmaarin, Hyvinkään Vanhanmyllyn ja Turun Illoisten alueista on kaupunki järjestänyt arkkitehtiopiskelijoille suunnittelukilpailun, jonka pohjalta aluetta ja mökkimalleja on lähdetty kehittämään eteenpäin. Järvenpään Haarajoen alueen on perustanut siirtolapuutarhayhdistys, joka on vuokrannut alueen kaupungilta ja teettänyt suunnitelmat. Lisäksi Kouvolan Pentsojan ryhmäpuutarha-alueella on ollut perustamassa yhdistys yhdessä kaupungin kanssa. Aivan uusimmassa kohteessa Espoon Säterinniityn ryhmäpuutarha-alueella perustaminen on lähtenyt asiasta innostuneiden henkilöiden toimesta ja sen perustamista sekä rakentamista varten on perustettu yhtiö.

Esimerkkikohteissa kaupunki on useimmiten alueen omistaja ja vuokraaja. Kaupunki tai siirtolapuutarhayhdistys perii maksun muun muassa rakennusluvasta, mökin piirustuksista sekä sähköliittymästä ja kunnallistekniikasta. Siirtolapuutarhayhdistys huolehtii yhteisten alueiden hoidosta, vastaa yhteistiloista ja valvoo sääntöjen noudattamista, kuten palstojen rakentamista ja hoitoa. Yhdistysten järjestämällä talkootyöllä alueiden hoitokulut pysyvät pieninä. Uudempana "avaimet käteen" -mallina on Säterinniityn kiinteistöosakeyhtiömuotoinen malli, jossa tontti on yhtiön omaomisteinen ja mökkipalstan on voinut ostaa valmiiksi rakennettuna. Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa ei ole ollut mukana siirtolapuutarhayhdistystä eikä sellaista ole vielä alueelle perustettu. Mökkipalstojen omistajat ovat kuitenkin olleet tiivistä mukana rakentamisprojektissa ja kokoontuneet usein.

Espoon Puolarmaarin ryhmäpuutarha perustettiin vapaa-ajan rakentamisen messuja varten. Siirtolapuutarhamökeistä järjestettiin arkkitehtiopiskelijoille kilpailu, josta valittiin 4-5 eri mökkityyppimallia. Kuvassa on yksi suunnittelukilpailun tuloksena syntynyt mökkimalli.

Alueen metsän puoleisella reunalla sijaitsee metsämökkejä, jotka ovat koerakentamiskohteita ja kaikki erinäköisiä. Puolarmaarin ryhmäpuutarha-alue on viihtyisä ja toimiva, vaikka mökit ovat hyvin erinäköisiä ja kasvillisuuden hoidossa on vähemmän rajoitteita kuin perinteisesti siirtolapuutarha-alueilla. Kuvat E. Eitsi

31.12.2011

Espoon Säterinniityn ryhmäpuutarhan toteuttamista varten on perustettu yhtiö, joka on mm. teettänyt alueesta suunnitelmat tunnetuilla yrityksillä ja on markkinoinut kohdetta näyttävästi. Ryhmäpuutarhamökeille on ollut kysyntää ja ne ovat menneet hyvin kaupaksi, toimintatapa on saatu konseptoitua ja työ on poikunut jatkoa myös uusilla kohteilla. Kuva esittelyaineistosta, GB Group Oy, http://gbgroup.fi/tiedostot/gbgroup_kesapaivantarha.pdf

Mökkipalstoja käytetään vapaa-ajan viettoon. Tonteilla on usein oleskeluryhmä sekä nurmialuetta, kukkaistutuksia ja pensaita. Osassa viljellään esimerkiksi hedelmäpuita, marjapensaita ja pientä kasvimaata. Pääasiallinen viljely saatetaan hoitaa ohessa olevilla viljelypalstoilla, joihin mökkiläisillä voi olla etuoikeus muihin nähden.

Vanhimpien alueiden mökeissä on kesävesiliitäntä, mutta vedenkäyttö on pidettävä niin pienenä, että harmaat vedet on mahdollista käsitellä tontilla. Uusimmilla alueilla mökit ovat jo talviasuttavia ja niissä on wc, suihku sekä keittiö. Haarajoen siirtolapuutarha-alue sijaitsee lähellä jokivartta, jolloin tontin kasteluvesi voidaan ottaa joesta. Useimmilla alueilla kasteluvetenä käytetään vesijohtovettä, ellei palstallinen itse varastoi sadevettä.

Useimmat siirtolapuutarhat ovat avoinna huhti-lokakuun ajan. Talviasuminen ei ole sallittua, mutta mökeillä voi käydä ja osalla mökeistä on peruslämpö. Yksityisomisteisella Säterinniityn ryhmäpuutarha-alueella käyttö on sallittu ympäri vuoden, mutta mökit on rakennettu kesäkäyttöä varten. Poikkeuksena on Espoon Puolarmarin ryhmäpuutarha-alue, jossa osalla mökkipalstoista asuminen on ympärivuotista.

Käyttäjäkunta on haastateltujen siirtolapuutarhayhdistysten mukaan pääasiassa melko iäkästä, noin 50-60-vuotiaita. Kaikilla alueilla oli kuitenkin käyttäjinä myös lapsiperheitä. Käyttäjät ovat lähialueelta, mutta usein on käyttäjiä naapurikaupungeistakin. Erityisesti Espoon Säterinniityn mökkipalstalliset asuivat aivan lähialueilla ja alueelle kuljetaan paljon pyörällä. Siirtolapuutarha-alueista vain Järvenpäässä edellytetään järvenpääläisyyttä.

31.12.2011

Yllä kuvia Espoon Puolarmaarin hoidetuilta mökkipalstoilta. Keskellä kuva metsätontilta, joka ei sovellu hyötyviljelyyn. Oikealla kuva ryhmäpuutarha-alueen vieressä sijaitsevasta viljelypalsta-alueesta, jossa osa mökkipalstallisista viljelee oman tontin sijaan.

Vasemmalla kuva kesällä 2011 valmistuneelta Espoon Säterinniityn ryhmäpuutarha-alueelta. Kaikilla esimerkkialueilla on myös useita mökkipalstoja joissa on viljelyksien ja istutuksien sijaan nurmialueita ja tilaa oleskelulle.

Kuvat E. Eitsi ja E. Rapola

Useimmat esimerkkikohteiden siirtolapuutarha-alueista ovat yksityisluonteisia vaikka pääsyä alueelle ei ole estetty. Espoon Puolarmaarin ryhmäpuutarha asettautui parhaiten osaksi muuta kaupungin viheraluetta ja alueen pääraitti toimii sujuvasti osana ulkoilureittiä. Myös Hyvinkään Vanhanmyllyn reitit toimivat osana ympäröivän alueen muuta reitistöä, mutta alue sijaitsee etäällä kaupungin asutus- ja ulkoilualueista.

31.12.2011

Espoon Puolarmarin ryhmäpuutarha asettuu sujuvasti osaksi muuta kaupungin viheraluetta. Virkistysalueen monipuolista käyttöä tukevat alueen yhteyteen sijoittuvat useat urheiluyhdistysten ulkoilumajat. Lisäksi lähellä sijaitsee keräilypelto, jossa kasvatetaan muun muassa auringonkukkia.

Puolarmarin ryhmäpuutarha-alueen valaistu pääraitti toimii osana ulkoilureittiverkostoa. Mökkipalstojen väliset kapeammat käytävät ovat yksityisluoteisempia, mutta nekin ovat vapaasti kuljettavissa.

Kuvat E. Eitsi ja E. Rapola

Kaikissa kohteissa lukuun ottamatta Espoon juuri rakentunutta Säterinniityn ryhmäpuutarha-aluetta toimii yhdistys, joka valvoo alueen käyttöä ja vastaa yhteisistä alueista ja rakennuksista. Lisäksi yhdistys järjestää talkoita ja erilaisia juhlia, kuten juhannus- ja joulujuhlan. Muutamissa kohteissa järjestetään myös mm. mullan yhteistilauksia.

Esimerkkikohteiden perusteella siirtolapuutarhoja käytetään nykyään vapaa-ajan viettoon ja puutarhanhoitoon. Niissä myös viljellään, mutta vähemmän kuin alkujaan. Siirtolapuutarha-alue voi toimia osana julkista ulkoilualuetta. Alue voi muotoutua viihtyisäksi, vaikka mökkityyppisiä ei säädellyä kovin tiukasti. Nykyisellään käyttäjäkunta on iäkästä. Nousemassa olevan puutarhanhoito- ja viljelyinnostuksen myötä uudet alueet menevät kaupaksi. Vetovoimatekijöiksi nousivat helppo saavutettavuus ja hyvät yhteydet ympäröiville asuinalueille.

31.12.2011

9 Johtopäätökset siirtolapuutarhojen, kesämajojen ja viljelypalsta-alueiden perustamisen edellytyksistä Vantaalla

9.1 Kotitarveviljelyn ja puutarhanhoidon suosio kasvussa

Kotitarveviljelyn suosio on kasvanut ja yhä useampi haluaa panostaa pieni-muotoiseen hyötykasviviljelyyn. Etenkin pääkaupunkiseudulla ovat nuoret ja lapsiperheet kiinnostuneita myös pienimuotoisesta kaupunkiviljelystä sekä lähiruuan viljelystä. Näin ollen jo palstaviljelyalueiden lisääminen voisi vastata viljelytarpeen kasvuun.

Siirtolapuutarhamökkien kysyntä kasvaa edelleen. Useassa kaupungissa ja kunnassa valmistellaan uusien siirtolapuutarha-alueiden perustamista. Siirtolapuutarhat tarjoavat mahdollisuuden arjesta irrottautumiseen sekä puutarhan hoitoon ja viljelyyn lähellä kotia. Monille kyselyyn vastaajille nimenomaan yöpymismahdollisuus ja rentoutuminen mökillä on tärkeää. Yhä useammalle siirtolapuutarha- ja palstaviljelyharrastus on tärkeää myös sosiaalisuuden ja yhteisöllisyyden vuoksi. Tutkimusten mukaan palstaviljely on suosittua maahanmuuttajien keskuudessa ja viljely edistää maahanmuuttajien kotoutumista.

9.2 Vapaa-ajan viettäminen lähellä vähentää liikennettä ja lisää vapaa-aikaa

Selvityksessä tehdyn kyselyn (kysymykseen vastasi 107 vastaajaa) mukaan siirtolapuutarhamökki voisi korvata kesämökin 83 %:lle vastaajista, joilla ei vielä siirtolapuutarhamökkiä ole. Vantaalaisilla on kesämökkejä ympäri Suomea, eniten Etelä-Savossa. Näin ollen ilmastonmuutokseen vaikuttavia liikenteen haittavaikutuksia voitaisiin selvästi vähentää uusia siirtolapuutarha-alueita perustamalla, jos siirtolapuutarhamökki korvaa kesämökin.

Hyvä saavutettavuus on keskeinen motivoiva tekijä sekä siirtolapuutarhamökin että palstaviljelyalueen käyttäjälle sekä niitä toivoville vastaajille. Siirtolapuutarhamökille tai palstalle voi piipahtaa vaikka päivittäin ja aikaa säästyy, kun ei tarvitse ajaa useita satoja kilometrejä kesämökille.

9.3 Perustamisen edellytyksiä ja vastuunjako

Kotitarveviljelyyn perustettavan alueen tärkeä perustamisedellytys on viljelykelpoinen ja puhdas maa. Siirtolapuutarha- tai viljelypalsta-alueen perustamisen edellytyksiä on myös riittävän laaja alue. Alueen saavutettavuuden tulee olla hyvä. Alueiden vesi- ja jätehuoltoratkaisujen tulee olla jätehuoltomääräysten mukaisia ja alueiden tulisi liittyä kaupungin rakennettuun vesi- ja jätehuoltoverkkoon. Siirtolapuutarhojen jätevesien käsittelyä varten Vantaan kaupunki voisi laatia ohjeen, jossa annetaan ohjeistusta jätevesien käsittelystä siirtolapuutarha-alueilla.

Uuden siirtolapuutarha-alueen hankkeen käynnistää useimmiten yhdistys tai kiinteistöosakeyhtiö. Kaupunki vastaa alueen asemakaavoituksesta ja ulkoisesta kunnallistekniikasta sekä normaalista valvonnasta, kuten ympäristövalvonnasta. Yhdistysmuotoisessa siirtolapuutarhassa kaupunki on usein alueen vuokraaja ja yhdistys vastaa alueen hallinnoinnista, toiminnasta ja hoidosta. Yleensä yhdistys tai maanomistaja rakennuttaa alueen pohjatyöt ja kerää uusilta palstallisilta maksun muun muassa sähköliittymästä, kunnallistekniikasta, rakennusluvasta ja piirustuksista. Palstaa hallinnoiva taho rakentaa tai raken-

31.12.2011

nuttaa mökin, mutta on myös mahdollista, että yhdistys voisi tehdä alueesta rakennuttamissopimuksen rakennuttajakonsultin kanssa.

Siirtolapuutarha-alue voidaan perustaa myös kiinteistösaakeyhtiönä, jota palstaosakkaat itse hallinnoivat. Kiinteistösaakeyhtiö omistaa tai tekee maa-vuokrasopimuksen esimerkiksi kaupungin kanssa. Kiinteistösaakeyhtiö hallinnoi aluetta ja rakennuksia. Kiinteistösaakeyhtiö vastaa hankkeen suunnittelusta, rakennuttamisesta ja kustannuksista. Yhtiö rakennuttaa hankkeen joko "avaimet käteen" -periaatteella valmiiksi tai palstoittaa alueen sellaiseen valmiusasteeseen, että osakkeenomistaja voi rakentaa itse rakennuksen.

9.4 Vantaalaiset toivovat uusia siirtolapuutarha- ja palstaviljelyalueita

Kyselyn perusteella uusille siirtolapuutarha- ja viljelypalsta-alueille on kysyntää Vantaalla. Viljelypalstat ja siirtolapuutarhat ovat käyttäjilleen sekä niistä kiinnostuneille rentoutumisen ja vapaa-ajanvieron muoto. Siirtolapuutarhamökki nähdään edulliseksi, helpoksi ja lähellä kotia sijaitseväksi vaihtoehdoksi kesämökille. Myös yhteisöllisyys ja ekologiset arvot tuotiin esiin avoimissa vastauksissa. Palstaviljelyalueiden ja siirtolapuutarhojen koettiin olevan tulevaisuuden investointikohteita. Uusi siirtolapuutarhamökki voisi olla vastaajien mukaan pienehkö ja vaatimattomastikin varusteltu, suuria luksusmökkejä ei kaivattu. Siirtolapuutarha- ja palstaviljelyalueita toivottiin tasaisesti kaikille Vantaan suuralueille.

" Olen tulevaisuudessa kiinnostunut hankkimaan siirtolapuutarhamökin, koska haluaisin harrastaa viljelyä ja puutarhanhoitoa ilman pitkää mökkimatkaa "

Ote kyselyn vastauksesta kysymykseen Miksi haluaisitte uusia siirtolapuutarhoja?

9.5 Kesämaja-alueet edellyttävät erityistä sijaintia

Kesämaja-alueet olivat konseptina vieraita useille vantaalaisille vastaajille, koska Vantaan alueella kesämajoja ei ole.

Helsingissä on useita kesämaja-alueita ja ne sijoittuvat pääasiassa rannoille ja saariin. Vantaalla vetovoimatekijöinä voisivat olla Vantaanjoen varret kehitettävine uimarantoinen, kulttuurimaisema tai ulkoilualueet. Kyselyssäkin viitattiin siihen, että kesämaja-alueen tulisi sijaita uimapaikan vieressä. Tämän selvityksen perusteella ei voi tehdä luotettavia johtopäätöksiä kesämajojen vetovoimaisuudesta.

9.6 Esimerkkikohteista nousseita ilmiöitä ja edellytyksiä

Esimerkkikohteiden perusteella siirtolapuutarhoja käytetään nykyään vapaa-ajan viettoon ja puutarhanhoitoon. Niissä myös viljellään, mutta vähemmän kuin alkujaan. Siirtolapuutarha-alue voi toimia osana julkista ulkoilualuetta. Alue voi muotoutua viihtyisäksi, vaikka mökkityyppejä ei säädellä kovin tiukasti. Nykyisellään käyttäjäkunta on iäkästä. Nousemassa olevan puutarhanhoito- ja viljelyinnostuksen myötä uudet alueet menevät kaupaksi ja myös nuoret sekä lapsiperheet ovat innostuneita puutarhanhoidosta sekä kotitarveviljelystä. Vetovoimatekijöiksi ovat nousseet saavutettavuus ja ympäröivien asuinalueiden läheisyys sekä yhteydet ulkoilualueille.

31.12.2011

9.7 Siirtolapuutarhamökkien hintataso pääkaupunkiseudulla korkea

Vantaalaisille osoitetun kyselyn mukaan noin puolet vastaajista ilmoitti, että siirtolapuutarhamökin hinnan tulisi olla alle 30 000 euroa (49 %, 108 vastaajaa) ja hieman alle puolet vastaajista ilmoitti, että sopiva hintataso olisi 30 000 – 60 000 euroa. Kuitenkin melkein puolet vastaajista toivoi mökin varustelutasoon liittyen mm. vesijohdon vetämistä sisälle mökkiin (47 %, 221 vastaajaa). Hintatoiveet ja odotukset eivät välttämättä kohtaa.

Uudempien siirtolapuutarhamökkien hintataso vaihtelee n. 60 000- 120 000 euroa varustelutasosta ja sijainnista riippuen. Omakustanteinen rakentaminen voi jäädä 40 000 - 60 000 euroon, mutta mökkiä myydessä omalle työlle halutaan laittaa lisähintaa. Vanhemmissa mökeissä on usein heikompi varustetaso, jolloin hinta on edullisempi n. 30 000 - 40 000 euroa. Mökit ovat pääkaupunkiseudulla haluttuja, ja niitä pidetään pitkään. Mökkien vaihtuvuus on pientä ja ne menevät heti kaupaksi, jos tulevat myyntiin.

Vertailun vuoksi kesämökkien hinnat Suomessa ovat rantamökeillä keskimäärin 96 000 euroa ja kuivan maan mökeillä 43 000 euroa. Uudellamaalla hinnat ovat korkeammat. Rantamökki on keskimäärin 215 000 euroa ja kuivan maan mökki (ns. mummonmökki) 43 000 euroa.³⁶

Kysynnän kasvaessa siirtolapuutarhamökkien hinnat ovat nousseet pääkaupunkiseudulla. Etenkin uusien siirtolapuutarha-alueiden hyvin varustellut mökit ovat hintaluokaltaan sellaisia, että kaikilla halukkailla ei ole varaa siirtolapuutarhamökkiä ja -palstaa hankkia. Espoon siirtolapuutarhayhdistys perustettiin osaltaan vastaamaan tähän haasteeseen, että tarjolla olisi myös vaatimattomampia ja edullisempia vaihtoehtoja. Yhdistyksessä arvellaan, että yhdistysmuotoisilta kaupungin mailla sijaitsevilta siirtolapuutarha-alueilta voisi mökin saada reilusti kaupallista halvemmalla.³⁷

Mökin ja palstan hintaan vaikuttaa se, rakennetaanko siirtolapuutarha-alue kaupungin vuokratontille vai omaomisteiselle tontille. Lisäksi hintaan vaikuttaa mökin varustelutaso. Siirtolapuutarhapalstan ja mökin hinta voi olla kohtuullinen sekä kiinteistöosakeyhtiö- että yhdistysmallisena. Yhdistykset eivät tee voittoa toiminnallaan, kuten esim. kiinteistösijoittajat, ja tällöin hintataso voisi olla matalampi yhdistysmuotoisena. Esimerkkikohteiden perusteella palstat ovat menneet kuitenkin paremmin kaupaksi, jos mökki on ollut valmiiksi rakennettu.

Siirtolapuutarhapalstojen ja -mökkien hintojen pysyminen kohtuullisina olisi tärkeää siirtolapuutarhakulttuurin säilymisen kannalta, mutta myös sen takia, että mahdollisimman monella vantaalaisella asukkaalla olisi halutessaan mahdollisuus mökin hankintaan. Olisi siis suositeltavaa, että siirtolapuutarha-alueita olisi useita ja eri hallintamuodoin toteutettuja. Kyselyssä vastaajat pitivät tärkeänä, että kaupungissa on mahdollisuus virkistytymiseen viljelypalstojen ja siirtolapuutarha-alueiden muodossa.

³⁶ <http://www.mtv3/jokakoti.fi/>

³⁷ Helsingin Sanomat 11.6.2011

31.12.2011

9.8 Kehittämisideoita

Uusilla alueilla on mahdollisuus rakentaa mökit ekologisesti: sähköistys voidaan hoitaa aurinkopaneelien avulla, niissä olisi kantovesi ja kompostikäymälät sekä kehittynyt jätehuolto kierrätysmahdollisuuksineen. Uusien alueiden ilmettä voidaan hakea suunnittelukilpailujen avulla ja etsiä uusia mökkityyppejä, jotka olisivat nykyajan sovelluksia aiemmista siirtolapuutarhamökeistä ja kesämajoista.

Siirtolapuutarhoilla ja viljelypalstoilla voitaisiin antaa opetusta ja neuvontaa viljelystä ja hyötykasveista sekä koululaisille että muille asiasta kiinnostuneille asukkaille. Myös eri kulttuureista lähtöisin olevien viljelijöiden tietotaitoa voisi hyödyntää opetuksessa ja neuvonnassa.

Uudet alueet voisivat sijaita siirtolapuutarha- ja kesämajatoimintaa tukevien toimintojen, kuten hiihtolatujen, hevosaitauksien, uimarantojen ja retkeilyalueiden sekä kulttuuri- ja luontokohteiden lähetyvillä.

Siirtolapuutarha-alueita ja viljelypalstoja voidaan yhdistää ja hakea ratkaisua, jossa yhdistyy vaatimattomampi mökki tai varasto palstaviljelyyn, kuten Tanskan Naerumissa.

*Vuonna 1948 perustettu
Nærumin siirtolapuutarha-
alue Tanskassa. Kuva
<http://www.dac.dk>*

Kesämajakin voi olla vaatimaton, mutta silti viihtyisä ja toimiva, kuten arkkitehtien Riina ja Jussi Palvan 14 m²:n kaupunkimökki Lauttasaareissa. Nelihenkiselle perheelle suunnitellussa mökissä on hyödynnetty veneiden tilaratkaisuja. City-mökki on prototyyppi, jota kehitellään teolliseen sarjatuotantoon.

31.12.2011

City-mökki on 14 m²:n kaupunkimökki perinteisellä kesämaja-alueella Lauttasaassa. Kuvat <http://www.puuinfo.fi/puulehti>

10 Lähteet

Kirjallisuus, tutkimukset, selvitykset

Faehnle, M., Jokinen, J., Karlin, A., Lyytimäki, J. 2010. Kaupunkiluonto ja monikulttuurisuus - maahanmuuttajat luontoalueiden kokijoina ja käyttäjinä. Suomen ympäristökeskus. Suomen ympäristö 1/2010.

Helsingin kaupunki 2009. Siirtolapuutarha- ja kesämajatyöryhmän raportti. 2009.

Kyttälä, H. 2.3.2011. Vantaalaisten kesämökit 2009 (sisältyy Mäkynen, A. 13.4.2011)

Leppänen, A-M. 2009. Sipuli, selleri ja suolaheinä. Kaupunkiviljely Turun kaupungissa ja uussuomalaisten näkemykset palstaviljelystä. Siirtolaisinstituutti, Turku 2009.

Liikennevirasto. Henkilöliikennetutkimus 2004-2005.

Maier, J. 2007. Kansainväliset puutarhat Berliinissä – Monikulttuuristen yhteisöjen mikrokosmos? Pro gradu –tutkielma 2007.

Mäkynen, A. 28.6.2011 ja 1.7.2011. Muistiinpanoja Vantaan palstaviljelyalueilta. Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu.

Mäkynen, A. 13.4.2011. Tausta-aineistoa Vantaan siirtolapuutarhoista ja loma-asumisesta. Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu.

Perrels, A., Ahlqvist, K., Heiskanen, E. Lahti, P. 2004. Kestävän kulutuksen potentiaalia etsimässä – esitutkimus. VATT, Helsinki 2004.

Rakennusvalvontavirasto, Helsingin kaupunki. 2008. Siirtolapuutarhoissa rakentaminen. Ohje 30.5.2008.

Touru, T. 2011. Ilmastovaikutusten huomioon ottaminen liikennejärjestelmäsuunnittelussa. Diplomityö. 2.5.2011.

31.12.2011

Uudenmaan liitto. 2007. Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan liikennestrategia. Uudenmaan liiton julkaisuja C 60 – 2007.

Vantaan kaupungin ympäristönsuojelumääräykset. 2006.

YTV. 2007. Jätehuoltomääräykset. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset.

Siirtolapuutarhaselvityksiä Vantaalla

Vantaan kaupunki, kaavoitus- ja kiinteistövirasto. 1978. Ryhmäpuutarhat Vantaalla.

Vantaan kaupunki, kaavoitusosasto. 1981. Seutulan ryhmäpuutarha, asemakaavaehdotus.

Vantaan kaupunki, kaavoitusosasto. 1983. Lapinniityn ryhmäpuutarhan asemakaava.

Vantaan kaupunki. 1986. Vantaan mahdolliset siirtolapuutarha-alueet.

www-sivut

<http://www.siirtolapuutarhaliitto.fi>

<http://www.slowfood.com/>

<http://dolceta.eu/suomi/>

<http://soilforlife.co.za/>

<http://globaalipiknik.wordpress.com/>

<http://kaupunkiviljely.fi/projektit/mika-dodo/>

<http://www.hyotyasviyhdistys.fi/?p=yhdistys/>

<http://www.tietokeskus.fi>

<http://www.mtv3/jokakoti.fi/>

<http://www.puuinfo.fi/puulehti/puu-lehti-22011>

Muuta tausta-aineistoa

Koch, E. 1945. Suomen siirtolapuutarhaliike. Suomen siirtolapuutarhaliitto.

Suomen Siirtolapuutarhaliitto. 1930-1980. Historiikki.

Suomen Siirtolapuutarhaliitto. 1997. Siirtolapuutarhat, kesämajat ja viljelypalstat. Uudistuva vapaa-aika ja lähimökkeily kaupunkiseudulla. Ohjelma ja yhteystiedot. Suomen Siirtolapuutarhaliitto – Seminaarijulkaisuja No 1. 1997.

Suomen Siirtolapuutarhaliitto. 1997. Siirtolapuutarhat, kesämajat ja viljelypalstat. Uudistuva vapaa-aika ja lähimökkeily kaupunkiseudulla. Kirjallisuutta ja näyttelyluettelo. Suomen Siirtolapuutarhaliitto – Seminaarijulkaisuja No 2. 1997.

31.12.2011

11 Liitteet

1. Kartta Vantaan siirtolapuutarhoista ja viljelypalstoista
2. Kyselylomake
3. Kyselyn koonti
4. Vantaan siirtolapuutarhojen perustiedot - kohdekortit
5. Esimerkkikohteiden perustiedot - kohdekortit

FCG Finnish Consulting Group Oy

Hyväksynyt:

Jari Elo
toimialajohtaja

Tarkastanut:

Taina Tuominen
suunnittelupäällikkö, maisema-arkkitehti MARK

Laatinut:

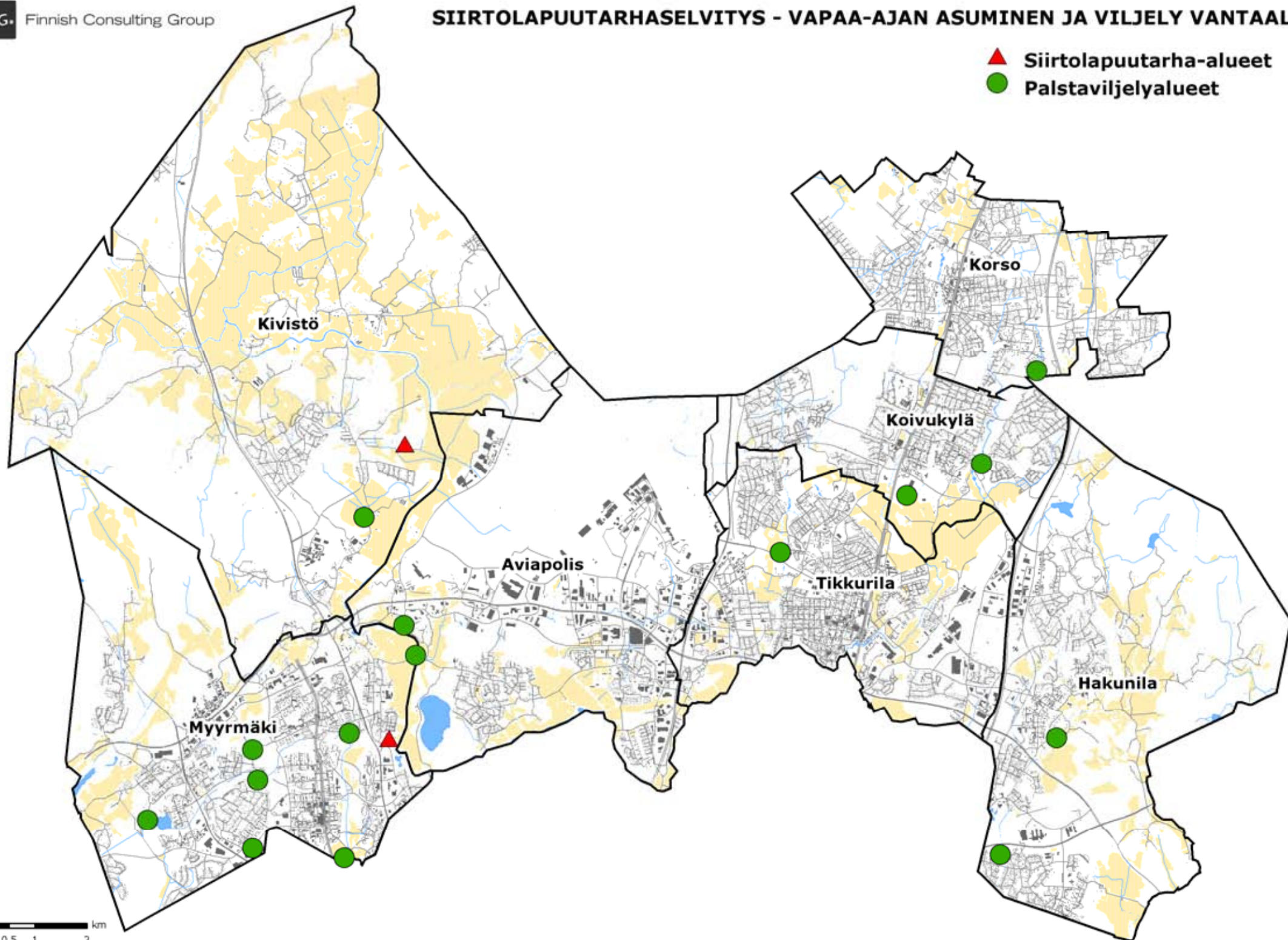
Eeva Eitsi
projektipäällikkö, maisema-arkkitehti MARK

Eeva Rapola
maisema-arkkitehti MARK

Asta Nupponen
FM, konsultti

Rosa Vihavainen
VTT, konsultti

- ▲ Siirtolapuutarha-alueet
- Palstaviljelyalueet

**Siirtolapuutarhaselvitys -
vapaa-ajan asuminen ja viljely Vantaalla**

Kysely asukkaille ja sidosryhmille

Vastausohjeet: Lukekaa ennen vastaamista koko kysymys ja sen kaikki vastausvaihtoehdot läpi. Vastatkaa sen jälkeen kysymykseen joko valitsemalla oikealta tuntuva vastausvaihtoehto tai kirjoittamalla vastaus sille varattuun tilaan. Vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti, eikä yksittäisiä vastauksia voida tunnistaa kyselyn yhteenvedosta.

Alla keskeisiä kyselyyn liittyviä määritelmiä:

Siirtolapuutarha on yhdistys-, osuuskunta- tai osakeyhtiömuotoinen loma-asuntoalue, joka sijaitsee kaupungin vuokramaalla tai yksityisellä maalla. Jokaisella palstanhaltijalla on kesäkäyttöinen pieni mökki ja viljelyyn sopiva palsta. Alueet ovat periaatteessa myös muille kaupunkilaisille avoimia. Alueella on yhteisiä huoltotoimintoja. Mökkien varustelu ja vesihuoltojärjestelyt vaihtelevat. Siirtolapuutarha on pääsääntöisesti yleensä vain kesäkäytössä.

Kesämaja-alue on yleinen virkistysalue, johon vuokraoikeudella voi rakentaa omia kesäkäyttöisiä pieniä mökkejä. Kesämajoihin ei kuulu omaa palstaa eikä viljely ole mahdollista. Alueen vetovoima perustuu esim. uimarantaan. Mökkien varustelu on useimmiten hyvin vaatimaton. Kesämaja-alueen huoltotoiminnoista vastaa yleensä kaupunki.

Palstaviljelyalue on kaupungin maalla sijaitseva kotitarveviljelyalue, josta vuokrataan pieniä (n. aari) viljelypalstoja. Usein vuokraaja on jokin yhdistys, joka vuokraa palstat edelleen jäsenilleen. Monivuotisia kasveja, kuten marjapensaita saa tai ei saa istuttaa. Kasteluvesi järjestetään useimmiten kesävesijohdolla esim. joesta tai purosta.

Vastaajan taustatiedot

Sukupuoli

- ☐ Nainen
☐ Mies

Ikä

- ☐ alle 18 vuotta
☐ 18-25 vuotta
☐ 26-35 vuotta
☐ 36-45 vuotta
☐ 46-55 vuotta
☐ 56-64 vuotta
☐ yli 65 vuotta

Millainen oli lapsuusympäristönne / asuinpaikka, jossa elitte pääosan 15 ensimmäisestä elinvuodestanne?

- ☐ Haja-asutusalue
☐ Taajama, alle 2000 asukasta
☐ Alle 10 000 asukkaan kunta
☐ 10 000 – 40 000 asukkaan kunta
☐ Suuri kaupunki

Peruskoulutus

- ☐ Peruskoulu/kansakoulu
☐ Ylioppilas
☐ Keskiasteen tutkinto
☐ Korkeakoulututkinto

Perhetyyppi

- ☐ Kahden huoltajan lapsiperhe
☐ Yhden huoltajan lapsiperhe
☐ Pariskunta, jolla ei lapsia kotona
☐ Yksin asuva
☐ Muu, mikä?

Millaisessa talossa asutte?

- ☐ Kerrostalo
- ☐ Rivitalo
- ☐ Paritalo
- ☐ Omakotitalo
- ☐ Muu, mikä?

Pääasiallinen toiminta

- ☐ Koululainen / opiskelija
- ☐ Yrittäjä tai itsenäinen ammatinharjoittaja
- ☐ Kokopäivätyössä
- ☐ Osa-aikatyössä
- ☐ Kotiäiti/koti-isä
- ☐ Työtön/lomautettu
- ☐ Eläkeläinen
- ☐ Muu, mikä?

Mikä on asuinpaikkanne postinumero?

Onko käytössänne yksi tai useampia vapaa-ajan asuntoja/kesämökkejä (ei tarkoita siirtolapuutarhamökkejä tai kesämajoja)?

- ☐ Ei
- ☐ Kyllä, missä kunnassa?

Mikä on vapaa-ajan asuntonne hallintamuoto?

- ☐ Omistus
- ☐ Yhteisomistus
- ☐ Vuokra
- ☐ Vanhempien, sukulaisten tai perikunnan omistama
- ☐ Muu hallintamuoto

Viljelypalstan, siirtolapuutarhan ja kesämajan käyttö

Onko Teillä tällä hetkellä käytössänne pääkaupunkiseudulla viljelypalsta?

- ☐ Kyllä, missä:
- ☐ Ei

Mikä on käytössänne olevan viljelypalstan hallintamuoto?

- ☐ Vuokra
- ☐ Muu hallintamuoto

Mikä on käytössänne olevan viljelypalstan koko?

- ☐ alle 50 m2
- ☐ 50-100 m2
- ☐ 100-200 m2
- ☐ yli 200 m2

Kuinka kaukana viljelypalsta sijaitsee asunnostanne?

Merkittää etäisyys kilometreinä.

Millä kulkuvälineellä pääasiallisesti liikutte alueelle?

- ☐ Kävelen
- ☐ Pyöräillen
- ☐ Henkilöautolla
- ☐ Julkisilla liikennevälineillä
- ☐ Muulla tavoin, miten?

Millainen on palstaviljelyalueenne varustelutaso?

Valitkaa kaikki käytössänne olevat varusteet/palvelut.

- ☐ Kasteluvesi lähivesistöstä
- ☐ Vesipiste (vesijohtovesi)
- ☐ Oma komposti
- ☐ Yhteinen komposti
- ☐ Kuivakäymälä
- ☐ Varasto
- ☐ Muu, mikä

Mitkä asiat motivoivat Teitä eniten viljelypalstatoiminnassa?

Valitkaa kolme tärkeintä asiaa.

- ☐ Hyötyviljely, mm. vihannesten ja juuresten kasvatusta
- ☐ Kukkien kasvatusta
- ☐ Mahdollisuus puhtaaseen ruuan tuottamiseen
- ☐ Yhteinen toiminta läheisten kanssa
- ☐ Yhteinen toiminta palstanaapureiden kanssa
- ☐ Rentoutuminen, arjesta irrottautuminen
- ☐ Muu, mikä?

Millaisia aktiviteetteja harrastatte viljelypalstallanne?

- ☐ Kasvimaalla puuhailua, mm. kukkien, vihannesten ja juuresten kasvatusta
- ☐ Grillausta ja ruoanlaittoa
- ☐ Ajanviettoa palstanaapureiden ja ystävien kanssa
- ☐ Muuta, mitä?

Mitä etuja mielestänne viljelypalstalla on kesämökkiin/vapaa-ajan asuntoon verrattuna?

Mitä hyvää on nykyisellä viljelypalsta-alueellanne?

Mitä huonoa on nykyisellä viljelypalsta-alueellanne?

Kuinka usein käytte alueella?

- ☐ Kesäaikana päivittäin
- ☐ 1-2 kertaa viikossa
- ☐ Viikonloppuisin
- ☐ 1-2 kertaa kuukaudessa
- ☐ Harvemmin

Miten mieluiten vietätte aikaa viljelypalsta-alueellanne?

- ☐ Yksin
- ☐ Perheen/puolison kanssa
- ☐ Muiden alueen naapureiden kanssa
- ☐ Ystävien ja tuttavien kanssa

Hankkiessanne viljelypalstan, kuinka tärkeitä Teille olivat seuraavat tekijät:

	Erittäin tärkeää	Melko tärkeää	Ei kovin tärkeää	Ei lainkaan tärkeää	En osaa sanoa
Se oli lähellä	☐	☐	☐	☐	☐
Sinne pääsi helposti joukkoliikennevälineillä	☐	☐	☐	☐	☐
Sinne pääsi pyörällä/kävelen	☐	☐	☐	☐	☐
Sinne pääsi helposti omalla autolla	☐	☐	☐	☐	☐

Onko Teillä yhteistoimintaa palstanaapureidenne kanssa?

- ☐ Kyllä, minkälaista yhteistoimintaa on?
- ☐ Ei

Koetteko, että viljelypalsta korvaa kesämökin?

- ☐ Kyllä
- ☐ Osittain
- ☐ Ei

Onko Teillä tällä hetkellä käytössänne pääkaupunkiseudulla siirtolapuutarhapalsta tai -mökki?

- ☐ Kyllä, missä:
- ☐ Ei

Mikä on käytössänne olevan siirtolapuutarhapalstan hallintamuoto?

- ☐ Omistus
- ☐ Yhteisomistus
- ☐ Vuokra
- ☐ Muu hallintamuoto

Mikä on käytössänne olevan siirtolapuutarhamökin hallintamuoto?

- ☐ Omistus
- ☐ Yhteisomistus
- ☐ Vuokra
- ☐ Muu hallintamuoto

Mikä on käytössänne olevan siirtolapuutarhapalstan koko?

- ☐ alle 100 m2
- ☐ 100-300 m2
- ☐ 300-400 m2
- ☐ yli 400 m2

Mikä on käytössänne olevan siirtolapuutarhamökin koko?

- ☐ alle 35 m2
- ☐ 35-50 m2
- ☐ yli 50 m2

Kuinka kaukana siirtolapuutarha sijaitsee asunnostanne?

Merkitkää etäisyys kilometreinä.

Millä kulkuvälineellä pääasiallisesti liikutte alueelle?

- ☐ Kävelen
- ☐ Pyöräillen
- ☐ Henkilöautolla
- ☐ Julkisilla liikennevälineillä
- ☐ Muulla tavoin, miten?

Millainen on siirtolapuutarhanne ja -mökkinne varustelutaso?

Valitkaa kaikki käytössänne olevat varusteet/palvelut.

- ☐ Vesijohto tulee sisälle mökkiin
- ☐ Suihkumahdollisuus mökissä
- ☐ Mökissä viemäri
- ☐ Sähköt on vedetty mökkiin
- ☐ Mökissä kuivakäymälä
- ☐ Kesävesijohto yhteiskäyttöisiin vesipisteisiin
- ☐ Kasteluvesi lähivesistöstä
- ☐ Toimiva jätehuolto ja jätteiden kierrätys
- ☐ Oma komposti
- ☐ Yhteinen komposti
- ☐ Yhteiset suihkutilat
- ☐ Yhteiset WC-tilat/ kuivakäymälä
- ☐ Muu, mikä

Mitkä asiat motivoivat Teitä eniten siirtolapuutarhatoiminnassa?

Valitkaa kolme tärkeintä asiaa.

- ☐ Hyötyviljely, mm. vihannesten ja juuresten kasvatusta
- ☐ Kukkien kasvatusta
- ☐ Nikkarointi yms. puuhailu
- ☐ Mahdollisuus puhtaasti ruuan tuottamiseen
- ☐ Yhteinen toiminta läheisten kanssa
- ☐ Yhteinen toiminta palstanaapureiden kanssa
- ☐ Mökki, jossa voi viettää aikaa ja yöpyä
- ☐ Rentoutuminen, arjesta irrottautuminen
- ☐ Muu, mikä?

Käytättekö siirtolapuutarhamökkiänne myös talvisin?

- ☐ Kyllä
- ☐ En

Millaisia aktiviteetteja harrastatte siirtolapuutarhapalstallanne?

- ☐ Kasvimaalla puuhailua, mm. kukkien, vihannesten ja juuresten kasvatusta
- ☐ Nikkarointia yms. puuhailua
- ☐ Grillausta ja ruoanlaittoa
- ☐ Ajanviettoa sukulaisten ja läheisten kanssa
- ☐ Lasten kanssa leikkimistä
- ☐ Television katselua ym. ajanviettoa sisällä mökissä
- ☐ Muuta, mitä?

Mitä etuja mielestänne siirtolapuutarhalla on kesämökkiin/vapaa-ajan asuntoon verrattuna?

Mitä hyvää on nykyisellä siirtolapuutarha-alueellanne?

Mitä huonoa on nykyisellä siirtolapuutarha-alueellanne?

Hankkiessanne siirtolapuutarhapalstan, kuinka tärkeitä Teille olivat seuraavat tekijät:

	Erittäin tärkeää	Melko tärkeää	Ei kovin tärkeää	Ei lainkaan tärkeää	En osaa sanoa
Se oli lähellä	☐	☐	☐	☐	☐
Sinne pääsi helposti joukkoliikennevälineillä	☐	☐	☐	☐	☐
Sinne pääsi pyörällä/kävelen	☐	☐	☐	☐	☐
Sinne pääsi helposti omalla autolla	☐	☐	☐	☐	☐

Kuinka usein käytte alueella?

- ☐ Kesäaikana päivittäin
- ☐ 1-2 kertaa viikossa
- ☐ Viikonloppuisin
- ☐ 1-2 kertaa kuukaudessa
- ☐ Harvemmin

Miten mieluiten vietätte aikaa siirtolapuutarha-alueellanne?

- ☐ Yksin
- ☐ Perheen/puolison kanssa
- ☐ Muiden alueen naapureiden kanssa
- ☐ Ystävien ja tuttavien kanssa

Onko Teillä yhteistoimintaa mökkinaapureidenne kanssa?

- ☐ Kyllä, minkälaista yhteistoimintaa on?
- ☐ Ei

Koetteko, että siirtolapuutarhamökki korvaa kesämökin?

- ☐ Kyllä
- ☐ Osittain
- ☐ Ei

Onko Teillä tällä hetkellä käytössänne pääkaupunkiseudulla kesämaja?

- ☐ Kyllä, sijainti:
- ☐ Ei

Mikä on käytössänne olevan kesämajan hallintamuoto?

- ☐ Omistus
- ☐ Yhteisomistus
- ☐ Vuokra
- ☐ Muu hallintamuoto

Mikä on käytössänne olevan kesämajan koko?

- ☐ 10-15 m2
- ☐ 15-20 m2
- ☐ 20-25 m2
- ☐ yli 25 m2

Kuinka kaukana kesämaja sijaitsee asunnostanne?

Merkittävä etäisyys kilometreinä.

Millä kulkuvälineellä pääasiallisesti liikutte alueelle?

- ☐ Kävelen
- ☐ Pyöräillen
- ☐ Henkilöautolla
- ☐ Julkisilla liikennevälineillä
- ☐ Muulla tavoin, miten?

Millainen on kesämaja-alueenne varustelutaso?

Valitkaa kaikki käytössänne olevat varusteet/palvelut.

- ☐ Yhteinen kaivo
- ☐ Suihkumahdollisuus alueella
- ☐ Sähköt on vedetty mökkiin
- ☐ Kuivakäymälä alueella
- ☐ Kesävesijohto yhteiskäyttöisiin vesipisteisiin
- ☐ Toimiva jätehuolto ja jätteiden kierrätys
- ☐ Muu, mikä

Mitkä asiat motivoivat Teitä eniten kesämajatoiminnassa?

Valitkaa kolme tärkeintä asiaa.

- ☐ Puuhailu, nikkarointi tms.
- ☐ Yhteinen toiminta läheisten kanssa
- ☐ Yhteinen toiminta kesämajanaapureiden kanssa
- ☐ Mahdollisuus yöpyä kesämajassa
- ☐ Rentoutuminen, arjesta irrottautuminen
- ☐ Muu, mikä?

Millaisia aktiviteetteja harrastatte kesämajallanne?

- ☐ Nikkarointia yms. puuhailua
- ☐ Grillausta ja ruoanlaittoa
- ☐ Ajanviettoa sukulaisten ja läheisten kanssa
- ☐ Lasten kanssa leikkimistä
- ☐ Muuta, mitä?

Mitä etuja mielestänne kesämajalla on kesämökkiin/vapaa-ajan asuntoon verrattuna?

Mitä hyvää on nykyisellä kesämaja-alueellanne?

Mitä huonoa on nykyisellä kesämaja-alueellanne?

Hankkiessanne kesämajan, kuinka tärkeitä Teille olivat seuraavat tekijät:

	Erittäin tärkeää	Melko tärkeää	Ei kovin tärkeää	Ei lainkaan tärkeää	En osaa sanoa
Se oli lähellä	☐	☐	☐	☐	☐
Sinne pääsi helposti joukkoliikennevälineillä	☐	☐	☐	☐	☐
Sinne pääsi pyörällä/kävelen	☐	☐	☐	☐	☐
Sinne pääsi helposti omalla autolla	☐	☐	☐	☐	☐

Kuinka usein käytte alueella?

- ☐ Kesäaikana päivittäin
- ☐ 1-2 kertaa viikossa
- ☐ Viikonloppuisin
- ☐ 1-2 kertaa kuukaudessa
- ☐ Harvemmin

Miten mieluiten vietätte aikaa kesämaja-alueellanne?

- ☐ Yksin
- ☐ Perheen/puolison kanssa
- ☐ Muiden alueen naapureiden kanssa
- ☐ Ystävien ja tuttavien kanssa

Onko Teillä yhteistoimintaa mökkinaapureidenne kanssa?

- ☐ Kyllä, minkälaista yhteistoimintaa on?
- ☐ Ei

Koetteko, että kesämaja korvaa kesämökin?

- ☐ Kyllä
- ☐ Osittain
- ☐ Ei

Kiinnostus viljelypalstan tai siirtolapuutarhan käyttöön

Olisiko Teillä kiinnostusta omistaa tai vuokrata viljelypalsta Vantaalta?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ Käytössäni on jo viljelypalsta

Minkä kokoinen viljelypalstan tulisi mielestänne olla?

- ☐ alle 50 m²
- ☐ 50-100 m²
- ☐ 100-200 m²
- ☐ yli 200 m²

Mitkä asiat motivoisivat Teitä eniten hankkimaan viljelypalstan?

- ☐ Hyötyviljely, mm. kukkien, vihannesten ja juuresten kasvatusta
- ☐ Mahdollisuus puhtaaseen ruuan tuottamiseen
- ☐ Yhteinen toiminta läheisten kanssa
- ☐ Yhteinen toiminta palstanaapureiden kanssa
- ☐ Rentoutuminen, arjesta irrottautuminen
- ☐ Sijainti, hyvä saavutettavuus
- ☐ Muu, mikä?

Voisiko viljelypalsta mielestänne korvata kesämökin?

- ☐ Kyllä
- ☐ Osittain
- ☐ Ei

Olisiko Teillä kiinnostusta omistaa tai vuokrata siirtolapuutarhapalsta ja -mökki Vantaalta?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ Käytössäni on jo siirtolapuutarha

Minkä kokoinen siirtolapuutarhapalstan tulisi mielestänne olla?

- ☐ alle 300 m²
- ☐ 300-400 m²
- ☐ yli 400 m²

Minkä kokoinen siirtolapuutarhamökin tulisi olla?

- ☐ alle 35 m²
- ☐ 35-50 m²
- ☐ 50-100 m²
- ☐ yli 100 m²

Millainen olisi sopiva hintataso siirtolapuutarhapalstalle (jossa myös mökki), jotta voisitte hankkia sellaisen?

- ☐ alle 30 000 euroa
- ☐ 30 000 – 60 000 euroa
- ☐ 60 000 – 90 000 euroa
- ☐ 90 000 - 120 000 euroa
- ☐ yli 120 000 euroa

Mitkä asiat motivoisivat Teitä eniten hankkimaan siirtolapuutarhapalstan?

- ☐ Hyötyviljely, mm. kukkien, vihannesten ja juuresten kasvat
- ☐ Mahdollisuus puhtaan ruuan tuottamiseen
- ☐ Yhteinen toiminta läheisten kanssa
- ☐ Yhteinen toiminta palstanaapureiden kanssa
- ☐ Mökki, jossa voi viettää aikaa ja yöpyä
- ☐ Rentoutuminen, arjesta irrottautuminen
- ☐ Sijainti, hyvä saavutettavuus
- ☐ Muu, mikä?

Voisiko siirtolapuutarhapalsta ja -mökki mielestänne korvata kesämökin?

- ☐ Kyllä
- ☐ Osittain
- ☐ Ei

Toivoisitteko, että siirtolapuutarha-alue olisi käytössä myös talvisin?

- ☐ Kyllä
- ☐ En

Millaista talvikäyttöä voisi olla?

Olisiko Teillä kiinnostusta omistaa tai vuokrata kesämaja Vantaalta?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ Käytössäni on jo kesämaja

Minkä kokoinen kesämajan tulisi olla?

- ☐ alle 15 m2
- ☐ 15-20 m2
- ☐ 20-25 m2
- ☐ yli 25 m2

Millainen olisi sopiva hintataso kesämajalle, jotta voisitte hankkia sellaisen?

- ☐ alle 10 000 euroa
- ☐ 10 000 – 20 000 euroa
- ☐ 20 000 – 30 000 euroa
- ☐ 30 000 - 50 000 euroa
- ☐ yli 50 000 euroa

Mitkä asiat motivoisivat Teitä eniten hankkimaan kesämajan?

- ☐ Yhteinen toiminta läheisten kanssa
- ☐ Yhteinen toiminta kesämajanaapureiden kanssa
- ☐ Kesämaja, jossa voi yöpyä
- ☐ Rentoutuminen, arjesta irrottautuminen
- ☐ Sijainti, hyvä saavutettavuus
- ☐ Muu, mikä?

Voisiko kesämaja mielestänne korvata kesämökin?

- ☐ Kyllä
- ☐ Osittain
- ☐ Ei

Kehittämistavoitteet

Tarvitaanko Vantaalle uusia viljelypalsta-, siirtolapuutarha- tai kesämaja-alueita?

	Kyllä	Ei
Viljelypalsta	☐	☐
Siirtolapuutarha	☐	☐
Kesämaja	☐	☐

Miksi haluaisitte uusia palstaviljelyalueita?

Miksi haluaisitte uusia siirtolapuutarhoja?

Miksi haluaisitte uusia kesämajoja?

Mitkä seuraavista tekijöistä tulisi mielestänne ottaa huomioon uusia siirtolapuutarha- tai loma-asuntoalueita suunniteltaessa?

- ☐ Viljelymahdollisuus
- ☐ Sähköt sisälle
- ☐ Vesijohto sisälle
- ☐ Suihku sisällä
- ☐ Oma sauna
- ☐ Yhteiset peseytymistilat huoltorakennuksessa
- ☐ Jätevesiviemäri sisälle
- ☐ Kuivakäymälä sisällä
- ☐ WC-tilat yhteisessä huoltorakennuksessa
- ☐ Kesävesijohto yhteisiin vesipisteisiin
- ☐ Kasteluvesi lähivesistöstä
- ☐ Toimiva jätehuolto ja kierrätys
- ☐ Toimiva kompostointi
- ☐ Mökissä talvikäytön mahdollistava lämmitys
- ☐ Postilaatikko
- ☐ Kauppa, kauppa-auto
- ☐ Yhteinen kokoontumistila
- ☐ Hyvät ulkoilumaastot lähellä
- ☐ Pelikentät lähellä
- ☐ Hyvä saavutettavuus julkisilla liikennevälineillä
- ☐ Hyvä saavutettavuus henkilöautolla
- ☐ Hyvä saavutettavuus polkupyörällä
- ☐ Hyvä saavutettavuus kävellen

Muita varusteluita tai palveluita, mitä?

Valitkaa seuraavista kolme tärkeintä siirtolapuutarha- tai loma-asuntoalueen sijaintiin liittyvää tekijää:

- ☐ Kaunis maisema (kulttuuri-/viljely-/luonnonmaisema)
- ☐ Vesistön lähellä
- ☐ Asuntoalueen lähellä
- ☐ Ulkoilualueiden ja -yhteyksien lähellä
- ☐ Metsän lähellä
- ☐ Erityisiä luontoarvoja (esim. luonnonsuojelualue) lähellä
- ☐ Puutarhakasvien kasvatukselle sopiva maaperä
- ☐ Paikalla ei ole merkitystä

Mitkä olisivat mielestänne sopivia sijaintipaikkoja uusille viljelypalsta-, siirtolapuutarha- tai kesämaja-alueille Vantaalla?

	Viljelypalsta	Siirtolapuutarha	Kesämaja
Myyrmäki	☐	☐	☐
Kivistö	☐	☐	☐
Aviapolis	☐	☐	☐
Tikkurila	☐	☐	☐
Koivukylä	☐	☐	☐
Korso	☐	☐	☐
Hakunila	☐	☐	☐

Muita ajatuksia viljelypalsta-, siirtolapuutarha- tai kesämaja-alueiden kehittämiseen liittyen?

Mikäli haluatte osallistua arvontaan, täyttäkää nimenne ja yhteystietonne alle. Kyselyyn vastanneiden kesken arvomme 20 kirjapalkintoa. Arvonnan voittajiin olemme yhteydessä heti arvannon jälkeen syyskuussa. Yhteystietoja ei käytetä arvannon lisäksi muuhun tarkoitukseen, eikä niitä luovuteta eteenpäin muille osapuolille.

Nimi

Osoite

Puhelinnumero

KIITOS ARVOKKAISTA VASTAUKSISTANNE!

Lähetä

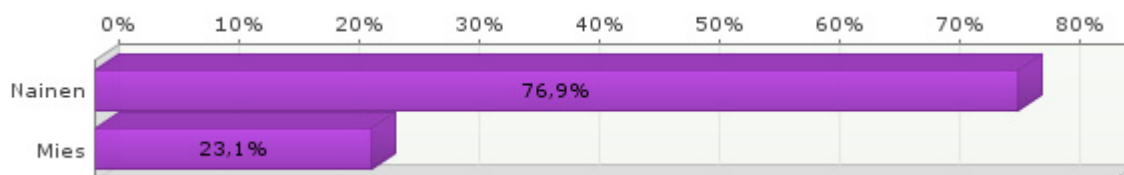
1.11.2011

**VANTAAN KAUPUNKI
SIIRTOLAPUUTARHASELVITYS****Valintakysymykset****1 Yleistä**

Kyselyyn vastasi 15.6.-31.8.2011 välisenä aikana yhteensä 230 vastaajaa. Kysely toteutettiin sähköisesti Webropol-ohjelmaa käyttäen ja siihen saattoi vastata kuka tahansa Vantaan kaupungin sivuilta löytyvän linkin kautta. Lisäksi kyselystä tiedotettiin lehdistötiedotteella, Vantaan Keskäheinän ja Viherkummun siirtolapuutarha-alueiden ilmoitustauluilla sekä lähetettiin sähköpostitse tietoa palstaviljely-yhdistyksille. Kyselyssä selvitettiin nykyisten käyttäjien toimintaa siirtolapuutarha- ja palstaviljelyalueilla, sekä siirtolapuutarhatoiminnasta kiinnostuneiden toiveita koskien uusien alueiden varustetasoa ja sijaintia.

2 Perustiedot vastaajista**Sukupuoli**

Vastaajien määrä: 225

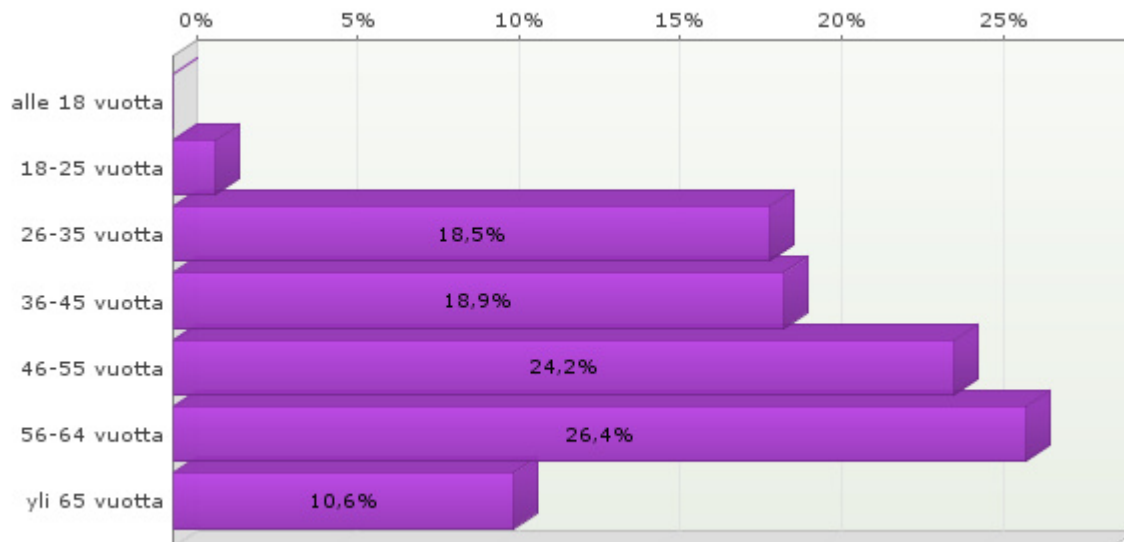

Vastaajista suurin osa oli naisia (77 %).

1.11.2011

Ikä

Vastaajien määrä: 227

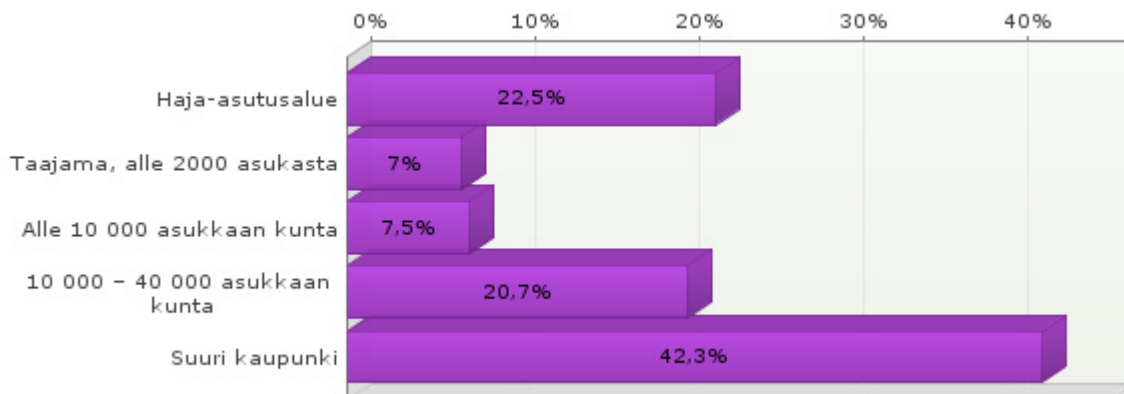

Vastaajat olivat iältään hieman vanhempia, nuorimmatkin lähemmäs kolmekymppisiä: alle 18-vuotiaita vastaajia ei ollut lainkaan, ja 18-25-vuotiaitakin vain kolme. Seuraavat ikäryhmät olivat melko tasaisia, suurin ikäryhmä oli 56-64-vuotiaat, joita oli neljäsosa vastaajista.

Lapsuusympäristö

Millainen oli lapsuusympäristönne /asuinpaikka, jossa elitte pääosan 15 ensimmäisestä elinvuodestanne?

Vastaajien määrä: 227

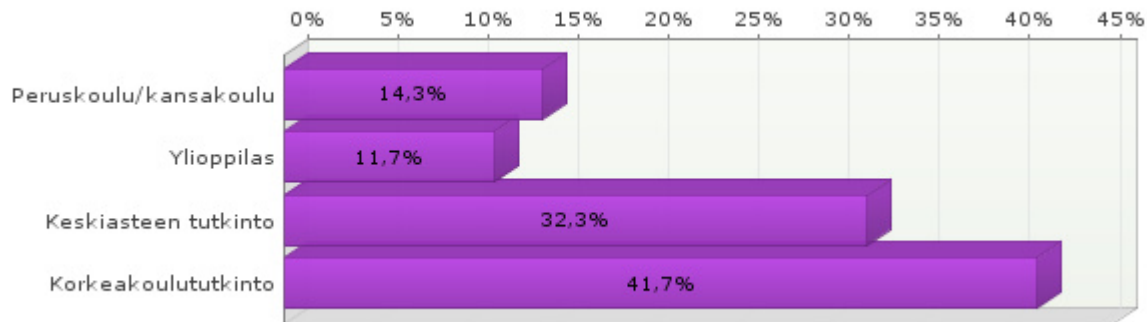

Lapsuusympäristön osalta vastaajat olivat useimmin kotoisin suuresta kaupungista (42 %), tästä ei siis voida päätellä, että kiinnostuksessa siirtolapuutarhatoimintaan olisi kyse kaipuusta lapsuuden maisemaan maaseudulle. Haja-asutusalue oli toiseksi yleisin lapsuuden kotipaikka (vähän alle neljäsosa vastaajista), joskin vanhemmissa ikäryhmissä (56-64- ja yli 65-vuotiaat) haja-asutusalueelta oli kotoisin lähes 40 % vastaajista ja suuresta kaupungista taas neljäsosa vastaajista.

1.11.2011

Peruskoulutus

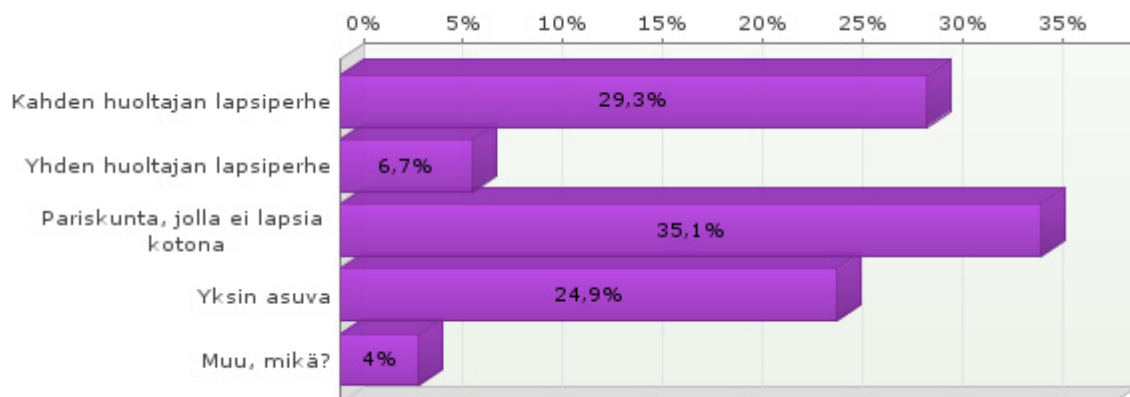
Vastaajien määrä: 223

Koulutukseltaan suurin osa vastaajista oli korkeakoulututkinnon suorittaneita (yli 40 %), seuraavaksi yleisin oli keskiasteen tutkinto (kolmasosa vastaajista).

Perhetyyppi

Vastaajien määrä: 225

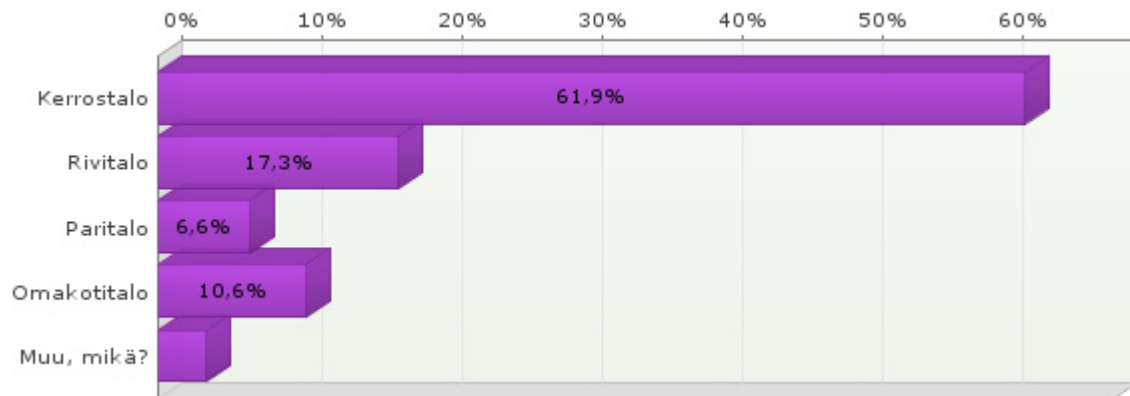

Yleisin perhetyyppi oli pariskunta, jolla ei ole kotona asuvia lapsia (yli kolmasosa vastaajista), tässä todennäköisesti näkyy vastaajien melko korkea ikä, eli mahdolliset lapset ovat jo muuttaneet pois kotoa. Kahden huoltajan lapsiperhe oli myös melko yleinen (lähes kolmannes vastaajista), samoin yksin asuminen (neljännnes vastaajista).

1.11.2011

Talotyyppi

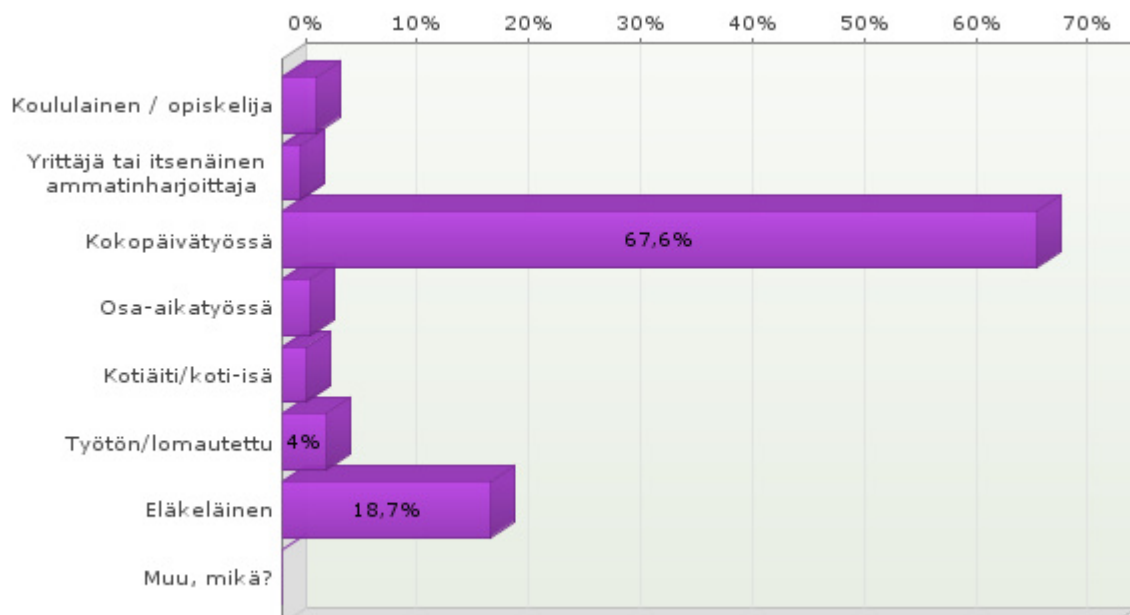
Vastaajien määrä: 226

Selkeästi yleisin talotyyppi oli kerrostalo, yli 60 % vastaajista. Kerrostalossa asuvilla näyttää olevan enemmän kiinnostusta siirtolapuutarha- ja viljelytoimintaan, koska esim. viljelyyn omalla pihalla ei samassa määrin ole mahdollisuutta.

Pääasiallinen toiminta

Vastaajien määrä: 225

Suurin osa vastaajista (kaksi kolmasosaa) oli kokopäivätyössä.

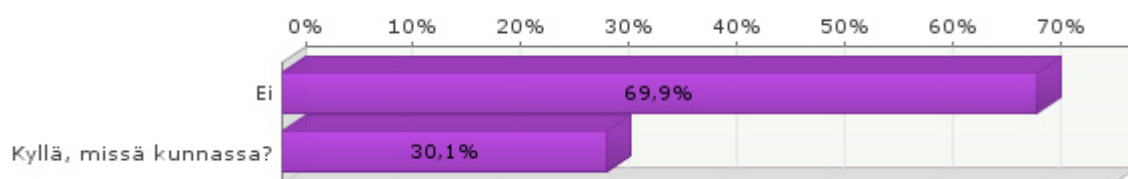
1.11.2011

Asuinpaikka

Lähes kaikki vastaajat olivat postinumeron perusteella vantaalaisia. Helsinkiläisiä oli 10, lisäksi yksi espoolainen, yksi Nummelasta ja yksi Keravalta.

Muut mökit ja vapaa-ajanasunnot

Vastaajien määrä: 226

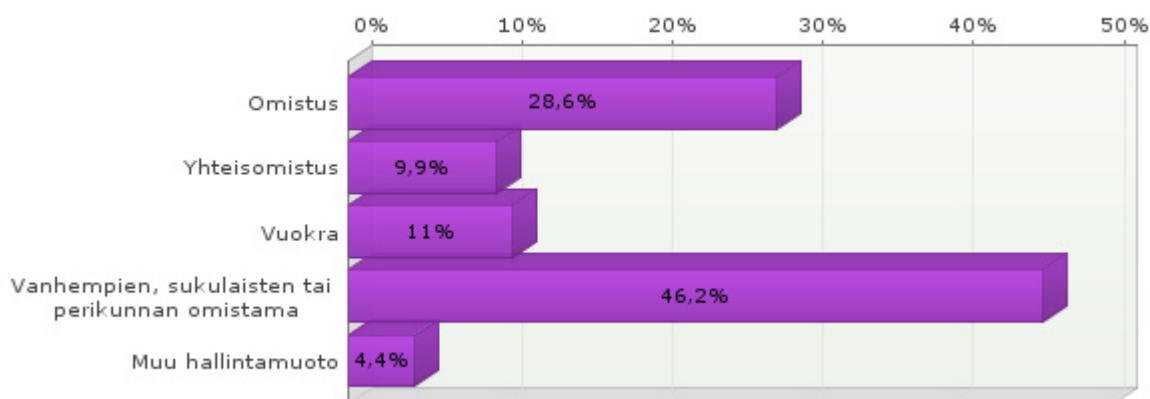

Vaikka kahdella kolmasosalla ei ollut käytössään kesämökkiä tai vapaa-ajanasuntoa, niin kuitenkin yhdellä kolmasosalla oli, eli se ei ollut harvinaista vastaajien joukossa.

Yleisin avoimissa vastauksissa mainittu mökkikunta oli Salo (6 mainintaa), muuten mökit/vapaa-ajan asunnot sijaitsivat eri puolilla Suomea.

Mikä on vapaa-ajan asuntonne hallintamuoto?

Vastaajien määrä: 91

Vapaa-ajan asunto oli yleisimmin vanhempien, sukulaisten tai perikunnan omistama (lähes puolet vastanneista), tai oma (kolmannes vastaajista).

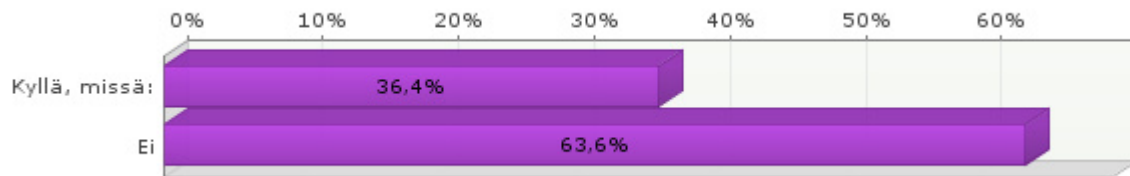
3 Viljelypalstan käyttö

Vastaajista hieman yli kolmasosalla oli käytössään viljelypalsta. Yleisin avoimissa vastauksissa nimetty paikka oli Simonkallio tai Simonkylä (16 vastaajaa), paljon mainintoja saivat myös Rajatorppa/Rajakylä (9 vastaajaa), Havukoski (8 vastaajaa), Hakunila (7) ja Koivukylä (6). Lisäksi neljä vastaajaa oli vastannut ainoastaan Vantaa.

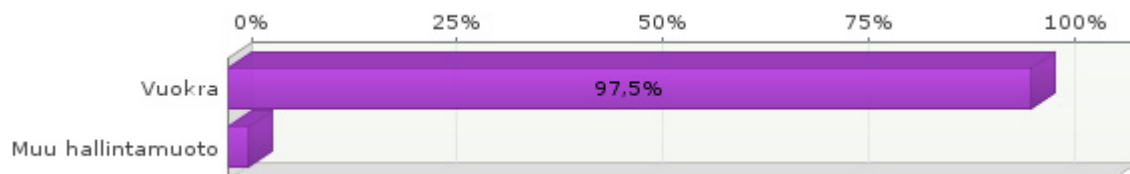
1.11.2011

Onko Teillä tällä hetkellä käytössänne pääkaupunkiseudulla viljelypalsta?

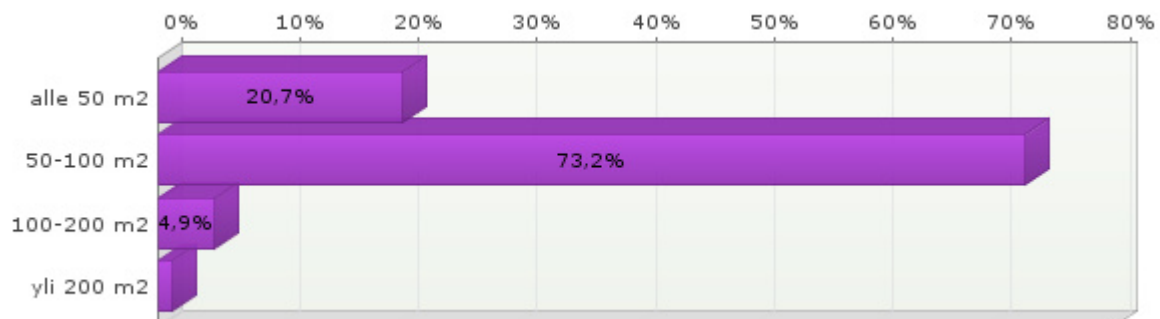
Vastaajien määrä: 225

Mikä on käytössänne olevan viljelypalstan hallintamuoto?

Vastaajien määrä: 81

Mikä on käytössänne olevan viljelypalstan koko?

Vastaajien määrä: 82

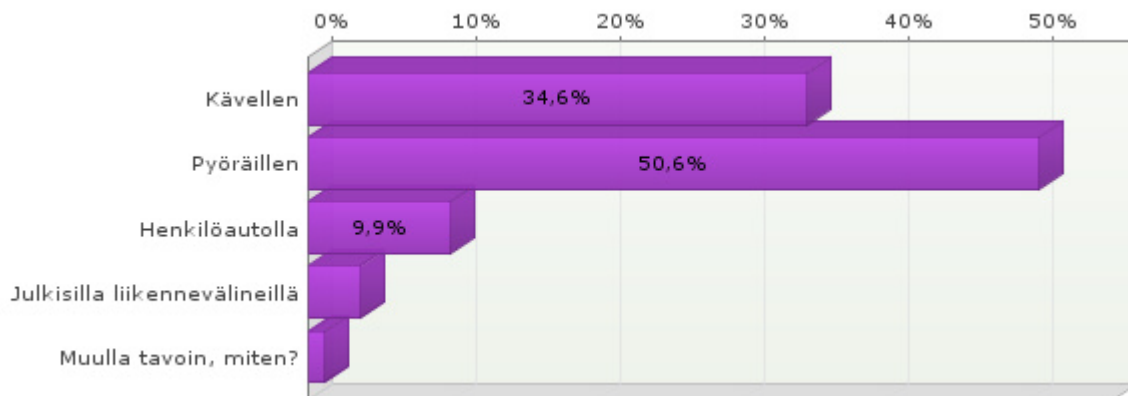

Viljelypalstan hallintamuoto oli lähes kaikilla vuokra. Viljelypalstat olivat kooltaan yleisimmin 50-100 m² (yli kaksi kolmasosaa vastanneista). Viljelypalsta sijaitsi useimmiten erittäin lähellä kotia; useimmat vastaajat ilmoittivat etäisyydeksi kilometrin tai alle, yksi vastaaja 10 kilometriä, keskiarvon ollessa 2 kilometriä.

1.11.2011

Millä kulkuvälineellä pääasiallisesti liikutte alueelle?

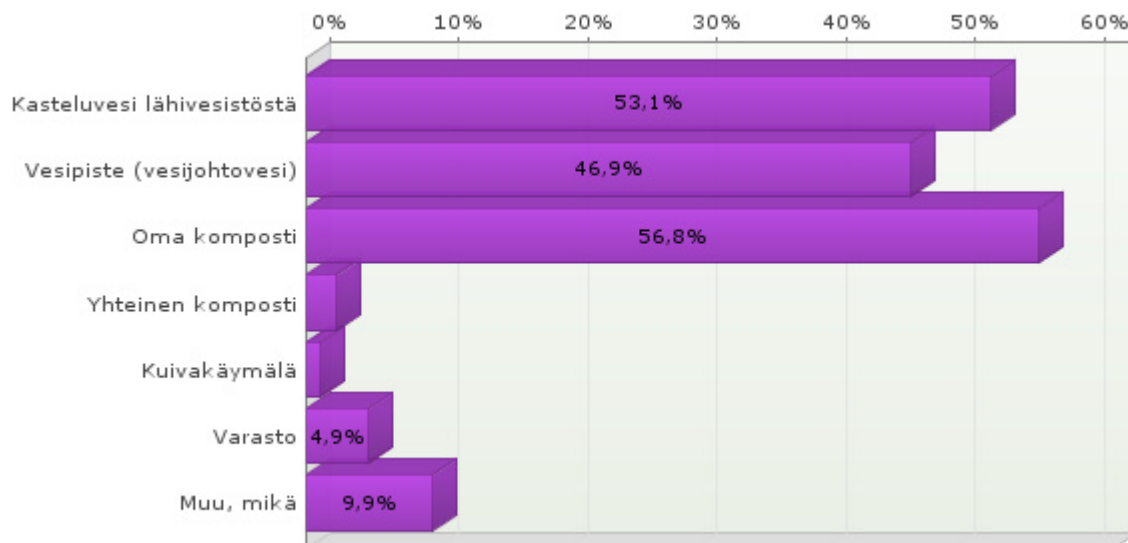
Vastaajien määrä: 81

Läheisen sijainnin takia on luontevaa, että 85 % vastaajista ilmoitti liikkuvansa viljelypalstalle joko kävelen tai pyörällä.

Millainen on palstaviljelyalueenne varustelutaso?

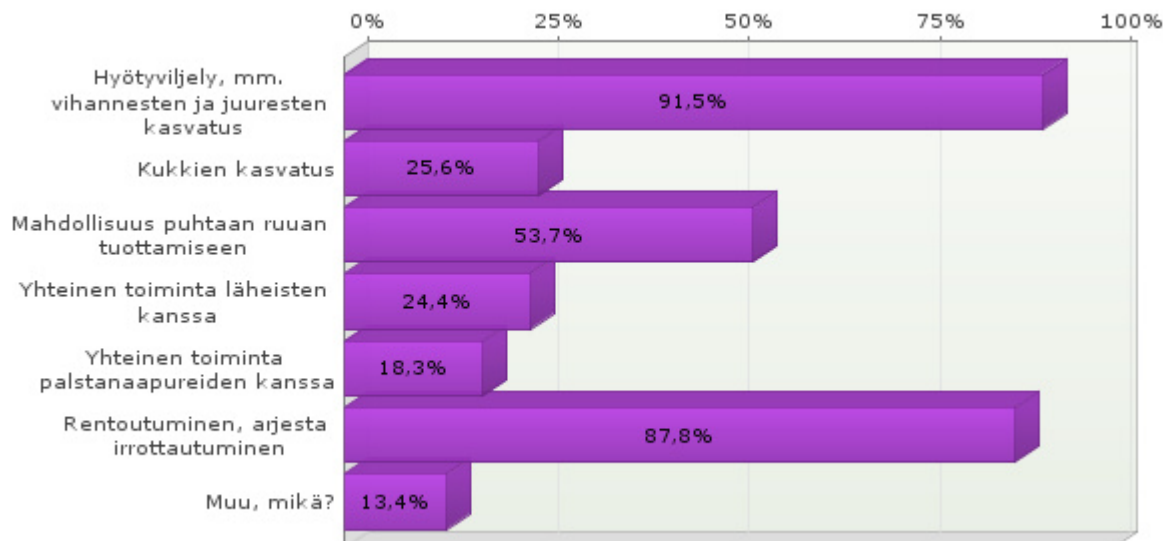
Vastaajien määrä: 81

1.11.2011

Mitkä asiat motivoivat Teitä eniten viljelypalstatoiminnassa?

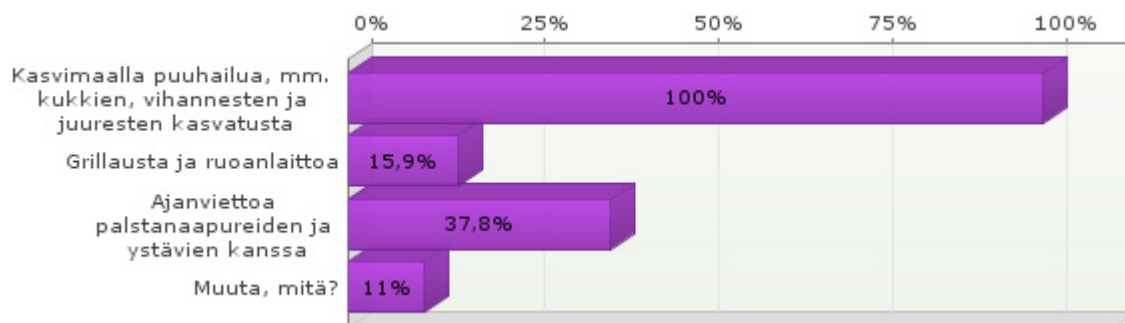
Vastaajien määrä: 82

Yleisimmät palstan varusteet olivat oma komposti, kasteluvesi lähivesistöstä ja vesijohtovesi. Eniten palstaviljelyyn motivoi hyötyviljely sekä rentoutuminen ja arjesta irrottautuminen (noin 90 % vastanneista).

Millaisia aktiviteetteja harrastatte viljelypalstallanne?

Vastaajien määrä: 82

Kaikki vastanneet kertoivat harrastavansa kasvimaalla puuhailua, osa myös ajanviettoa naapureiden ja ystävien kanssa (yli kolmasosa vastanneista) ja pienempi osa grillausta ja ruoanlaittoa, joista jälkimmäiseen viljelypalstalla ei välttämättä ole parhaat mahdolliset edellytykset.

Mitä etuja mielestänne viljelypalstalla on kesämökkiin/vapaa-ajan asuntoon verrattuna?

Vastaajien määrä: 77

Vastaajista valtaosa oli sitä mieltä, että viljelypalsta on ekologisempi, edullisempi ja vaivattomampi vaihtoehto kesämökkiin verrattuna. Kesämökkielämä on sitovampaa kuin palstaviljely. Viljelypalsta on myös lähellä. Viljelypalstatoiminnassa korostuu yhteisöllisyys, yhteistoiminta ja osan vastaajien mielestä myös monikulttuurisuus. Lähiruoka ja viljely sekä irtautuminen arjesta ovat tärkeä osa viljelypalstatoimintaa.

1.11.2011

Mitä hyvää on nykyisellä viljelypalsta-alueellanne?

Vastaajien määrä: 78

Nykyisellä viljelypalsta-alueella arvostettiin läheistä sijaintia ja sitä, että pääsee touhuamaan viljelypalstalle kuin omalle takapihalle. Palstaviljelyssä tärkeitä asioita ovat mm. hyvä viljelymaa, vesipisteiden riittävyys, yhteistoiminta, edullinen vuokra, rauhallinen sijainti, kaunis ympäristö ja se, että viljelypalstojen ylläpitovastuu on kunnossa.

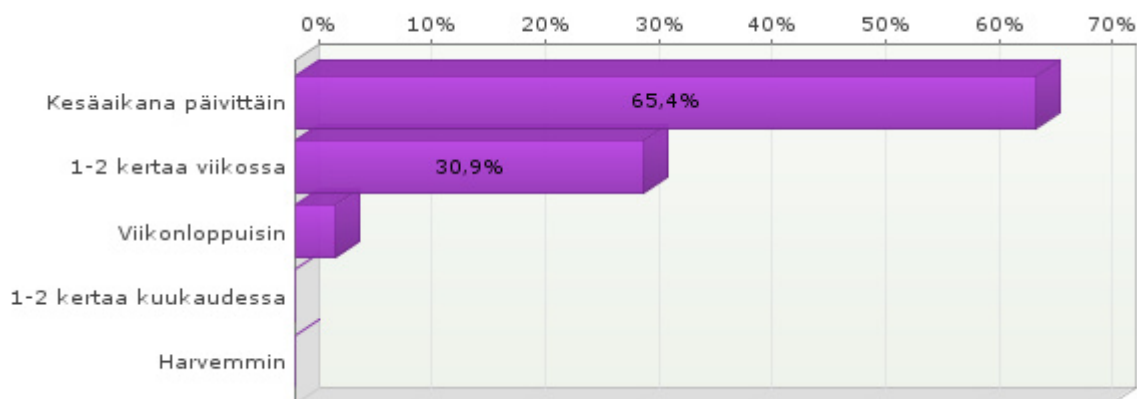
Mitä huonoa on nykyisellä viljelypalsta-alueellanne?

Vastaajien määrä: 73

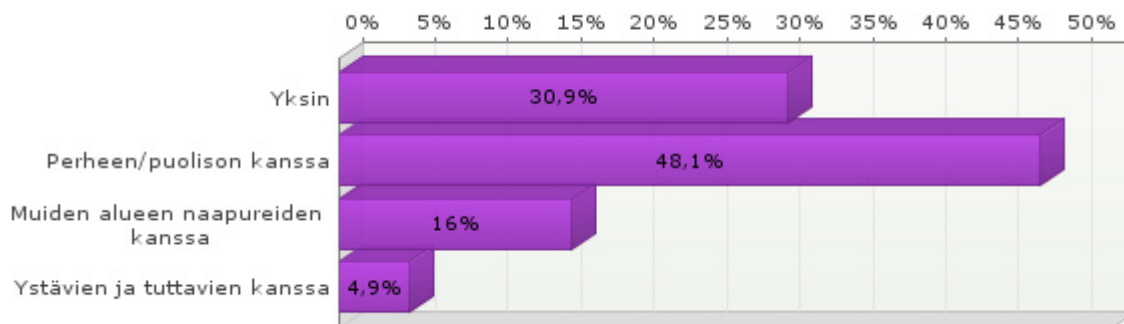
Nykyisellä viljelypalsta-alueella pidettiin huonoina seuraavia asioita: veden puute tai huono laatu, liian savinen maaperä, kevätmuokkauksen vaihteleva taso, epäsiisti ja rikkaruohottunut yleisilme, hoitamaton komposti tai kompostin puute, eläinten aiheuttamat vahingot (vesimyyrät, fasaanit, käärmeet), vandalismi ja varastaminen, varjon puute helteellä, autoliikenteen lisääntyminen alueella, pienten palstamökkien ja -varastojen puute, huoltorakennuksen ja wc:n puuttuminen. Osa vastaajista koki, että palstojen vuokra-aika (5 v.) on liian lyhyt, jolloin varmuutta palsta-alueen säilymisestä ei ole.

Kuinka usein käytte alueella?

Vastaajien määrä: 81

Miten mieluiten vietätte aikaa viljelypalsta-alueellanne?

Vastaajien määrä: 81

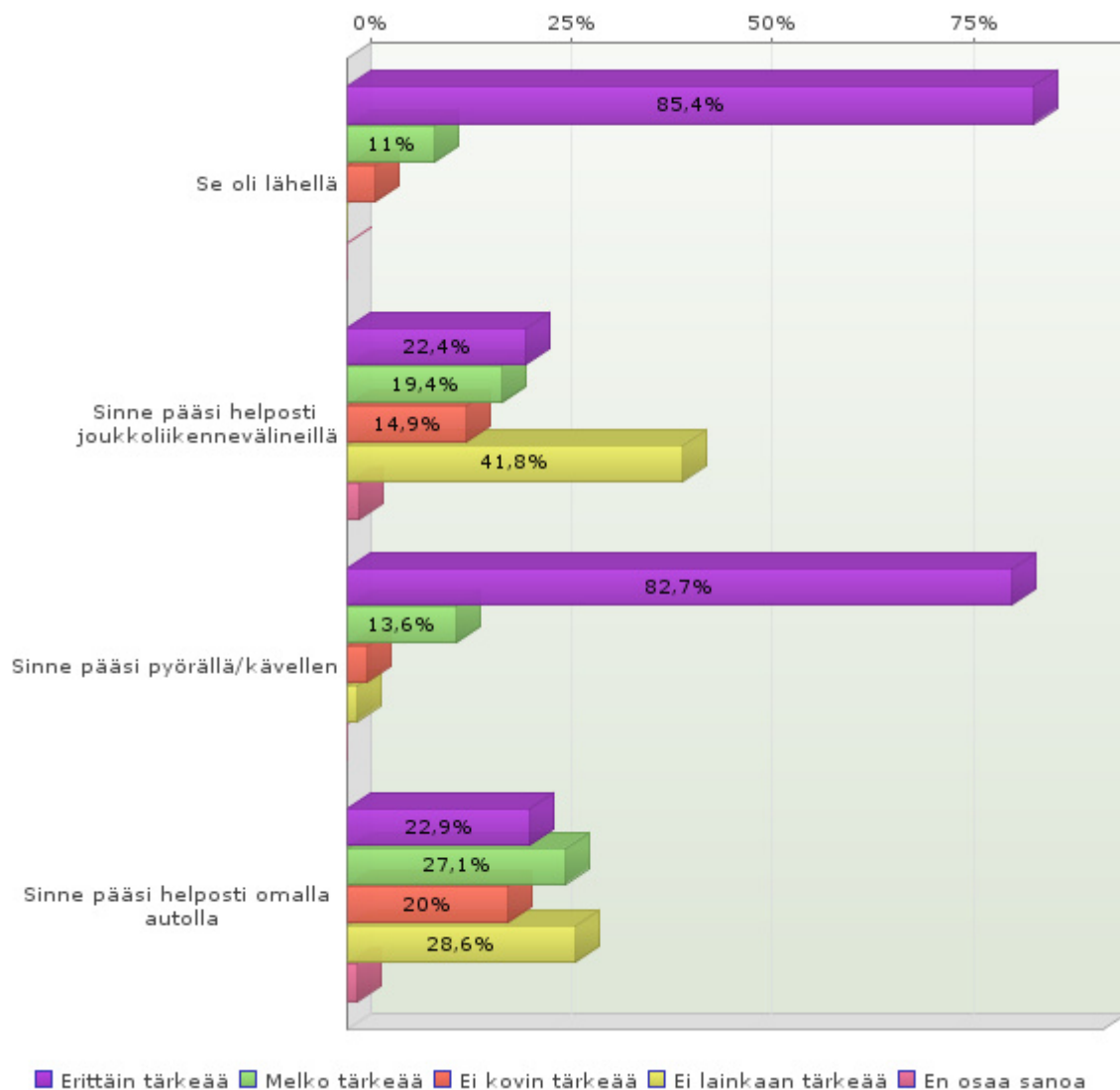

1.11.2011

Useimmat palstaa käyttävät vierailivat palstallaan usein, eli kesäaikana päivittäin (65 %), tai 1-2 kertaa viikossa (kolmasosa vastanneista). Useimmat viettävät aikaa palstallaan perheen tai puolison kanssa (lähes puolet), mutta moni myös yksin (kolmasosa vastanneista).

Hankkiessanne viljelypalstan, kuinka tärkeitä Teille olivat seuraavat tekijät:

Vastaajien määrä: 82

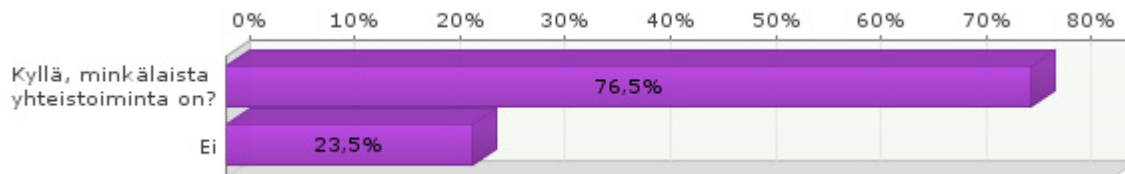

Viljelypalstan hankkimiseen vaikuttaneista syistä ehdottomasti suosituin annetuista vaihtoehtoista oli viljelypalstan läheisyys. Pyörällä tai kävelleen pääsy oli joukkoliikennettä tai autolla pääsemistä huomattavasti tärkeämpää.

1.11.2011

Onko Teillä yhteistoimintaa palstanaapureiden kanssa?

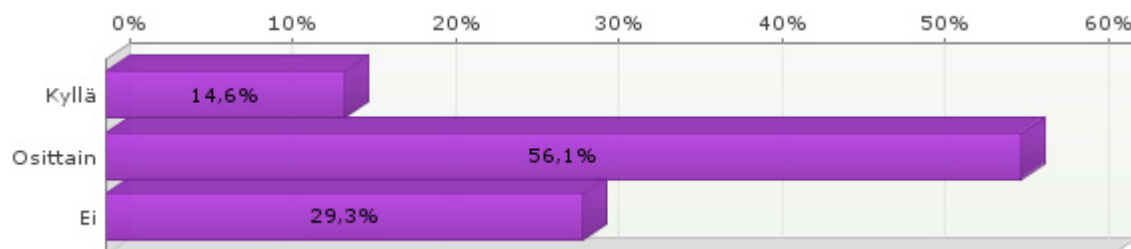
Vastaajien määrä: 81

Useimmilla vastanneilla (77 %) oli yhteistoimintaa palstanaapureiden kanssa, luonteeltaan lähinnä keskustelua, viljelyyn liittyvien vinkkien vaihtamista ja kasteluapua.

Koetteko, että viljelypalsta korvaa kesämökin?

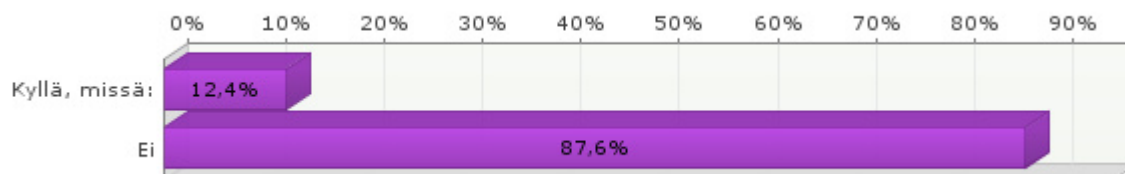
Vastaajien määrä: 82

Yli puolet vastanneista koki, että viljelypalsta korvaa kesämökin osittain, kolmasosan mielestä palstasta ei ole mökin korvikkeeksi. Viljelypalstaan ei kuulu mökkiä ja muutama vastaaja toikin esiin, että toiminta on niin eri tyyppistä, etteivät ne ole keskenään verrannollisia.

4 Siirtolapuutarhamökin käyttö*Onko Teillä tällä hetkellä käytössänne pääkaupunkiseudulla siirtolapuutarhapalsta ja -mökki?*

Vastaajien määrä: 145

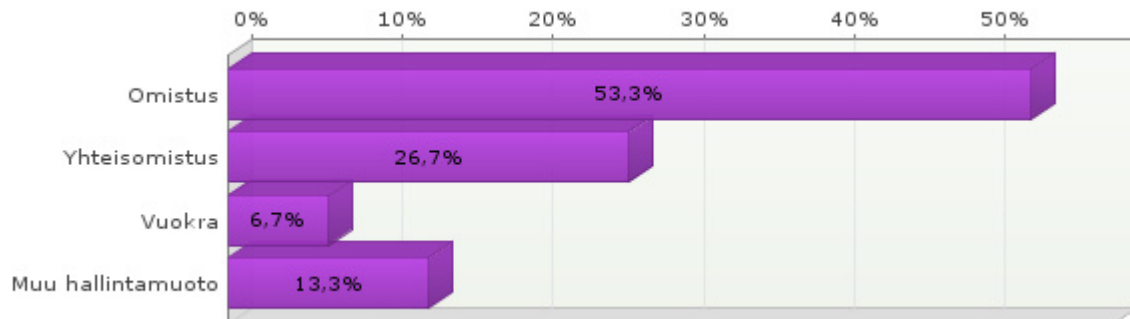

Siirtolapuutarhamökki oli käytössään vain noin joka kymmenellä vastaajalla, siis selvästi harvemmalla kuin viljelypalsta. Useimmilla oli siirtolapuutarhamökki Viherkummussa (8 vastaajaa), viisi vastaajaa mainitsi Lapinkylän, kaksi Kesäheinän ja kolme Vantaan, tarkentamatta sijaintia.

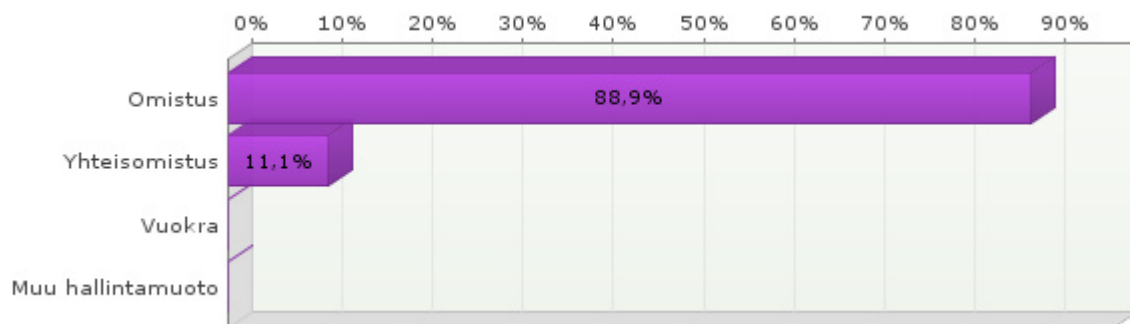
1.11.2011

Mikä on käytössänne olevan siirtolapuutarhapalstan hallintamuoto?

Vastaajien määrä: 15

Mikä on käytössänne olevan siirtolapuutarhamökin hallintamuoto?

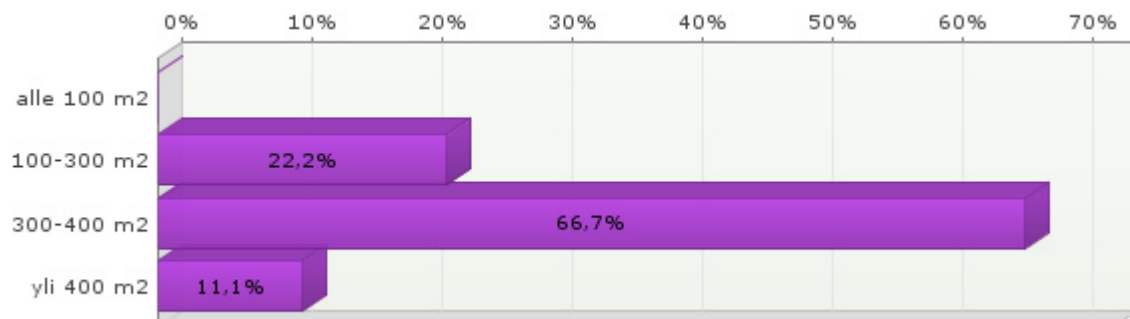
Vastaajien määrä: 18

Siirtolapuutarhapalstan hallintamuoto oli useimmiten omistus, mutta yhteisomistustakin esiintyi, lisäksi yksi vuokra- ja kaksi muu hallintamuoto-vastausta. Siirtolapuutarhamökeistä 89 % oli vastaajien omia, loput yhteisomistuksessa.

Mikä on käytössänne olevan siirtolapuutarhapalstan koko?

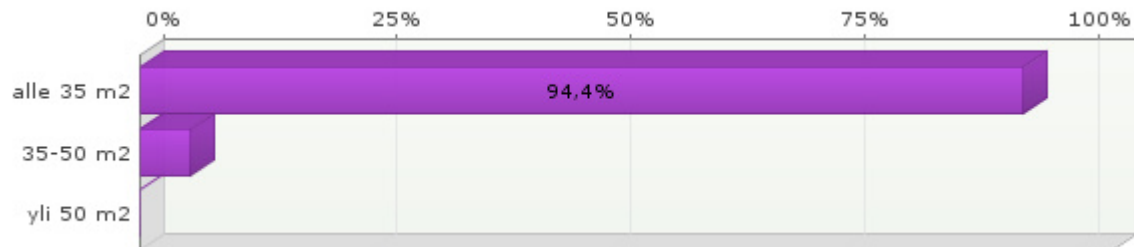
Vastaajien määrä: 18

1.11.2011

Mikä on käytössäsi olevan siirtolapuutarhamökin koko?

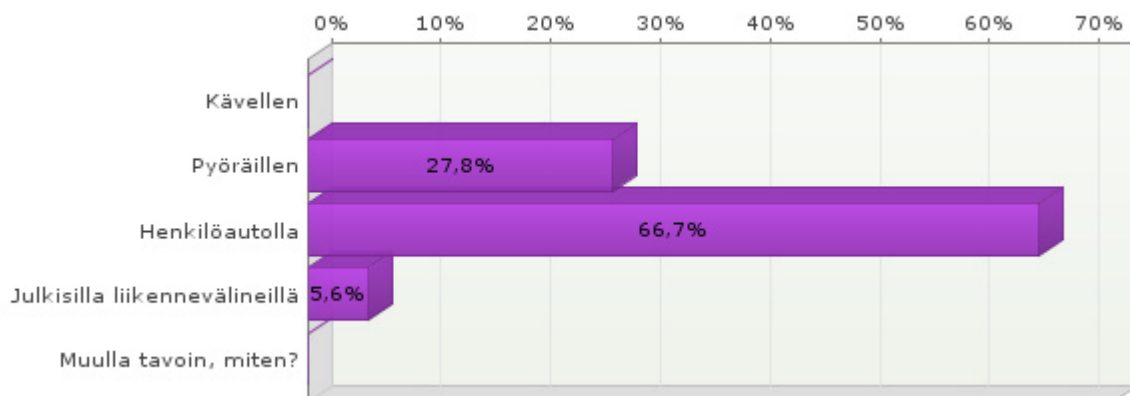
Vastaajien määrä: 18

Siirtolapuutarhapalstat olivat yleisimmin kooltaan 300-400 m² (kahdella kolmanneksella vastanneista), mökin koko taas kaikilla paitsi yhdellä vastaajalla alle 35 m².

Millä kulkuvälineellä pääasiallisesti liikutte alueelle?

Vastaajien määrä: 18

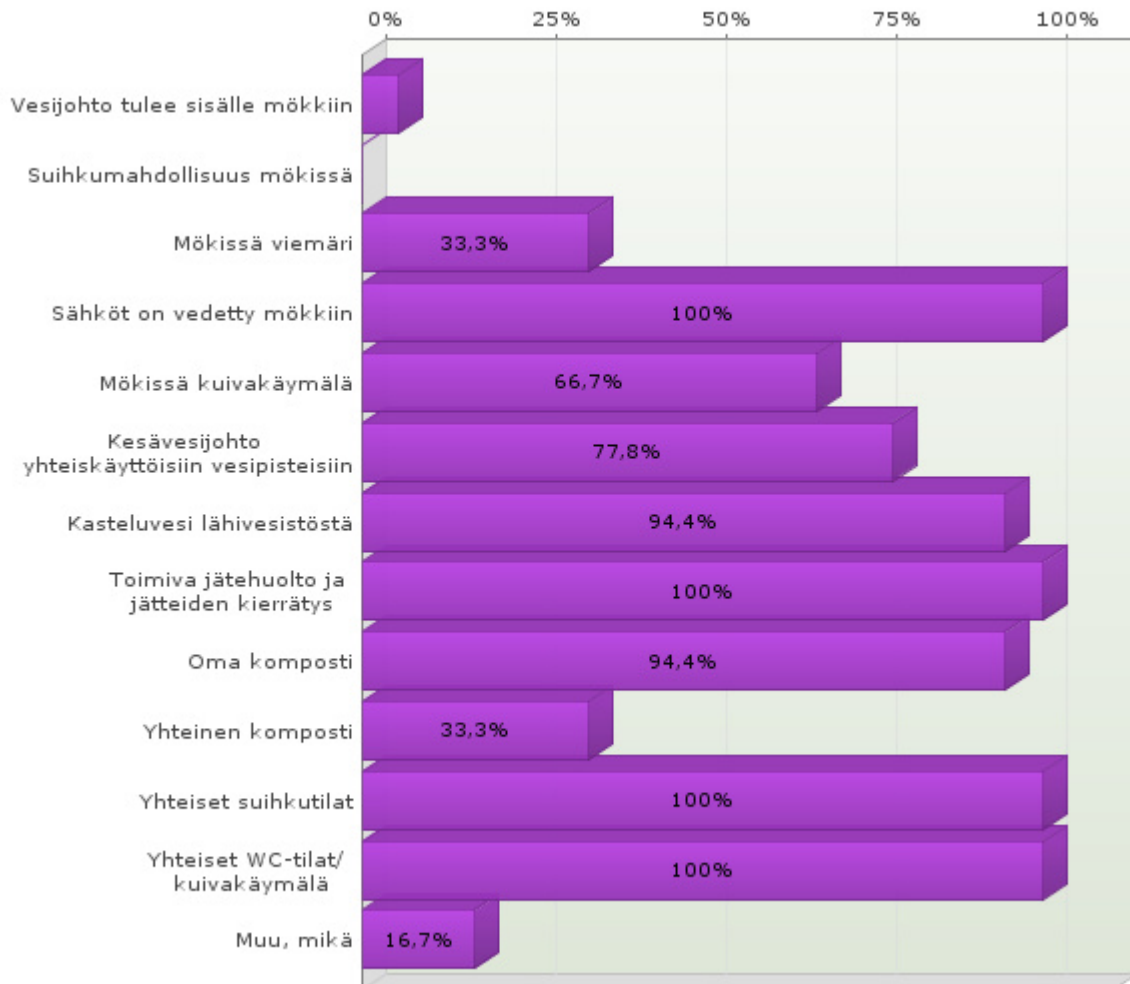

Siirtolapuutarhamökit sijaitsivat huomattavasti kauempana vastaajien asunnosta kuin viljelypalstat, etäisyys vaihteli yhden ja 27 kilometrin välillä, keskimääräinen etäisyys oli 8,8 km. Todennäköisesti suuremmasta etäisyydestä johtuen yleisin tapa liikkua siirtolapuutarha-alueelle oli henkilöauto (kahdella kolmanneksella vastanneista), loput kulkivat pyörällä ja yksi kävelen.

1.11.2011

Millainen on siirtolapuutarhanne ja -mökkinne varustelutaso?

Vastaajien määrä: 18

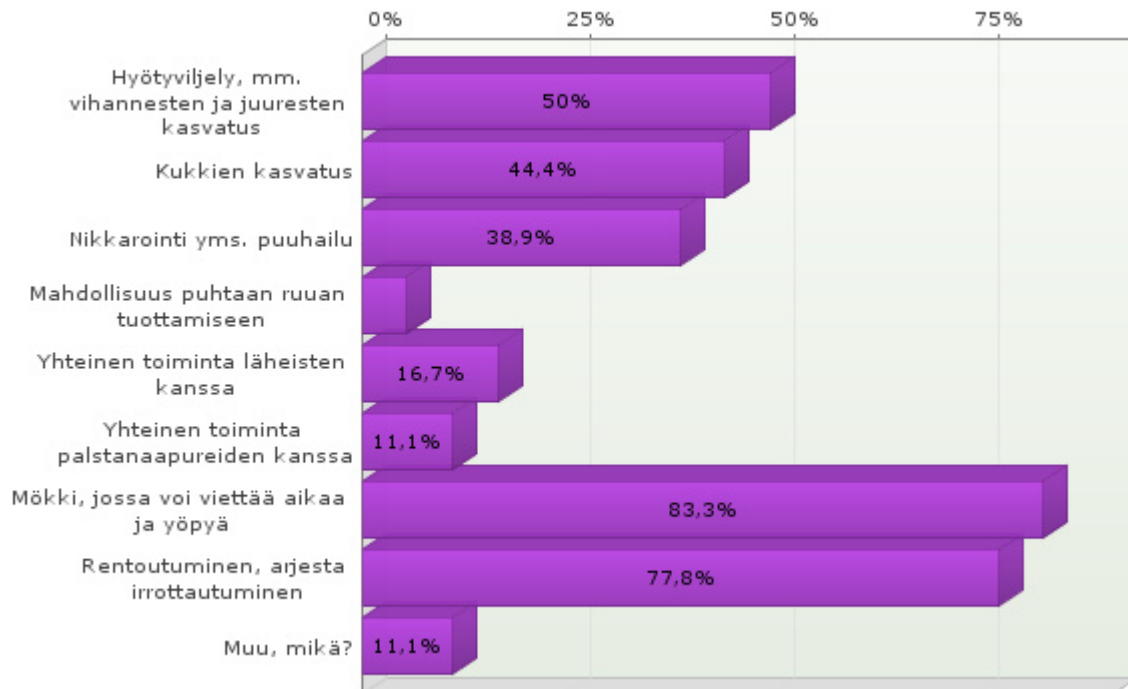

Kaikkien vastanneiden mökeissä oli sähköt ja käytössä yhteiset wc-tilat/kuivakäymälä ja suihku sekä toimiva jätehuolto ja jätteiden kierrätys. Oma komposti oli melkein kaikilla ja lisäksi yhteinen komposti kolmasosalla vastanneista. Kasteluvesi lähivesistöstä oli käytössä melkein kaikilla, lisäksi kesävesijohto yhteisiin vesipisteisiin oli yleinen, samoin kuivakäymälä mökissä. Kolmasosalla oli viemäri mökissä, mutta vain yhdellä vesijohto mökkiin. Suihkumahdollisuutta mökissä ei ollut kellään, mutta yksi vastaaja ilmoitti kuitenkin mökissä olevan saunan.

1.11.2011

Mitkä asiat motivoivat Teitä eniten siirtolapuutarhatoiminnassa?

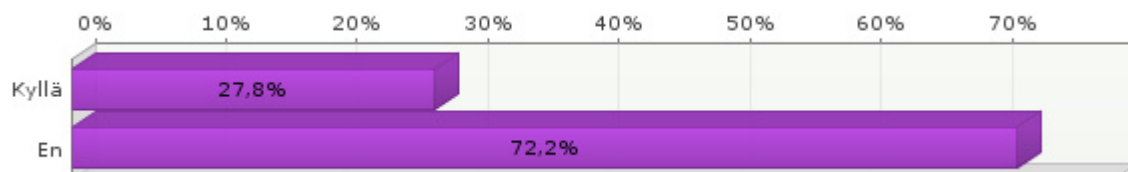
Vastaajien määrä: 18

Eniten motivoivat tekijät siirtolapuutarhatoiminnassa olivat mökki, jossa voi viettää aikaa ja yöpyä, rentoutuminen ja ajasta irrottautuminen, hyötyviljely, kukkien kasvatus ja nikkarointi. Yhteinen toiminta läheisten tai mökkinaapureiden kanssa oli tärkeää vain muutamalle.

Käytättekö siirtolapuutarhamökkianne myös talvisin?

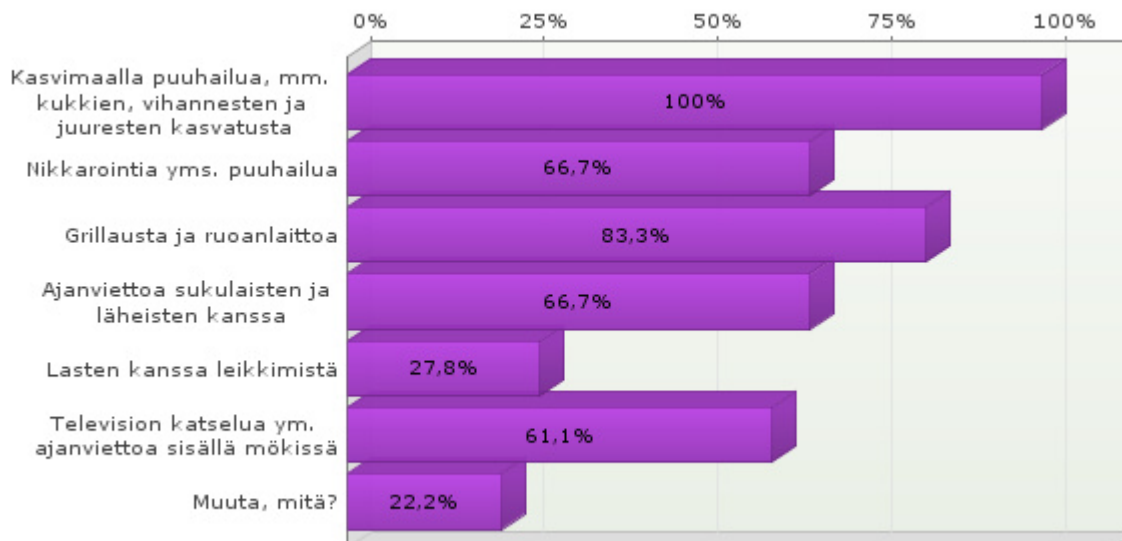
Vastaajien määrä: 18

1.11.2011

Millaisia aktiviteetteja harrastatte siirtolapuutarhapalstallanne?

Vastaajien määrä: 18

Kaksi kolmasosaa vastaajista ilmoitti, ettei käytä mökkiään talvisin. Yleisimpiä aktiviteetteja siirtolapuutarhapalstalla olivat kasvimaalla puuhailu (kaikki vastaajat), grillaus ja ruoanlaitto, ajanvietto sukulaisten ja ystävien kanssa, nikkarointi ja ajanvietto mökin sisällä. Annettujen vaihtoehtojen lisäksi vastaajat ilmoittivat aktiviteeteiksi lukemisen, auringonoton, valokuvaamisen, eläinten tarkkailun ja lintujen ruokinnan talvella.

Mitä etuja mielestänne siirtolapuutarhalla on kesämökkiin/vapaa-ajan asuntoon verrattuna?

Vastaajien määrä: 17

Valtaosalle vastaajista tärkeimpiä etuja siirtolapuutarhalla kesämökkiin verrattuna on läheinen sijainti ja edullisempi hankintahinta. Alueella on mahdollista käydä kävellen, pyörällä tai julkisilla kulkuneuvoilla. Siirtolapuutarhalla voi viettää myös arki-iltoja. Siirtolapuutarhatoiminnassa korostuu sosiaalinen toiminta ja turvallinen naapurusto. Siirtolapuutarhan omistus on vaivattomampaa eikä siinä ole yhtä suuria ylläpitokuluja verrattuna kesämökkiin. Peruspalvelut tuottaa yhdistys tai osuuskunta. Yhteiset tilat palvelevat kaikkia siirtolapuutarhalaisia.

Mitä hyvää on nykyisellä siirtolapuutarha-alueellanne?

Vastaajien määrä: 16

Nykyisellä siirtolapuutarha-alueella arvostettiin yhteisöllisyyttä, yhteistoimintaa ja mukavia naapureita. Siirtolapuutarha-alueen rauhallinen sijainti on tärkeä, lähellä kotia ja julkisten liikenneyhteyksien päässä. Tontit ja mökit ovat sopivan kokoisia. Hyväksi asiaksi koettiin, että alueen hoito on yhtiön tms. vastuulla kuten jätehuolto, veden jakelu, teiden kunnossapito, yhteiskäyttötilat, yhteisalueiden hoito, yhteishankinnat ym.

1.11.2011

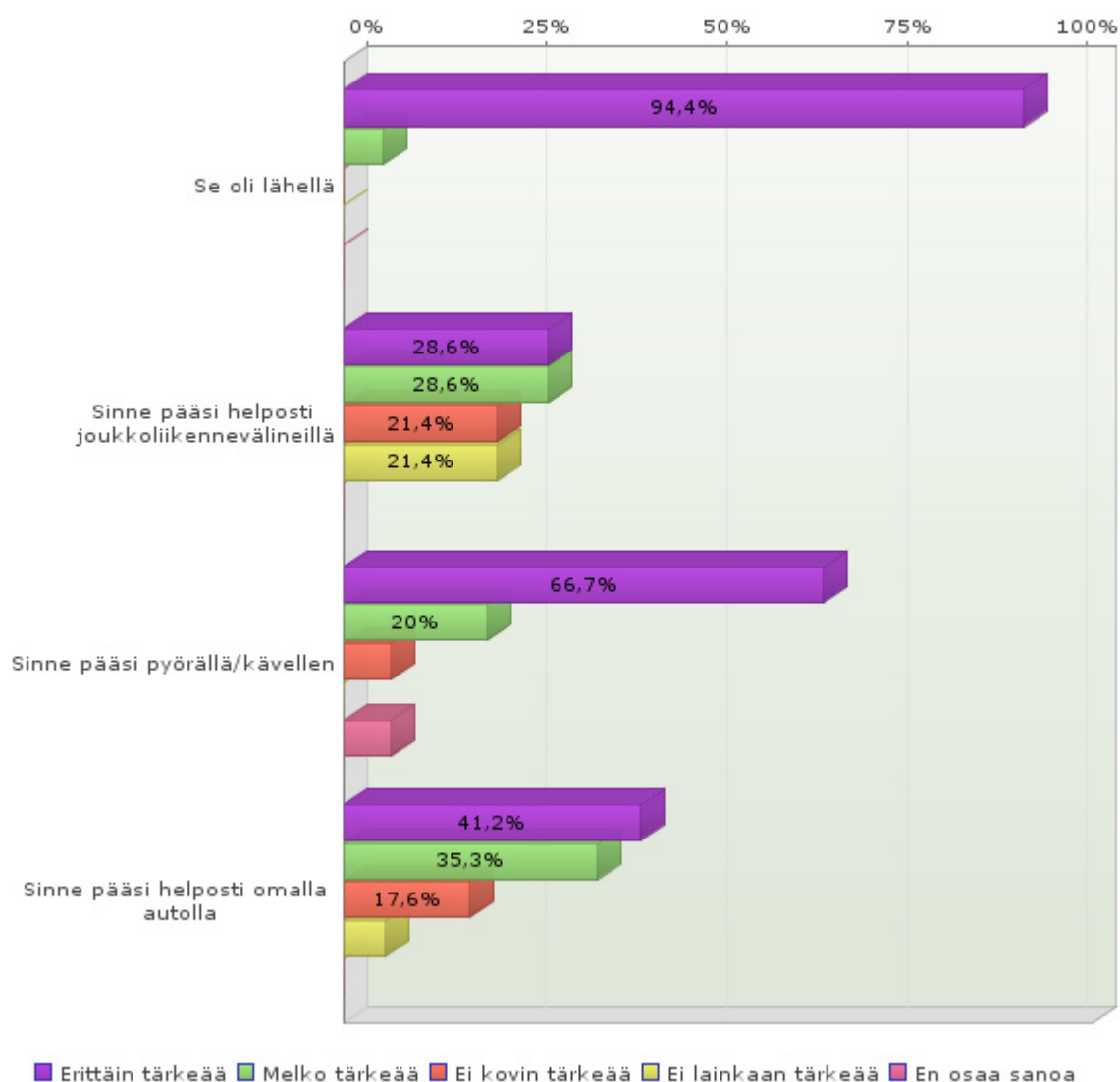
Mitä huonoa on nykyisellä siirtolapuutarha-alueellanne?

Vastaajien määrä: 15

Nykyisellä siirtolapuutarha-alueella pidettiin huonoina seuraavia asioita: melu (auto- ja lentoliikenne, koirien haukunta), ilkeävalta, mökkikohtaisten suihkujen ja vesivh:n puute, kierrätys ei toimi, mökit liian pieniä, huonot bussiyhteydet, heikko aktiivisuus yhteisten asioiden hoitoon, liian tiukat säännöt yleisilmeeseen ja rakentamiseen vrt. pihan rakennukset/rakenteet, aitojen/puiden korkeus.

Hankkiessanne siirtolapuutarhapalstan, kuinka tärkeitä Teille olivat seuraavat tekijät:

Vastaajien määrä: 18

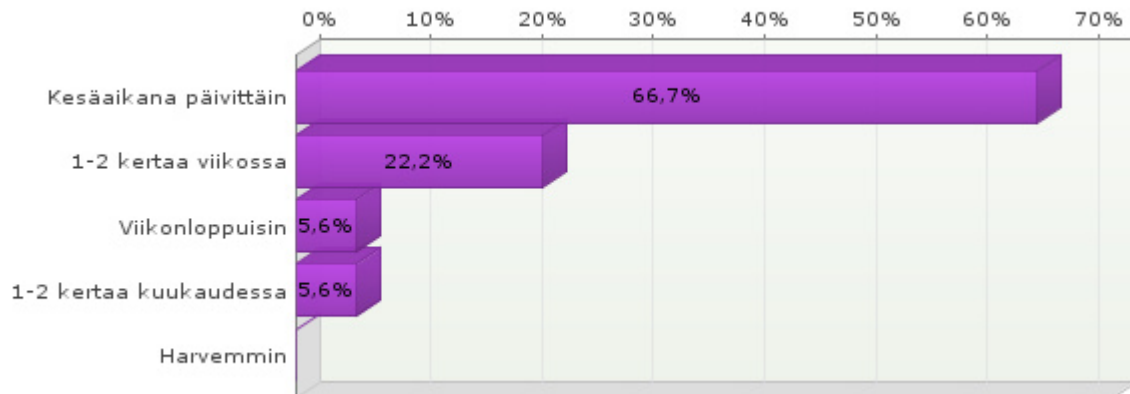

Siirtolapuutarhapalstan hankinnassa tärkeää oli palstan läheisyys ja pyörällä tai kävelen pääseminen, henkilöautolla pääseminen katsottiin seuraavaksi tärkeimmäksi, mutta joukkoliikenteellä pääseminen ei ollut yhtä tärkeää.

1.11.2011

Kuinka usein käytte alueella?

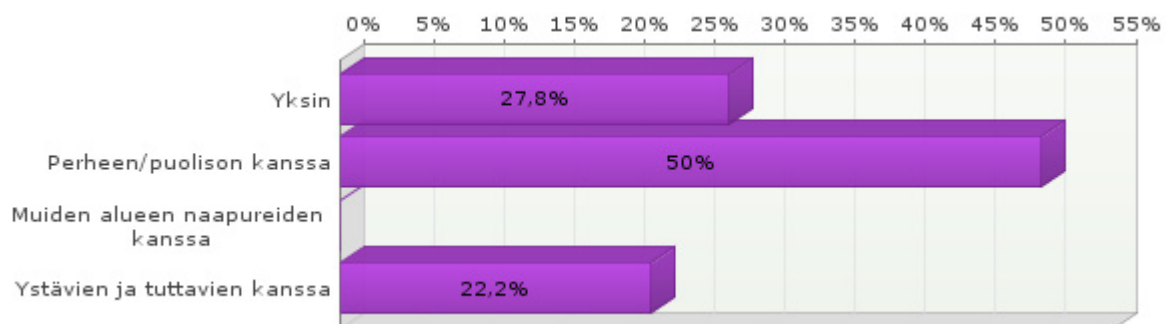
Vastaajien määrä: 18

Kaksi kolmasosaa vastaajista ilmoitti käyvänsä alueella kesäaikana päivittäin.

Miten mieluiten vietätte aikaa siirtolapuutarha-alueellanne?

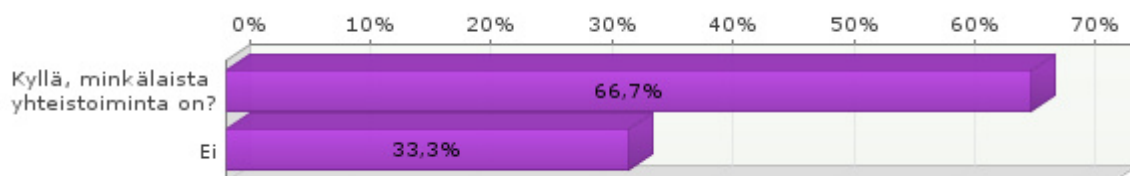
Vastaajien määrä: 18

Mieluiten aikaa siirtolapuutarha-alueella vietettiin puolison kanssa (puolet vastaajista), loput yksin tai ystävien tai sukulaisten kanssa, mutta kukaan ei aluenaapureidensa kanssa.

Onko Teillä yhteistoimintaa mökkinaapureidenne kanssa?

Vastaajien määrä: 18

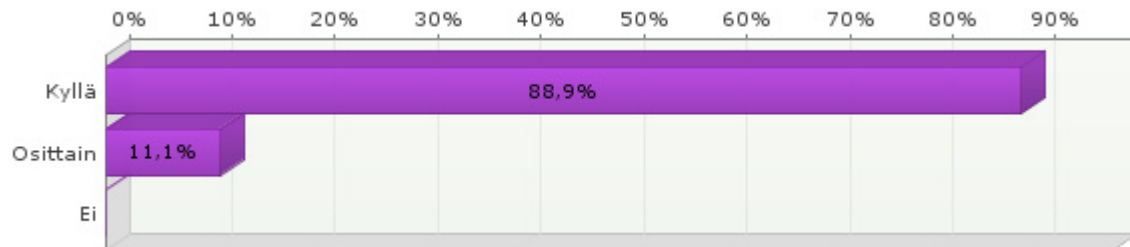

Yhteistoimintaa naapureiden kanssa oli kuitenkin kahdella kolmasosalla vastanneista. Toiminta oli luonteeltaan talkootoimintaa, naapureiden auttamista ja yhteisiä juhlia ja tapahtumia.

1.11.2011

Koetteko, että siirtolapuutarhamökki korvaa kesämökin?

Vastaajien määrä: 18

Siirtolapuutarhamökin käyttäjistä kaikki kokivat sen korvaavan kesämökin kahta lukuun ottamatta, joiden mielestä se korvasi kesämökin osittain.

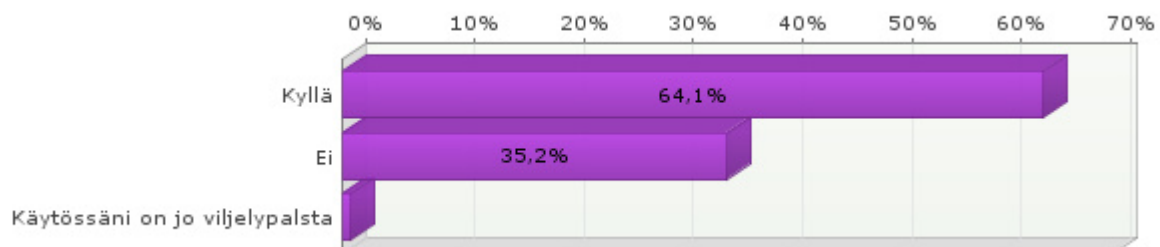
5 Kesämajan käyttö

Vastaajista kukaan ei ollut käytössään kesämajaa, eli kesämajoja koskevaan kyselyyn osioon ei tullut vastauksia. Muualla kyselyssä esitetyissä avoimissa vastauksissa kävi ilmi, että kesämajan käsite oli osalle vastaajista epäselvä.

6 Kiinnostus siirtolapuutarhan tai viljelypalstan käyttöön

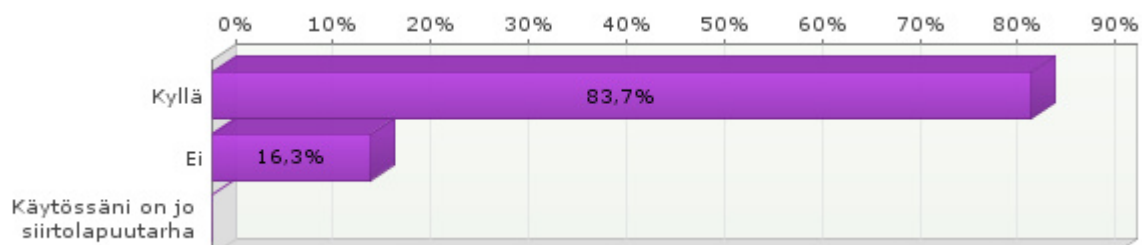
Olisiko Teillä kiinnostusta omistaa tai vuokrata viljelypalsta Vantaalta?

Vastaajien määrä: 128

Olisiko Teillä kiinnostusta omistaa tai vuokrata siirtolapuutarhapalsta ja -mökki Vantaalta?

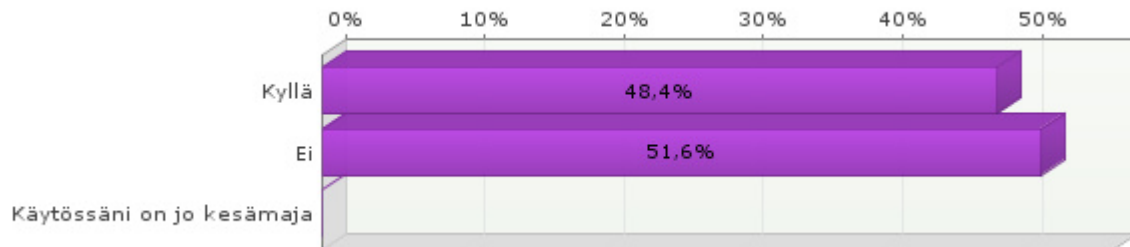
Vastaajien määrä: 129

1.11.2011

Olisiko Teillä kiinnostusta omistaa tai vuokrata kesämaja Vantaalta?

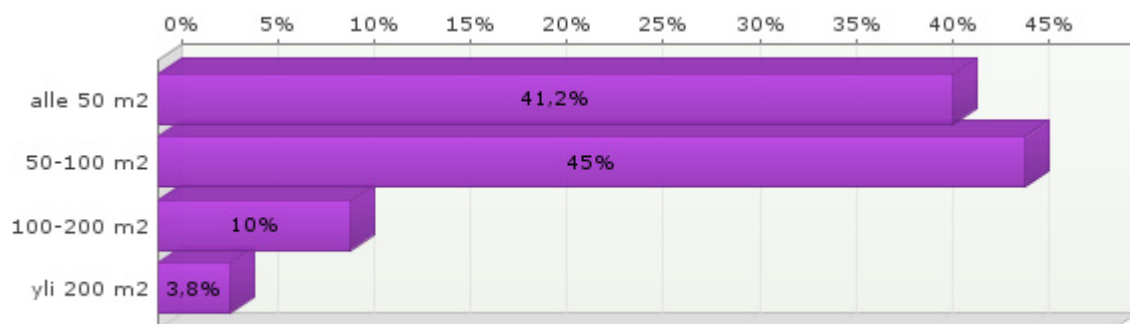
Vastaajien määrä: 128

Kyselyyn vastanneilla oli vähiten kiinnostusta kesämajan käyttöön (lähes puolet vastaajista), kun taas siirtolapuutarhamökki oli suosituin vaihtoehto (84 %) ja viljelypalsta (lähes kaksi kolmanesta) seuraavaksi suosituin.

Minkä kokoinen viljelypalstan tulisi mielestänne olla?

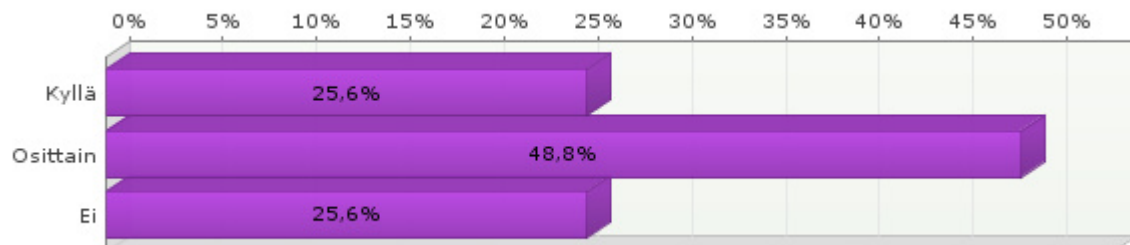
Vastaajien määrä: 80

Viljelypalstan ei haluttu olevan valtavan kokoinen: useimmat toivoivat 50-100 m² kokoista tai alle 50 m²:stä. Tämä on ymmärrettävää myös sen takia, että suuremmassa viljelypalstassa on myös enemmän hoidettavaa.

Voisiko viljelypalsta mielestänne korvata kesämökin?

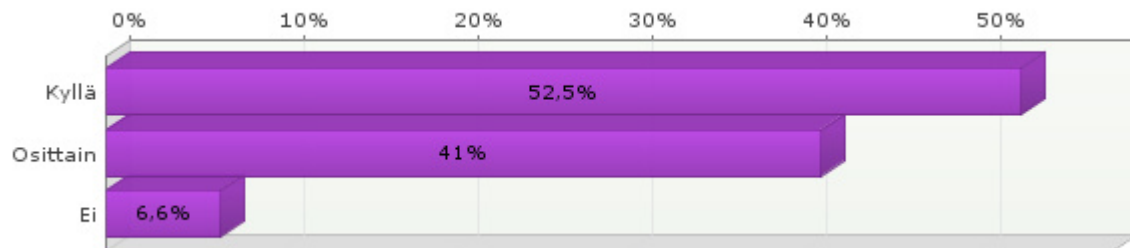
Vastaajien määrä: 82

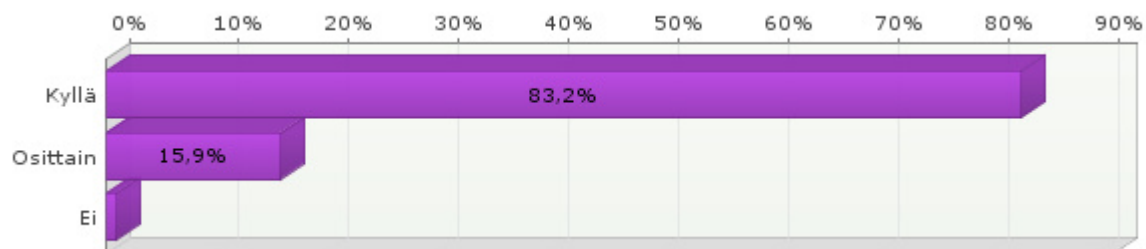
1.11.2011

Voisiko kesämaja mielestänne korvata kesämökin?

Vastaajien määrä: 61

Voisiko siirtolapuutarhapalsta ja -mökki mielestänne korvata kesämökin?

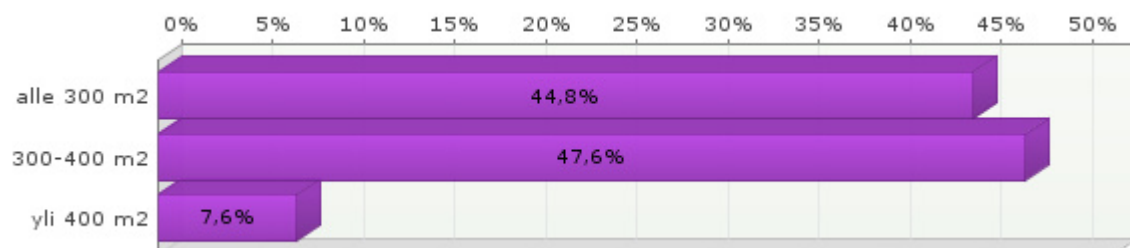
Vastaajien määrä: 107

Viljelypalsta voisi useimpien siitä kiinnostuneiden mukaan korvata kesämökin osittain, toisaalta neljäsosan mielestä se ei korvaisi kesämökkiä, neljäsosan mukaan taas kyllä. Hieman yli puolet koki, että kesämaja voisi korvata kesämökin, lähes puolen mielestä osittain. Siirtolapuutarhamökki taas voisi 83 % mielestä korvata kesämökin, 16 % mielestä osittain ja vain yhden vastaajan mielestä ei lainkaan.

Minkä kokoinen siirtolapuutarhapalstan tulisi mielestänne olla?

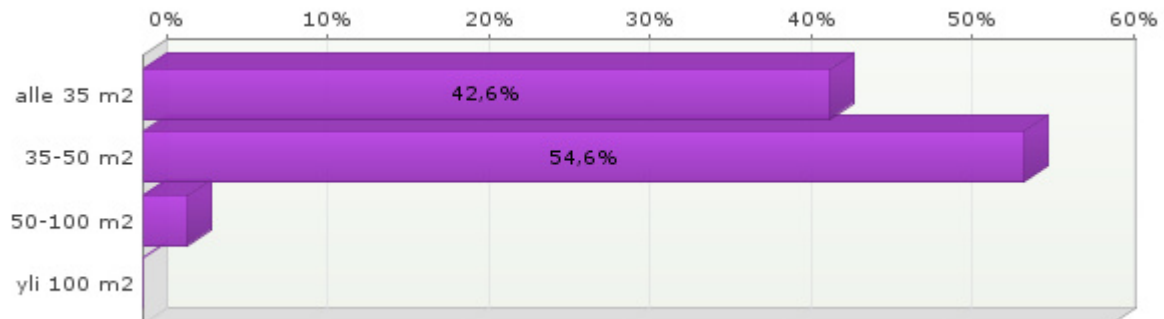
Vastaajien määrä: 105

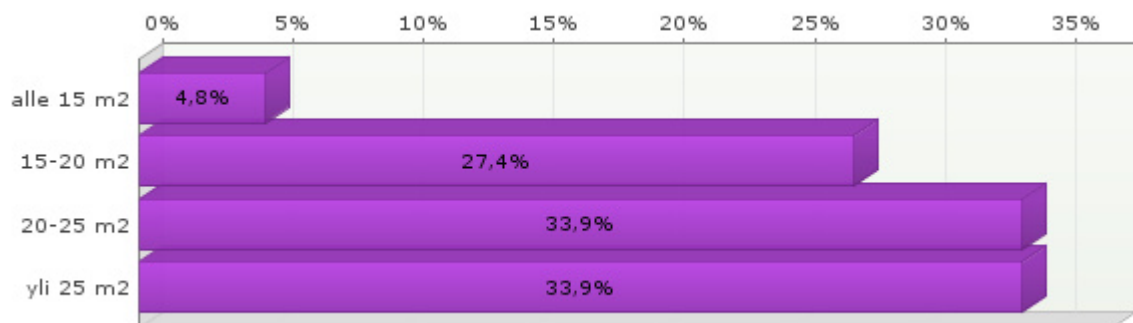
1.11.2011

Minkä kokoinen siirtolapuutarhamökin tulisi olla?

Vastaajien määrä: 108

Minkä kokoinen kesämajan tulisi olla?

Vastaajien määrä: 62

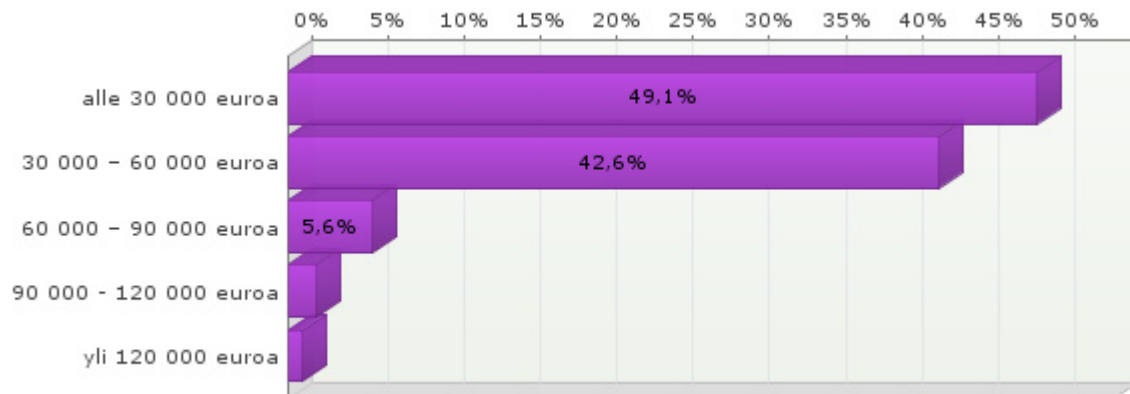

Noin puolet vastanneista oli sitä mieltä, että siirtolapuutarhapalstan sopiva koko olisi alle 300 m², kun taas lähes puolet piti 300-400 m² -kokoista palstaa sopivana. Siirtolapuutarhamökin paras koko olisi taas 35-50 m², tosin lähes puolet kannatti myös alle 35 m² -kokoista mökkiä. Kovin suuriin mökkeihin ei siis ollut kiinnostusta. Kesämajan koon osalta vastaukset olivat hajautuneemmat: lähes yhtä moni piti kesämajan sopivana kokona 15-20 m², 20-25 m² ja yli 25 m².

1.11.2011

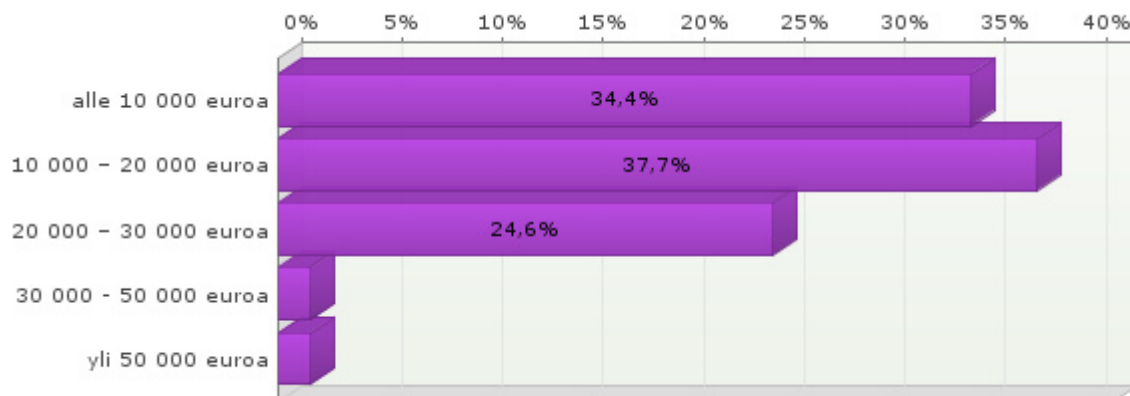
Millainen olisi sopiva hintataso siirtolapuutarhapalstalle (jossa myös mökki), jotta voisitte hankkia sellaisen?

Vastaajien määrä: 108

Millainen olisi sopiva hintataso kesämajalle, jotta voisitte hankkia sellaisen?

Vastaajien määrä: 61

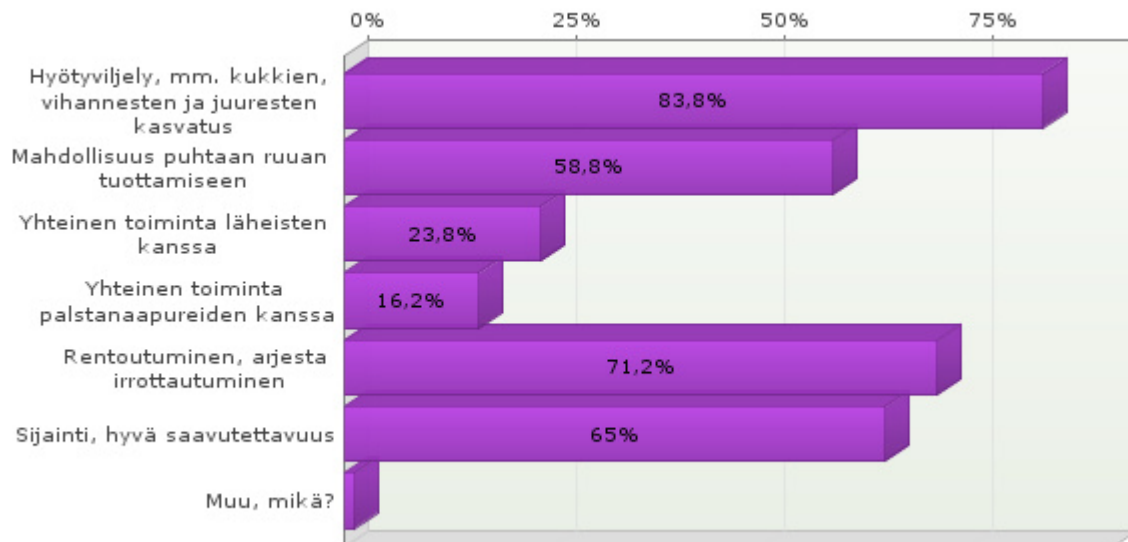

Siirtolapuutarhapalstan ja -mökin olisi oltava hinnaltaan alle 30 000 euroa tai 30 000-60 000 euroa, jotta se olisi vastaajien ulottuvilla. Useimmille kesämajan sopiva hintataso olisi 10 000 - 20 000 euroa, mutta moni vastasi myös alle 10 000 euroa ja lähes moni myös 20 000 - 30 000 euroa.

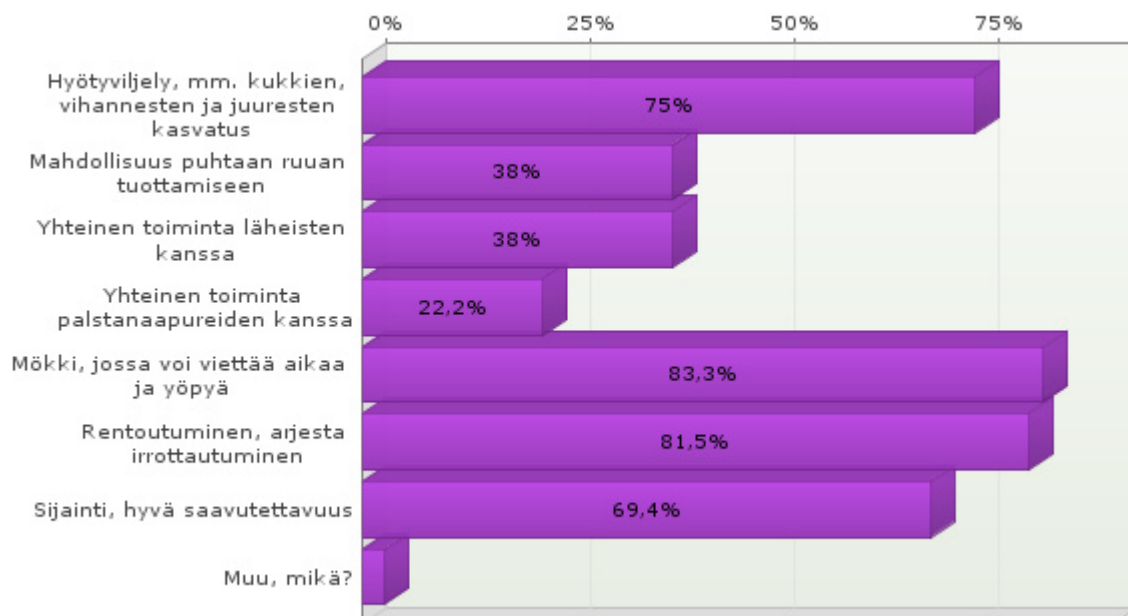
1.11.2011

Mitkä asiat motivoisivat Teitä eniten hankkimaan viljelypalstan?

Vastaajien määrä: 80

Mitkä asiat motivoisivat Teitä eniten hankkimaan siirtolapuutarhapalstan?

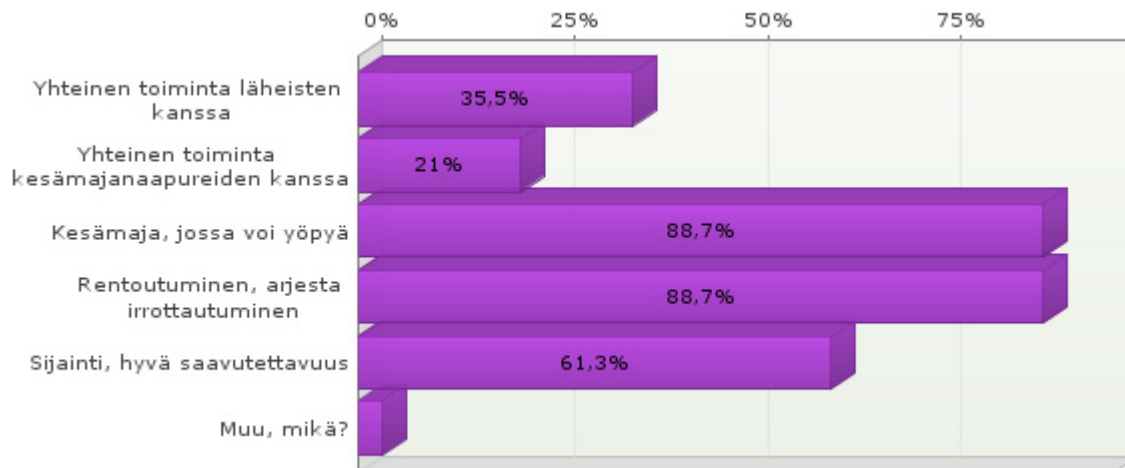
Vastaajien määrä: 108

1.11.2011

Mitkä asiat motivoisivat Teitä eniten hankkimaan kesämajan?

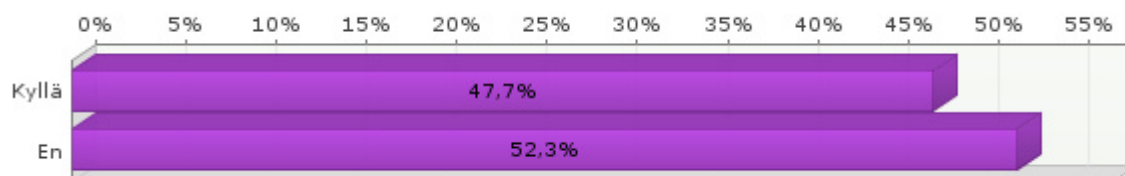
Vastaajien määrä: 62

Tärkeimmät palstaviljelyyn, siirtolapuutarhatoimintaan ja kesämajan käyttöön motivoivat tekijät olivat hyötyviljely, rentoutuminen ja arjesta irrottautuminen ja sijainti ja saavutettavuus. Lisäksi palstaviljelyn kohdalla mahdollisuus puhtaana ruoan tuottamiseen, siirtolapuutarhan osalta taas ennen kaikkea mökki, jossa voisi yöpyä, yöpymismahdollisuus oli myös kesämajan kohdalla tärkein kriteeri.

Toivoisitteko, että siirtolapuutarha-alue olisi käytössä myös talvisin?

Vastaajien määrä: 107

Hieman yli puolet vastanneista toivoi, että siirtolapuutarha-aluetta voisi käyttää myös talvisin.

Millaista talvikäyttöä voisi olla?

Vastaajien määrä: 37

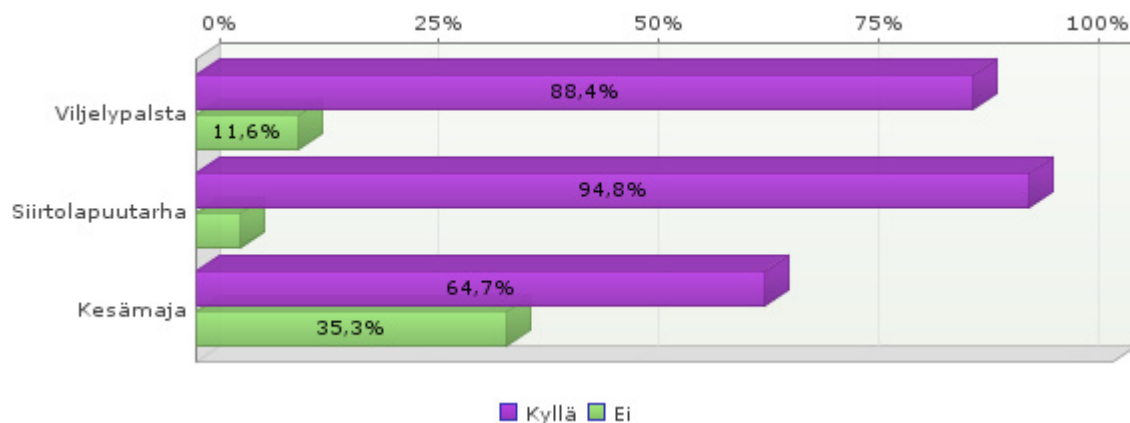
Siirtolapuutarha-alueen talvikäyttö voi sisältää rentoutumista ja erilaisia liikuntamuotoja kuten hiihto, luistelu, lumikenkäily, kävely jne. Mökin läheisyydessä toivottiin olevan hyvät ulkoilureitit ja ulkoliikuntamahdollisuudet. Talvella mökki voi toimia retkitukikohtana, jossa voi lämmitellä ja syödä eväitä. Mökissä voisi olla kamiina. Osa vastaajista koki talvikäytön olevan lähinnä päiväkäyttöä, mutta osa toivoi myös yöpymismahdollisuutta. Jos mökeissä aiotaan yöpyä talvisin, niin alueella tulisi olla talvikäyttöinen käymälä ja mahdollisesti yhteissauna. Talvikäyttö painottuisi viikonloppuihin ja juhlapäiviin.

1.11.2011

7 Kehittämistavoitteet

Tarvitaanko Vantaalle uusia viljelypalsta-, siirtolapuutarha- tai kesämaja-alueita?

Vastaajien määrä: 228

Vastaajien mielestä Vantaalle tarvitaan ennen kaikkea uusia siirtolapuutarha-alueita, mutta myös viljelypalstat saivat paljon kannatusta. Sen sijaan kesämajoja halusi huomattavasti harvempi, mutta niitäkin noin kaksi kolmannesta vastaajista.

Miksi haluaisitte uusia palstaviljelyalueita?

Vastaajien määrä: 140

Uusia palstaviljelyalueita toivottiin asuinalueiden läheisyyteen eri puolille Vantaata. Palstoja on tällä hetkellä liian vähän kysyntään verrattuna. Esimerkiksi kerrostaloasujilla tulisi olla mahdollisuus pienimuotoiseen viljelyyn. Lähellä tuotettu puhdas ruoka on kasvattanut suosiotaan ja kiinnostus ruoan tuottamiseen on kasvanut myös nuorten ja lapsiperheiden keskuudessa. Palstaviljelyn koettiin olevan tasa-arvoista, helppoa, edullista ja rentouttavaa puuhaa. Palstaviljelyllä on myös opetuksellinen ja ekologinen näkökulma, jolloin esimerkiksi lapset oppivat miten ruoka tuotetaan. Palstaviljelyllä koettiin olevan terveydellistä merkitystä vrt. puhdas lähiruoka, hyvä harrastus/ulkoilumuoto ja sosiaaliset suhteet. Palstaviljely on myös maahanmuuttajille hyvä tapa sopeutua suomalaiseen kulttuuriin ja yhteisöön. Palstaviljelyalueiden koettiin olevan viihtyisä osa kaupunkikuvaa.

Miksi haluaisitte uusia siirtolapuutarhoja?

Vastaajien määrä: 172

Siirtolapuutarhoihin toivotaan pääkaupunkiseudulla enemmän tarjontaa ja erilaisia vaihtoehtoja, jotta hinnat pysyisivät kohtuullisina. Nykyiset siirtolapuutarhamökit tulevat vain harvoin myyntiin. Siirtolapuutarhassa on mahdollisuus sekä viljelyyn että mökkeilyyn. Uusien siirtolapuutarhojen toivotaan olevan lyhyen matkan päästä kotoa. Monelle siirtolapuutarha olisi tärkeä kesänviettopaikka ja se voisi korvata kesämökin. Siirtolapuutarhamökki on edullisempi ja ekologisempi vaihtoehto sekä käyttöaste korkeampi verrattuna kauempana sijaitsevaan kesämökkiin. Siirtolapuutarhat ovat osa kaupunkilaiselämää, jotka kohentavat kaupunkikuvaa, parantavat yhteisöllisyyttä ja tuovat lähialueelle viihtyisyyttä.

Osa toivoi siirtolapuutarha-alueilta hyvää varustelutasoa ja kunnallista vesihuoltoa. Osalle riittäisi yksinkertaiset mökit ja palstat, jotta uusien siirtolapuutarhojen hinnat eivät nousisi liian korkeiksi.

1.11.2011

Siirtolapuutarha-alueelle sopii yhteiskäyttötilat ja viljelymahdollisuus. Uusilla siirtolapuutarha-alueilla olisi mahdollista kokeilla ekologistia ja energiatehokkaita ratkaisuja. Osa toivoi siirtolapuutarha-alueiden läheisyyteen jotain vesielementtiä.

Miksi haluaisitte uusia kesämajoja?

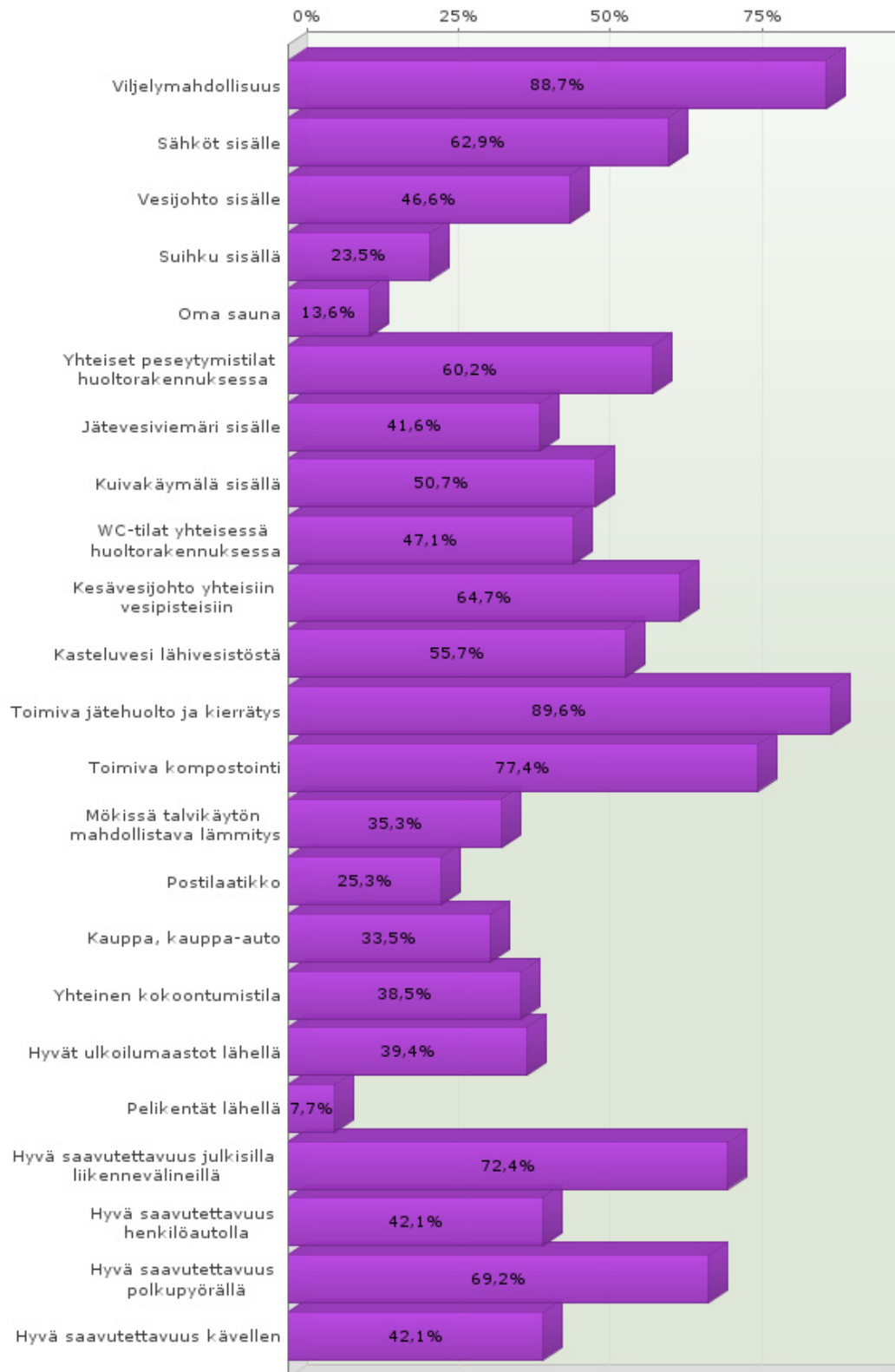
Vastaajien määrä: 100

Kesämajatoiminnan koettiin olevan kevyempi muoto siirtolapuutarhasta ja siinä kaupunki vastaa alueen yleisestä siisteydestä. Kesämaja voi olla vaihtoehto kaukana sijaitsevalle mökille. Kesämaja on edullinen vaihtoehto niille, jotka haluavat vain rentoutua mökillä. Kesämaja vaatisi uimapaikan tai hyvät ulkoilumahdollisuudet lähelle. Kesämajat tulisi olla julkisilla liikennevälineillä saavutettavissa. Osalle kesämajatoiminta ei ole tuttu ja he eivät tieneet miten järjestelmä toimii. Osalle vastaajista kesämajatoiminta ei ole tarpeellinen tai kesämajatoiminta ei sovi, koska he haluaisivat myös puutarhanhoitoa ja viljelyä.

1.11.2011

Mitkä seuraavista tekijöistä tulisi mielestänne ottaa huomioon uusia siirtolapuutarha- tai loma-asuntoalueita suunniteltaessa?

Vastaajien määrä: 221

1.11.2011

Uusia alueita suunniteltaessa tärkeimpinä tekijöinä vastaajat pitivät toimivaa jätehuoltoa ja jätteen kierrätystä, viljelymahdollisuutta, kompostointia ja saavutettavuutta julkisilla liikennevälineillä ja pyörällä. Vähiten merkitystä oli pelikenttien läheisyydellä ja omalla saunalla.

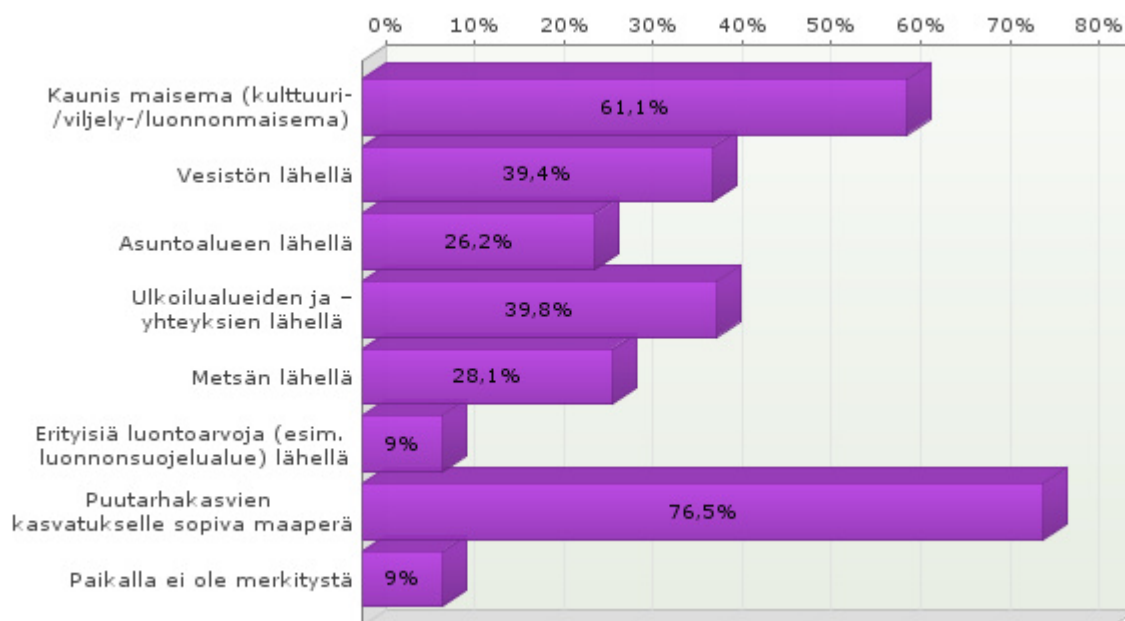
Muita varusteluita tai palveluita, mitä?

Vastaajien määrä: 45

Uusille siirtolapuutarha-alueille toivottiin varusteluita ja palveluita seuraavasti: hyvät tiet alueella, internet-yhteys, sähkö/vesi/viemäri/suihku mökissä, esteetön/ekologinen mökki, nukkumapaikkoja neljälle, kevytkamiina, varasto ja kasvihuone, yhteinen kesäkeittiö/grillipaikka/sauna/ huoltorakennus, yhteiset työkalut ja hankinnat, talonmiespalvelu, komposti, kierrätyspiste, jätelava, vesistö/uimapaikka/ulkoilumahdollisuudet lähellä, kauppa/kioski/kahvila lähellä, koirapuisto. Osa vastaajista ei kaipaa liikaa varusteluita. Mökin omistajilla tulisi olla oikeus valita mökkinsä varustelutaso. Tärkeää olisi pitää hankintahinta kohtuullisena.

Valitkaa seuraavista kolme tärkeintä siirtolapuutarha- tai loma-asuntoalueen sijaintiin liittyvää tekijää:

Vastaajien määrä: 221

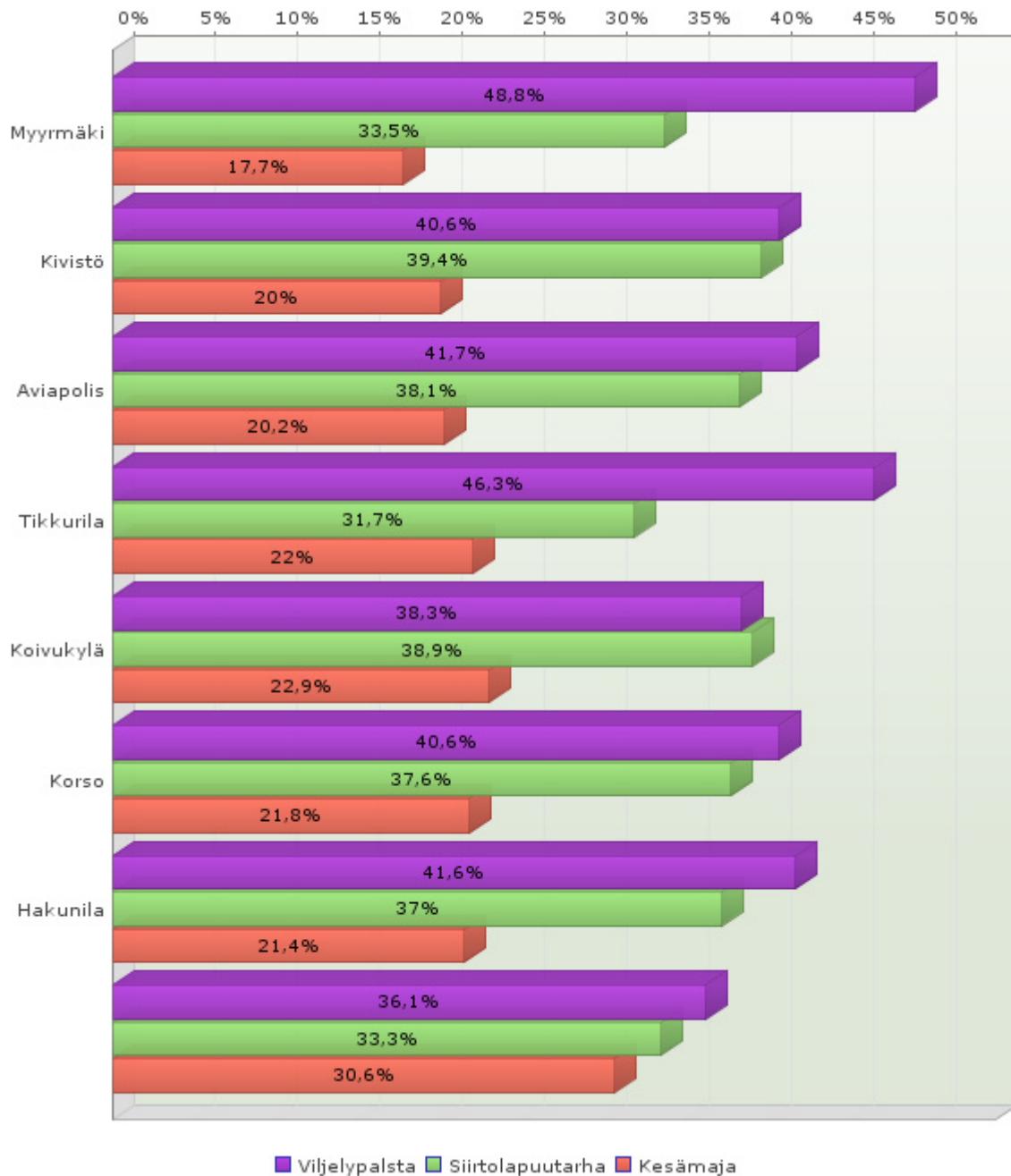

Tärkeimmät siirtolapuutarha- tai loma-asuntoalueen tekijät olivat viljelylle sopiva maaperä, kaunis maisema, ulkoilualueiden ja -yhteyksien sekä vesistön läheisyys.

1.11.2011

Mitkä seuraavista suuralueista olisivat mielestänne sopivia sijaintipaikkoja uusille viljelypalsta-, siirtolapuutarha- tai kesämaja-alueille Vantaalla?

Vastaajien määrä: 213

Parhaimpina suuralueena viljelyalueelle pidettiin Myyrmäkeä, siirtolapuutarha- aluetta taas toivottiin Koivukylään tai Kivistöön, kesämaja- aluetta puolestaan ennen kaikkea Koivukylään. Toiveet jakautuivat kuitenkin melko tasaisesti kaikille alueille, mikään alue ei itsestään selvästi noussut muiden yläpuolelle minkään kohteen kohdalla.

1.11.2011

Muita ajatuksia viljelypalsta-, siirtolapuutarha- tai kesämaja-alueiden kehittämiseen liittyen?

Vastaajien määrä: 92

Kaupungilta toivottiin nopeaa toteutusaikataulua uusien alueiden toteuttamiselle. Uudet alueet tulisi sijoittaa rauhalliselle alueelle julkisen liikenteen äärelle. Palstaviljely ja siirtolapuutarhat ovat tulevaisuuden investointikohteita, jotka tuovat hyvinvointia ja vetovoimaa alueille. Alueiden suunnittelussa tulisi huomioida esteettömyys.

Osan mielestä siirtolapuutarha-alue vaatii vesi- ja viemäriverkoston ja että alue olisi käytössä ympärivuotisesti. Hinnat tulisi olla kohtuullisia, jotta mahdollisimman monella olisi varaa niihin. Osa voisi luopua nykyisestä kesämökistä, jos saisi mökin lähempää kotia. Osa mökeistä voisi toimia vuokraperiaatteella. Varustelutason tulisi vastata nykyaikaa; mökit voisivat olla pieniä, moderneja ja ekologisia mökkejä, joissa olisi mm. kompakti keittiö, pieni takka, nukkumaparvi ja katettu kuisti. Siirtolapuutarha-alue tulisi suojata ilkeivallalta. Siirtolapuutarhat voisivat toimia eri teemoilla.

Osalle viljelypalstojen perustaminen on ensisijaisempaa verrattuna siirtolapuutarhoihin ja kesämajoihin. Viljelypalstoja toivottiin lisää ja niille toivottiin pidempiä vuokra-aikoja sekä palstoille lisää vesipisteitä ym. Maa-alue voi olla yhteisomistuksessa tai kaupungilta vuokralla. Kaupungilta ja yhdistyksiltä toivottiin enemmän panostusta viljelypalsta-alueiden hoitoon.

Erot vastaajaryhmien välillä

Useimmissa kysymyksissä tietyn ikäryhmän vastauksia tiettyyn vaihtoehtoon oli vain muutama, joten vastausten perusteella ei voida tehdä luotettavia johtopäätöksiä ikäryhmittäisistä eroista. Yleisesti ottaen voidaan kuitenkin sanoa, että vanhimmat (yli 65-vuotiaat) kävivät viljelypalstallaan tai siirtolapuutarhamökkillään nuorempia useammin. Vanhemmilla vastaajilla oli myös useammin yhteistoimintaa palstanaapureiden kanssa kuin nuoremmilla.

Sukupuolten välillä ei ollut havaittavissa eroja toiminnassa siirtolapuutarha-alueilla, tai niitä koskeissa toiveissa.

Vantaa – Viherkummun Viikonloppumajan Osuuskunta

Karttaotteet Vantaan kaupunki

Sijainti ja saavutettavuus

Vantaa, Vantaanlaakso
Pääkaupunkiseudun julkinen liikenne: bussipysäkki n. 150 m, Martinlaakson ja Louhelan juna-asemat 1,8 km

Kaavamerkintä, muut säännöt

Asemakaava 2006, RP siirtolapuutarha- /palstaviljelyalue
Rakentamistapaohjeet
Järjestyssäännöt

Alueen tiedot

Perustettu vuonna 1950
Pinta-ala 6,5 ha
Mökkipalstojen lukumäärä 126 kpl
Tonttien koko 350 m²
Mökkien koko 16-25 m²
Alue yksityinen, osin aidattu, ei portteja (suunnitteilla)

Hallintomuoto ja omistussuhteet

Osuuskunta
Tontti osuuskunnan
Työvelvoite 6 h/vuosi (yhteisten alueiden hoito)

Kunnallistekniikka jätehuolto ja alueen hoito

Alueella: kunnallistekniikka, jätehuolto (kesäkausi)
Tontit: mökeissä sähköliittymä (mökkikohtainen sähkösopimus), osalla tonteista vesipiste (kesäkausi, ei saa johtaa mökkiin sisälle), mahdollisuus rakentaa kuivakäymälä
Kasteluvesi: johdetaan Vantaanjoesta, kasteluvesipisteet joka palstalla
Alueen ulkopuolella: kierrätyspiste
Yhteiset alueet ja toiminnot hoidetaan talkoovoimin mm. siivousrinki, joka hoitaa yhteistilojen wc:t, sauna- ja suihkutilojen siivouksen

Yhteistilat	Yhteisrakennus Viherpirtti, rakennettu v. 2009 (126 m ²) (saunat ja suihkutilat, wc:t, keittiö, yhteistila, katettu terassi, pihapatio) Huoltorakennus (lukollinen jättepiste, varastot) Yhteiset kuivakäymälät Pieni paikoitusalue
Mökkien varustetaso	Omarakenteisia, varustetaso esimerkiksi: parvi, keittiö, kuivakäymälä, takka/kamina, ilmalämpöpumppu, talousrakennus
Avoinna	1.4. – 31.10. Talvikausi: Talviasuminen ei ole sallittua, mutta mökeillä voi käydä. Osalla mökeistä on peruslämpö. Päätiät aurataan. Pikkuvuessat käytössä.
Käyttäjäkunta	Ei mökkien ostopaikoitteita. Osuuskunnan osakkaista pääosa Vantaalta, mutta käyttäjiä myös muualta Etelä-Suomesta mm. Helsingistä, Espoosta, Porvoosta.
Palvelut	Kaupat: Kaivoksela n. 1 km, Martinlaakso 2 km, Myyrmäen kauppakeskus n. 2,5 km Postilaatikon Lähellä kaupungin pallokenttä
Suunnitteluhistoria	*Alue on ostettu Vantaanjoen varresta, Grönkulla-nimisen talon maista vuonna 1949. Siitä tulee nimi "Viherkumpu". Osuuskuntamme perustamisasiakirjat allekirjoitettiin 24.5.1950. Siirtolapuutarhan nimeksi osuuskuntarekisteriin merkittiin "Viherkummun Viikonloppumaja Osuuskunta". Osuuskunta liittyi Suomen Siirtolapuutarhaliitto ry:n jäseneksi kesällä 2009. Siirtolapuutarhan isä ja perustajajäsen Alexis Kavaleff poistui keskuudestamme elokuussa 2009. Hän toimi osuuskunnan isännöitsijänä ja hallituksen puheenjohtajana osuuskunnan perustamisesta lähtien aina vuoteen 2004 saakka.* Alkuperäiset puutarhapalstojen suunnitelmat on tehnyt puutarharkkitehti Elisabeth Koch. Piirustukset ovat Vantaan kaupunginmuseossa. Ensimmäinen asemakaava on vuodelta 1980, missä Viherkumpu on ryhmäpuutarha-alue MR, uusi asemakaava on vuodelta 2006, missä Viherkumpu on Siirtolapuutarha- ja palstaviljelyalue RP.
Nykytilanne	Alkuperäisiä mökkejä on säilynyt noin 30 kpl. Mökit ovat eri aikakausilta ja hyvin erikokoisia ja näköisiä, myös muutamia hirsimökkejä. Nykyään rakentamista ja kunnostamista säädetään rakennusmääräyksillä. Viherkumpu on yksityisaluetta, mutta alue ei ole suljettu kokonaan vaan Viherkummuntien jatkeena olevaa pääkäytävää käytetään myös ulkoiluun/kauttakulkuun. Alueella on hoidetut sorakäytävät ja tontteja rajaavat leikatut pensasaidat, pääasiassa orapihlajaa. Tonteilla on pääasiallisesti nurmialuetta, kukkaistutuksia ja pensaita. Usealta palstalta löytyy hedelmäpuita, marjapensaita ja pieni kasvima.
Yhteistoiminta	Juhannusjuhlat, kesäjuhlat, elonkorjuujuhlat, kevät-, kesä- ja syysalkoot Työvälineiden pidossa/vuokrauksessa naapureiden välistä yhteistyötä

31.12.2011

Vantaan siirtolapuutarhat

MuutaYhteistila osuuskuntalaisten vuokrattavissa
Internetsivut**Hintataso**40 000 - 90 000 €
Vuosimaksu 340 €Lähteet: *...* osuudet tekstistä <http://viherkumpu.com>

Haastattelut: Viherkummun viikonloppumajan osuuskunnan hallitus, Sami Aittakorpi, Eija Ruhanen

Valokuvat Finnish Consulting Group Oy, E. Eitsi, E. Rapola

Ortoilmakuva Vantaan kaupunki

Vantaa – Kiinteistö Oy Kesäheinä

Karttaotteet Vantaan kaupunki

Sijainti ja saavutettavuus

Vantaa, Lapinkylä
Bussipysäkki n. 150 m, bussiyhteys Martinlaaksoon

Kaavamerkintä, muut säännöt

Asemakaava 1983, RP ryhmäpuutarha-alue
Rakentamistapaohjeet
Järjestyssäännöt
Mökeille on laadittu tyyppipiirustukset. Malleja 2 kpl.

Alueen tiedot

Perustettu vuonna 1985
Pinta-ala 16 ha
Mökkipalstojen lukumäärä 235 kpl
Tonttien koko 300 - 320 m²
Mökkien koko 20 - 35 m²
Alue yksityinen, ei aidattu, ajopuomi

Hallintomuoto

Kiinteistöosakeyhtiö
Tontti yhtiön omaomisteinen.

Kunnallistekniikka jätehuolto ja alueen hoito	Alueella: umpikaivot, vesihuolto (vesipisteet kujilla), jätehuolto (kesä- kausi), porakaivo (saunan vesi) Tontit: mökeissä sähköliittymä (mökkikohtainen sähkösopimus), kuivakäymälä Kasteluvesi: johdetaan Vantaanjoesta, vesipostit alueen sisäisillä kujilla Yhtiöllä on oma talonmies. Yhteisiä alueita hoidetaan myös talkootyönä.
Yhteistilat	Yhteisrakennus (kerhotila), saunarakennus, huoltorakennukset 3kpl (wc, varasto), jätekatokset 4 kpl, paikoitusalueet Puistoalueet, leikkipaikat 3 kpl, pelikenttä, valaistut polut, pieni uima- allas, yhteislaituri Vantaanjoen rannassa
Mökkien varustetaso	Kaksi mökkimallia (yksi- ja kaksiosaisia) huone, keittiö, kamina, kuivakäymälä varasto (3,5 m ²), välitila/ kuisti, jonka saa rakentaa umpeen
Avoinna	1.4. – 31.10. Talvikausi: Alueella saa käydä talvella ja yöpyä tilapäisesti. Pääkäytävät aurataan. Yhteisrakennuksessa pidetään peruslämpö. Saunalle ja talon- miehen rakennukseen tulee vesi.
Käyttäjäkunta	Ei ostorajoitteita. Käyttäjistä pääosa Vantaalta, mutta käyttäjiä myös muualta Etelä-Suomesta mm. Helsingistä, Keravalta, Järvenpäästä.
Palvelut	Kauppa-auto 3 kertaa viikossa Kaupat n. 1,2 km
Suunnitteluhistoria	Hanke lähti Kiinteistö Oy Seutulan Ryhmäpuutarhojen aloitteesta (kirje Vantaan kaupunginhallitukselle 31.5.1982). Yhtiöllä oli esisopimus Åbyn tilasta maanomistajan (Rakennuskunta Haka) kanssa. Kaupunginhallitus päätti 13.12.1982 osoittaa alueen ryhmäpuutarhatoimintaan ja laatia alueelle asemakaavan. Asemakaava vahvistettiin ympäristöministeriössä 22.5.1984. Siirtolapuutarhalla oli varaus myös yleiskaavassa 1983. Ryh- mäpuutarha toteutui Kiinteistö Oy Kesäheinä -nimisenä asemakaavan valmistuttua. Alueen sisällä olevan yhteisen puistomaisen alueen ja reunavyöhykkeiden istutuksien suunnitelman on laatinut Mikko Koivistoinen, 1984-85. Ase- mapiirroksen on laatinut Arkkitehtitoimisto Jaatinen, 1984.
Nykytilanne	Kesäheinän alue on yksityisaluetta. Aluetta ei ole aidattu, mutta se on melko erillään muusta asutuksesta. Tulevaisuudessa asema kaupunkira- kenteessa tulee kiinteämmäksi Marja-Vantaan rakentuessa mm. joukko- liikenteen saavutettavuus paranee oleellisesti. Yhteiset alueet ovat puis- tomaisia ja hoidettuja. Leikkipaikat ja pelikentät ovat huonokuntoisia ja vähän käytettyjä. Pääkäytävät ovat asfalttipintaisia ja valaistu ja muut kulkuväylät ovat sorapintaisia. Tontteja rajaavat pensasaidat, joiden lajit vaihtelevat käytävittäin. Mökkien väritys on yhtenäinen kortteleittain. Tonteilla on pääasiallisesti nurmialuetta, kukkaistutuksia ja pensaita. Osasta palstoja löytyy hedelmäpuita, marjapensaita ja pieni kasvimaata.
Yhteistoiminta	Huvitoimikunta: juhannusjuhla, kalakilpailut, elojuhlat, pikkujoulut, jou- lusauna Infotilaisuus kerran vuodessa, talkoot kaksi kertaa kesässä Yhteistilauksena multa, hiekka ja sora. Yhtiöllä työkaluja, joita voi vuokrata. Kierrätyspiste mm. kirjat

31.12.2011

Vantaan siirtolapuutarhat

Muuta

Alueella kameravalvonta
Ajopuomi kiinni yöllä

Hintataso

Arvio n. 30 000 - 90 000 €
Yhtiövastike 800 €/ vuosi (isännöitsijätoimisto, talonmies, jätehuolto, yhteistilojen sähkö, sauna, auras, umpikaivojen tyhjennys)

Lähteet:

Haastattelut: Kiinteistö Oy Kesäheinän hallitus, Veikko Vakkilainen, Pirkko Hattunen

Valokuvat Finnish Consulting Group Oy, E. Eitsi, E. Rapola

Ortoilmakuva Vantaan kaupunki

Espoo - Puolarmaarin ryhmäpuutarha

Karttaotteet Espoon kaupunki, <http://kartat.espoo.fi/>

Sijainti ja saavutettavuus

Espoo, Puolarmetsän kylä
Pääkaupunkiseudun julkinen liikenne, bussipysäkki n. 500 m

Kaavamerkintä, muut säännöt

Asemakaava, RP ryhmäpuutarha
Mökeille on laadittu useita tyyppimalleja
Järjestyssäännöt

Alueen tiedot

Perustettu vuonna 1991-92
Pinta-ala 7,3 ha
Mökkipalstojen lukumäärä 143 kpl
Tonttien koko 350 -400 m²
Mökkien koko 35-50 m²
Viljelypalstoja 86 kpl
Viljelypalstan koko 49 m²

Hallintomuoto ja omistussuhteet

Espoon kaupunki alueen omistaja ja vuokraaja.
Tonttikohdaiset vuokrasopimukset (v. 2042 asti).
Mökki palstan vuokraajan oma
Yhteisrakennus Espoon kaupungin, hoito- ja käyttövastuu Puolarmaarin ryhmäpuutarhayhdistys ry

Kunnallistekniikka jätehuolto ja alueen hoito

Tonteilla vesi- ja viemäri-liitännät, sähköliittymä
Jätehuolto, komposti ja haketus piste
Espoon kaupunki hoitaa puistoalueen ja päätien.
Palstan omistaja hoitaa tontin raja-aidat.

Yhteistilat

Yhteisrakennus (sauna, tupakeittiö ja kokoontumistila)

	Autonpesupaikka
Mökkien varustetaso	Talviasuttavia Omarakenteisia, varustetaso esimerkiksi: ullakko (25 m ²), keittiö, wc, suihku, talousrakennus (8 m ²), sauna ja tulisija
Avoinna	Ympäri vuoden Alueella on pysyvää asutusta.
Käyttäjäkunta	Ei ostorajoitteita Käyttäjäkunta pääasiassa Espoosta lähialueelta, useat alueen perustamisesta lähtien, keski-ikä n. 60 v.
Palvelut	Postilaatikot, kauppa-auto, Kauppa 1,8 km, Olarin ostoskeskus n. 2,6 km Talvella ladut ja hiihtomaja
Suunnitteluhistoria	Espoon ensimmäinen siirtolapuutarha, joka on rakennettu 1991-92 ja aloittanut toimintansa kesällä 1992. Alue perustettiin vapaa-ajan rakentamisen messuja varten. Maisema-arkkitehti Maj-Lis Rosenbröijer teki näyttelysuunnitelman. Siirtolapuutarhamökeistä järjestettiin arkkitehtiopiskelijoille kilpailu, josta valittiin 4-5 eri mökkityyppimallia. Kunkinpolun varrella on käytetty yhtä mökkityyppimallia. Metsäalueen reunalla sijaitsee metsämökkejä, jotka ovat koerakentamiskohteita ja kaikki erinäköisiä.
Nykytilanne	Siirtolapuutarha-alue sijaitsee avoimessa purolaaksossa ja on osa puistoaluetta ja laajempaa Espoon keskuspuistoa. Alue rajautuu avoimesti puistoalueeseen ja siellä saa liikkua vapaasti. Alueella on osin pysyvää asutusta ja pääkadun ilme onkin omakotitaloalueen oloinen. Tontit on rajattu pensasaidoin käytäviltä ja puiston puolelta. Tonteilla on nurmi- aluetta, koristekasveja sekä jonkin verran marjapensaita ja viljelyksiä. Pääasiallinen viljely tapahtuu viljelypalstoilla, joita saavat ensisijaisesti vuokrata mökkiläiset.
Yhteistoiminta	Juhannusjuhlat, elojuhlat, pikkujoulut, syys- ja kevättalkoot Lisäksi on ollut yhteisiä luentoja puutarhanhoidosta, näyttelyitä yhteisrakennuksessa ja yhteislaulua.
Muuta	Alueella sijaitsee useita kerhotiloja mm. Espoon Akilleksen maja, Espoon Suunnan maja ja Mestarimaari, Espoon rakennusmestariyhdistyksen omistama kiinteistö
Hintataso	n. 100 000 € Vuosittain tontin vuokra 753 €, yhdistyksen jäsen- ja toimintamaksut n. 50 €

Valokuvat Finnish Consulting Group Oy, E. Rapola

Kunnallistekniikka jätehuolto ja alueen hoito	Mökeissä sähkö-, vesi- ja viemäriliittymät (mökkikohtainen sähkö- ja vedenmittaus) Jätehuoltopiste
Yhteistilat	Yhteisrakennus (kerhotila, sauna, varastotila) Leikkipaikka, paikoitusalue (1ap/palsta), valaistut polut
Mökkien varustetaso	Kaksi kesäkäyttöön tarkoitettua mökkimallia (toisessa parvimahdollisuus 8 m ²) lämpöpatterit, keittiö, wc, suihku, ulkoterassi Piha-alue: ulkona vesi- ja sähköpiste, ulkovalo, palstat rajataan pensaille ja aidoil- la, portti, palstojen maamassat on luovutushetkellä tasoitettu, kalkittu ja peruslannoitettu, valmiiksi kaivettu 3-5 istutusmonttua ja 15 m ² kasvi- maa, kulkutiet kivituhka, metsätonteilla muu maa-alue siistittyä metsä- maa-alustaa / peltotonteilla sopiva kasvualusta
Avoinna	Ympäri vuoden
Käyttäjäkunta	Ei mökkien ostorajoitteita. Käyttäjäkunta pääasiassa lähialueelta, eri- ikäisiä, myös useita lapsiperheitä.
Palvelut	Leppävaaran kauppakeskus n. 1 km, Leppävaaran urheilupuisto ja ui- mahalli n. 2 km
Suunnitteluhistoria	Ryhmäpuutarha-alueen perustaminen on lähtenyt yksityishenkilön, Joel Laurilan ideasta ja hän on koonnut sen toteuttamiseen ryhmän, joilla on tarvittava erityisosaaminen. Sopiva alue löytyi Kilon kartanon Säterinnii- tyllä sijaitsevalta peltoalueelta. Alueen perustamisesta ja rakentamisesta on vastannut GB Group Oy. Pääsuunnittelun on tehnyt Arkkitehtitoimisto Sakari Heikkinen. Mökit on toimittanut I-alueelle Kontiotuote ja II- alueelle Honkarakenne Oyj. Rakentamisessa on painotettu ekologisia ra- kennusmateriaaleja ja rakennuttamisstrategiaa.
Nykytilanne	Ryhmäpuutarha sijaitsee avoimen peltoalueen reunalla lähellä Leppävaa- ran keskustaa. I-alue on juuri valmistunut kesällä 2011 ja mökkien piha- alueet ovat vasta rakenteilla. Päätieta rajaamaan on istutettu pensasai- ta, mutta tonttien välillä on käytetty metalliaitoja. Alueella on useita metsätontteja, joille on jätetty kookkaita puita. Rakennusten arkkiteh- tuuri on yhtenäinen.
Yhteistoiminta	Yhteistoimintaa on vireillä ja kokouksia järjestetty.
Muuta	Suurin osa käyttäjistä liikkuu alueelle pyörillä.
Hintataso	I -alue: myyntihinta n. 84 000-92 000 €, velaton hinta n. 106 000 - 108 000 €, (parvellinen lisähinta n.8 800 €) II-alue myyntihinta n. 35 000 €, velaton hinta n. 115 000 € (parvi n. 9600 €) Hoitovastike n. 60 €/kk

Osa-alue I

Kartat: <http://gbgroup.fi/kesapaivantarha.php>

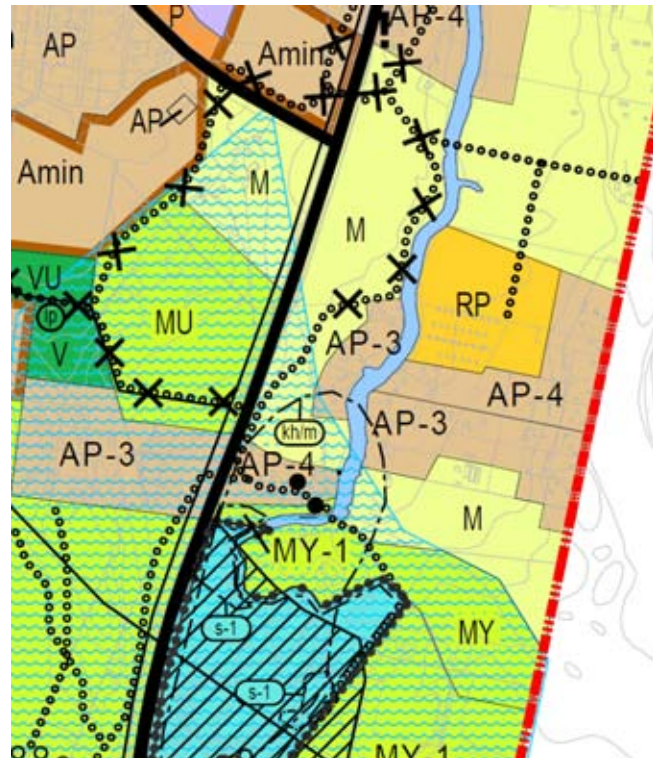
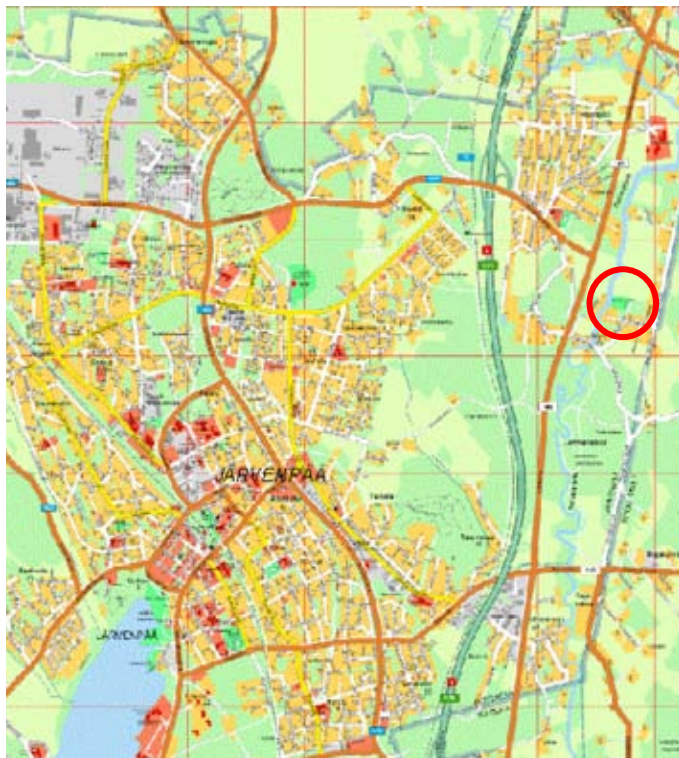
Osa-alue II

Havainnekuvat: <http://gbgroup.fi/kesapaivantarha.php>

Valokuvat Finnish Consulting Group Oy, E. Rapola

Järvenpää - Haarajoen siirtolapuutarha

Karttaotteet Järvenpään kaupunki, <http://kartta.jarvenpaa.fi>, <http://www.jarvenpaa.fi/>

Sijainti ja saavutettavuus

Järvenpää
Julkinen liikenne, bussipysäkki n. 1 km, juna-asema n. 2,5 km

Kaavamerkintä, muut säännöt

Yleiskaava 2020 (vahv. 2006) RP siirtolapuutarha-/palstaviljelyalue, ei asemakaavaa
Mökeille on laadittu tyyppipiirustukset
Järjestyssäännöt

Alueen tiedot

Perustettu vuonna 1984
Pinta-ala 1,8 ha
Mökkipalstojen lukumäärä 31 kpl
Tonttien koko 450 m²
Mökkien koko 30 m²

Hallintomuoto ja omistussuhteet

Haarajoen siirtolapuutarhayhdistys
Tontti Järvenpään kaupungin, vuokrattu (2043 asti)
Mökki palstan vuokraajan oma

Kunnallistekniikka jätehuolto ja alueen hoito

sähköliittymä, kesävesiliittymä kaupungin vesijohtoverkostoon, kasteluvesi joesta
jätevedet kerätään umpisäiliöön
harmaat vedet imeytetään tontilla

Yhteistilat

Huoltorakennuksessa huoltotilat, wc ja suihku
veneranta

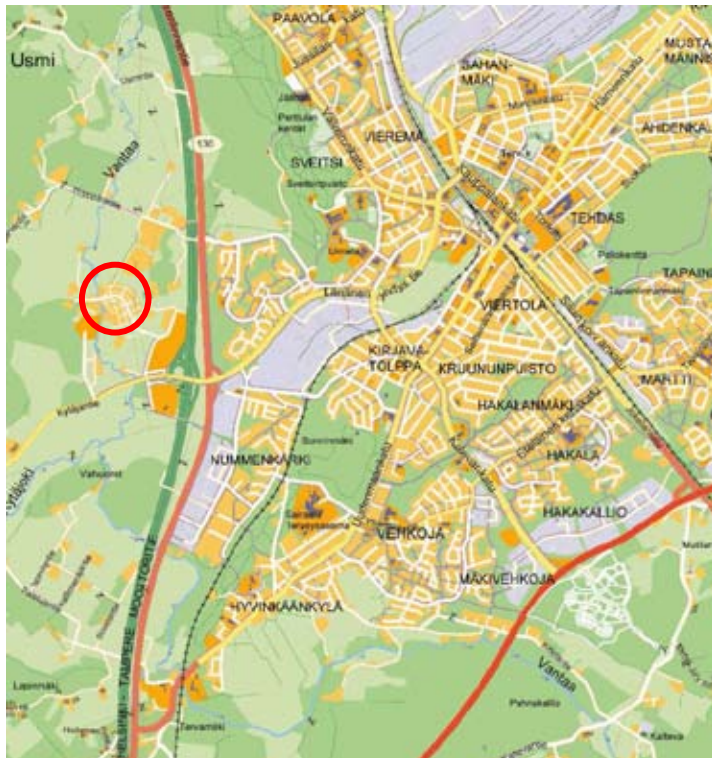
Mökkien varustetaso	tupakeittiö ja parvi, veranta 6 m ² osassa mökkejä kuivakäymälä, takka, sauna
Avoinna	1.4. – 31.10.
Käyttäjäkunta	Mökkien omistajan pitää olla järvenpääläinen
Palvelut	Postilaatikko Kauppa n. 1 km, kauppakeskittymä n. 2 km
Suunnitteluhistoria	Haarajoen siirtolapuutarhayhdistys ry vuokrasi Järvenpään kaupungilta toimintaan sopivan alueen Keravanjoen rannalta vuonna 1984. Tontti oli osin peltoa ja osin metsää. Alueen ja mökit on suunnitellut rakennusmestari Matti Nurmi. Alue rakentui kerralla ja mökkien ilme on hyvin yhtenäinen.
Nykytilanne	Melko pieni ja tiivis siirtolapuutarha sijaitsee Haarajoen varrella peltoalueen laidalla. Alue koostuu sorakäytävien varsille ryhmitetyistä saman mallin mukaan rakennetuista punaisista mökeistä. Alueen ilme on yhtenäinen ja pihojen istutukset huolella hoidettuja. Mökki-palstoilla on kasvimaa, marjapensaita ja hedelmäpuita.
Yhteistoiminta	Juhannusjuhlat, elokuun valonjuhlat, kevät- ja syysalkoot Avoimet ovet kerran vuodessa
Muuta	
Hintataso	30 000 - 40 000 € Liittymismaksu 200 € Tontin vuosivuokra 400 €

Lähteet: Rauha Pulkkinen, Haarajoen siirtolapuutarhayhdistys
<http://asunnot.oikotie.fi/myytavat-loma-asunnot/6765657>

Ilmakuva Järvenpään kaupunki,
<http://kartta.jarvenpaa.fi>

Hyvinkää - Vanhanmyllyn siirtolapuutarha

Karttaotteet Hyvinkään kaupunki, <http://kartta.hyvinkaa.fi/>

Sijainti ja saavutettavuus

Hyvinkää, Vanhamylly
Hyvinkään keskusta n. 5 km
Pikavuoropysäkki Helsinkiin n. 1 km

Kaavamerkintä, muut säännöt

RP ryhmäpuutarha
Rakentamistapaohjeet
Järjestyssäännöt
Mökeille on laadittu tyyppipiirustukset. Malleja 10 kpl. Lisäksi 2 kpl hirsimökkimallia

Alueen tiedot

Perustettu vuonna 1986-87
Pinta-ala 11,6 ha (josta viljelypalsta-alue 5,8 ha)
Mökkipalstojen lukumäärä 110 kpl rakennettu n. 60
Viljelypalstoja n. 20 kpl
Tonttien koko n. 400 m²
Mökkien koko 22-35 m²

Hallintomuoto ja omistussuhteet

Hyvinkään kaupunki alueen omistaja ja vuokraaja.
Tonttikohdaiset vuokrasopimukset 15 vuodeksi kerrallaan.
Mökki palstan vuokraajan oma
Vanhanmyllyn siirtolapuutarhayhdistys hoito- ja käyttövastuu yhteiset alueet ja tilat

Kunnallistekniikka jätehuolto ja

Tonteilla sähköliittymä ja vesiliitäntä, harmaat vedet johdetaan tontilla imeytyskaivoon. Alueella ei ole jätevesiviemärintiä.

alueen hoito	Alueen ylläpito Vanhanmyllyn siirtolapuutarhayhdistys.
Yhteistilat	Kerhotalo, sauna, vaja, lato (peräkärryjen säilytys)
Mökkien varustetaso	Suurin osa mökeistä talviasuttavia. Omarakenteisia, varustetaso esimerkiksi: ullakko (25 m ²), keittiö, kuivakäymälä, talousrakennus (8m ²), kamina tai kevyttakka Suihkuja mökeissä jonkin verran, mutta harmaat vedet johdetaan tontilla imeytyskaivoon.
Avoinna	1.4. – 31.10. Talvikausi: Talviasuminen ei ole sallittua, mutta mökeillä voi käydä.
Käyttäjäkunta	Ei mökkien ostorajoitteita. Käyttäjäkunta pääasiassa Hyvinkäältä, mutta myös lähikaupungeista mm. Riihimäki, Tuusula, Vantaa ja Nurmijärvi. Käyttäjäkunnan keski-ikä n. 60 vuotta.
Palvelut	Postilaatikko Kauppa ja ravintola n. 0,6 km,
Suunnitteluhistoria	Siirtolapuutarhamökeistä järjestettiin arkkitehtiopiskelijoille kilpailu. Kilpailun tuloksena valittiin Ulla-Maija Liljan suunnittelema mökkimalli kehitettäväksi. Alueen suunnittelu aloitettiin vuonna 1984 ja ensimmäiset siirtolapuutarhamökit valmistuivat vuonna 1987.
Nykytilanne	Siirtolapuutarha sijaitsee Vantaanjoen varrella Vanhamyllyn tilakeskuksen läheisyydessä peltoalueiden ympäröimänä, mutta lähellä Hämeenlinnanväylän palvelukeskittymää. Siirtolapuutarha-alueen halki kulkee kylätie (Vanhanmyllyntie). Palsat asettuvat kaarimaiseen järjestykseen kylätien muodon mukaisesti sen molemmille puolille. Kylätietä reunustavat molemmin puolin koivurivit. Melko laajalla alueella on mökkejä vasta harvakseltaan. Alue on ilmeeltään omakotitaloalueen luoteinen. Siirtolapuutarhan yhteydessä on alue viljelypalstoille.
Yhteistoiminta	Laskiaisrieha, kesän avajaiset, juhannusjuhla kokonpolttoneen, avoimet ovet siirtolapuutarhalla, lauluilta, teatterimatkat ja jouluna puurojuhla. Talkoot 3- 4 kertaa vuodessa. Näiden lisäksi on järjestetty harrastuksiin liittyviä kursseja. Kerhotalolla jäsenillä on mahdollisuus mm. kankaankudontaan.
Muuta	Toimintansa rahoittamiseksi yhdistys järjestää talkootyönä markkinatorin muutaman kerran vuodessa Hyvinkään kauppatorilla.
Hintataso	n. 50 000 (omakustannushinta) - 100 000 (myyntihinta) € Siirtolapuutarhapalstojen vuosivuokra 400 € Vuositain siirtolapuutarhayhdistyksen jäsenmaksu 40 € ja ylläpitomaksu (mm. vesimaksu ja jätehuolto) n. 100 €

31.12.2011

Esimerkkikohteet

Kartta: <http://www.hyvinkaa.fi/en/Asuinymparisto-ja-raken-taminen/Tonttiasiat/Siirtolapuutarhatontit/>

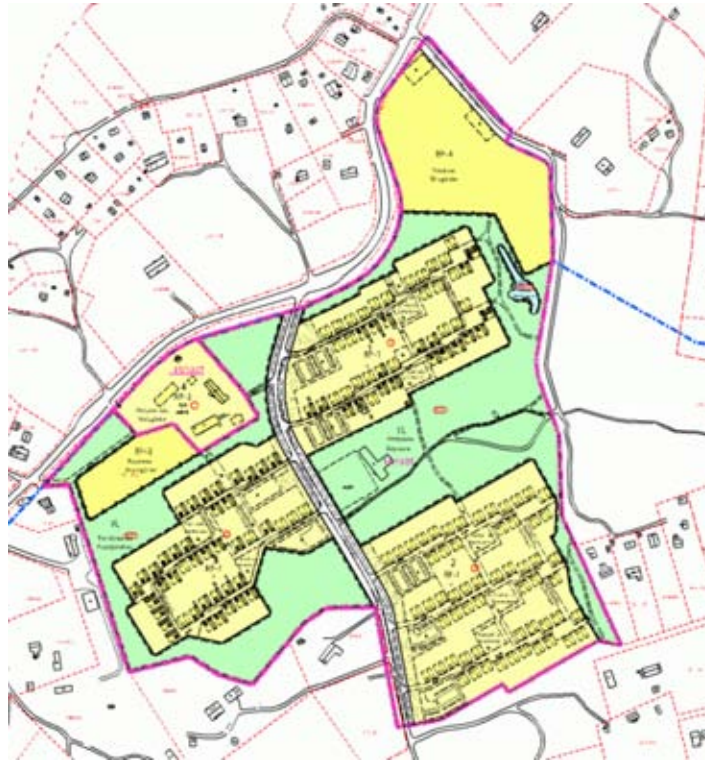

Valokuvat Finnish Consulting Group Oy, E. Rapola

Ortoilmakuva Hyvinkään kaupunki,
<http://kartta.hyvinkaa.fi/>

Turku – Illoisten siirtolapuutarha

Karttaotteet Turun kaupunki, <http://www.turku.fi>

Sijainti ja saavutettavuus

Turku, Hirvensalo, Illoinen
Turun keskustasta n. 9 km
Julkinen liikenne, bussipysäkki n. 0,1 km

Kaavamerkintä, muut säännöt

Asemakaava 1986, RP ryhmäpuutarha ja palstaviljelyalue
Rakentamistapaohjeet
Mökeille on laadittu tyyppipiirustukset, kaksi mökkimallia
Järjestyssäännöt

Alueen tiedot

Perustettu vuonna 1991
Pinta-ala 6,6 ha, lisäksi aluevaraus n. 3,4 ha
Mökkipalstojen lukumäärä 88 kpl, joista rakennettu n. 56 kpl
Tonttien koko n. 300-400 m²
Mökkien koko 33 m²
Viljelypalsta-aluevaraus yhteensä n. 1,5 ha, käytössä muutama palsta

Hallintomuoto ja omistussuhteet

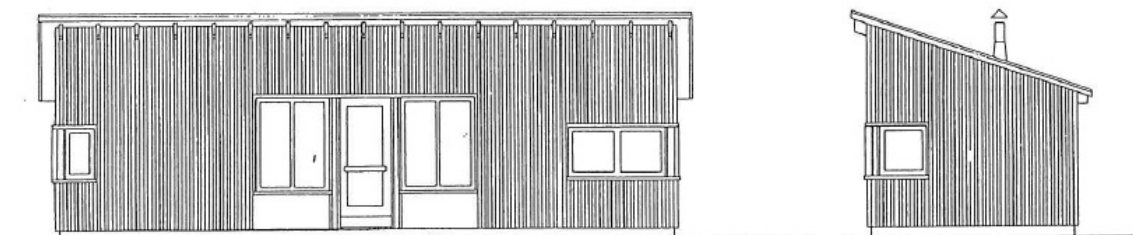
Turun kaupunki alueen omistaja ja vuokraaja.
Tonttikohdaiset vuokrasopimukset (2020 asti).
Mökki palstan vuokraajan oma
Illoisten ryhmäpuutarhayhdistys hoito- ja käyttövastuu yhteiset alueet ja tilat

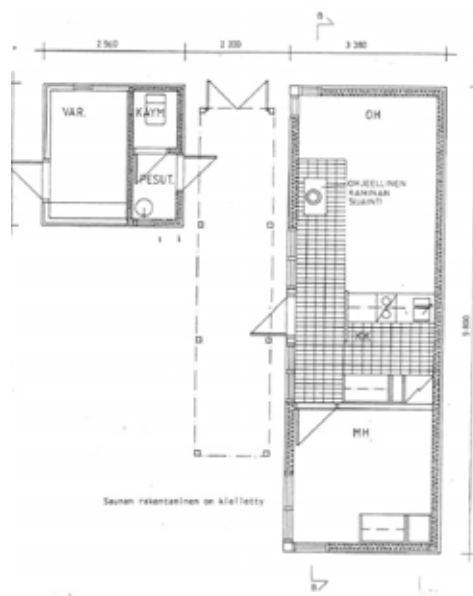
Kunnallistekniikka jätehuolto ja alueen hoito

Tonteilla sähköliittymä ja vesiliitäntä, harmaat vedet johdetaan imeytyskenttään. Vesivessaa varten täytyy olla oma umpitankki.
Jätehuollosta vastaa ryhmäpuutarhayhdistys.

	Ympäristön viheralueet hoitaa kaupunki yhdessä Illoisten ryhmäpuutarhayhdistyksen kanssa. Kaupunki huolehtii ajoväylistä.
Yhteistilat	vanha maatilan päärakennus ja navetta sauna, huoltotilat ja kerhorakennus
Mökkien varustetaso	keittiö, ulkorakennus 9 m ² , vaja 6 m ² mahdollisuus vesivessaan, suihkuun ja takkaan
Avoinna	15.4.–1.10. Muina aikoina mökkiä saa käyttää tilapäiseen oleskeluun
Käyttäjäkunta	Ei mökkien ostorajoitteita. Käyttäjäkunta pääasiassa lähialueelta, Turusta ja muista lähi kaupungeista. Ikäjakama 40-80 vuotta.
Palvelut	Kirjasto n. 2,5 km, kaupat ja posti 3,2 km, uimaranta 4,5 km
Suunnitteluhistoria	Alueen suunnittelusta järjestettiin opiskelijakilpailu vuonna 1985. Asemakaavan ja mökkien suunnittelun on tehnyt kilpailun voittanut arkkitehti Markus Seppänen. Illoisten siirtolapuutarha-alueelle on vahvistettu 1986 asemakaava, jolla osoitetaan alueen käyttö ryhmäpuutarhana. Osayleiskaavassa ympäristö on merkitty asutuskäyttöön ja maa- ja metsätalousalueeksi.
Nykytilanne	Melko laaja ryhmäpuutarha-alue sijaitsee kumpuilevassa viljelys-laaksossa, maaseutumaisessa ympäristössä. Ryhmäpuutarhan yhteistiloina toimii vanha maatilan päärakennus ja navetta. Alue koostuu sorakäyttävien varsille ryhmitetyistä saman mallityyppien mukaan rakennetuista vaaleankeltaisista mökeistä. Piha-alueilla kasvatetaan koristekasveja, marjapensaita ja hedelmäpuita. Mökkipalstat voivat vuokrata halutessaan erillisen viljelypalstan.
Yhteistoiminta	Juhannuksena lipunnosto, joulujuhla, askartelutyöt, pyöräretket, yhteislaulutilaisuudet Omien tuotteiden myyjäiset
Muuta	
Hintataso	50 000 (omakustannushinta) – 120 000 (myyntihinta) € Siirtolapuutarhapalstojen vuosivuokra on 70 – 110 € Lisäksi tulevat sähkö-, vesi- ja alueenhoitomaksut ja kertakorvauksena siirtolapuutarhamaksu (rakennuslupa, piirustukset) n. 2500 €

Lähteet: Aija Siponen, Turun kaupunki,
Pauli hämäläinen, Illoisten ryhmäpuutarhayhdistys
<http://www.turku.fi>

Kuvat: <http://www.turku.fi>Ilmakuva Turun kaupunki, <http://opaskartta.turku.fi/>

Kouvola – Pentsojan ryhmäpuutarha

Karttaotteet Kouvolan kaupunki, <http://kartta.kouvola.fi/>

Sijainti ja saavutettavuus

Kouvola, Pentsoja
Kouvolan keskustasta n. 2 km
Julkinen liikenne, bussipysäkki n. 0,2 km

Kaavamerkintä, muut säännöt

Asemakaava, RP ryhmäpuutarha ja palstaviljelyalue
Rakentamistapaohjeet
Mökeille on laadittu tyyppipiirustukset
Järjestyssäännöt

Alueen tiedot

Perustettu vuonna 1995
Pinta-ala 5,9 ha
Mökkipalstojen lukumäärä 30 kpl, joista rakennettu n 12 kpl
(Kaavassa varaus 68 mökkipalstalle)
Tonttien koko 300-350 m²
Mökkien koko 24-34 m²

Hallintomuoto ja omistussuhteet

Kouvolan kaupunki omistaja ja vuokraaja
Palstakohtaiset vuokrasopimukset vuoteen 2028 asti
Mökki palstan vuokraajan oma
Pentsojan ryhmäpuutarhayhdistys ry:llä alueenhoitosopimus kaupungin kanssa

Kunnallistekniikka jätehuolto ja alueen hoito

Tonteilla vesi- ja viemäriiitännät, sähköliittymä
Sekajäteastiat
Yhteisiä alueita hoidetaan talkootyönä viikoittain mm. istutuksien hoito

	ja nurmikoiden leikkaus sekä talvella lumien auraus.
Yhteistilat	2 kpl huoltorakennuksia, paikoitusalueet Varaus kerhotilalle, käytävillä valmiina kaapelointi ulkovalaistusta varten
Mökkien varustetaso	Talviasuttavia Valmis mökkimalli: tupakeittiö, wc, suihku, ulkoterassi, halutessa sähkö- lämmitys ja pieni kamiina tai takka puulämmitystä varten Mökkeihin voi rakentaa saunan ja tontille erillisen kalustovajan (6 m ²)
Avoinna	15.2. – 15.11. Talvikausi: Talviasuminen ei ole sallittua, mutta mökeillä voi käydä. Osalla mökeistä on peruslämpö.
Käyttäjäkunta	Ei mökkien ostopaikoitteita. Käyttäjäkunta pääasiassa Kouvolasta.
Palvelut	Postilaatikko Kirjasto, kauppa ja ravintola n. 1,2 km, uimahalli n. 1,5 km, Kymijoen rannassa kaupungin yleinen virkistyspaikka
Suunnitteluhistoria	Siirtolapuutarha-aluetta alettiin suunnitella vuonna 1995 Kouvolan kau- pungin toimesta yhteistyössä yhdistyksen kanssa. Vuonna 1999 aloitet- tiin mökkien rakentaminen.
Nykytilanne	Siirtolapuutarha sijaitsee Kymijoen läheisyydessä Pentsojan puronvarsi- lehdon vieressä, peltoalueiden ympäröimänä maaseutumaisessa ympä- ristössä. Aluetta reunustaa Kymenlaaksontien puolella hoidettu viher- alue. Mökit ovat yhtenevän vaaleankeltaisen värisiä ja ryhmitetty sora- käytävien varrelle. Tontit on rajattu pensasaidoin pääkäytäviltä. Tonteil- la on pääasiallisesti nurmialuetta, kukkaistutuksia ja pensaita. Jokaiselta palstalta löytyy hedelmäpuita ja marjapensaita. Jotkut kasvattavat myös tomaatteja, kurkkua ja vihanneksia ja perunaa. Jokunen pieni kasvihuo- ne on myös alueella.
Yhteistoiminta	Juhannusjuhla, keväällä ja syksyllä yhteinen grilli-ilta, tutustumispäivä kaupunkilaisille kerran vuodessa
Muuta	
Hintataso	Mökit 30 000 - 65 000 € (omantyön osuudesta ja sisäpuolen materiaa- leista riippuen) Lisäksi yhdistyksen rakentamisrahasto 500 € (mm. rakennuslupa, pii- rustukset) sähköliittymä 1700 €, kunnallistekniikka n. 2 200 € Vuosittain mm. tontin vuokra, yhdistyksen jäsen- ja toimintamaksut

Tontin koko on 300-350 m²

Mökit ovat kooltaan 24-34 neliöisiä. Sisätiloihin saa tehdä muutoksia. Vesi- ja viemäriiännät tekevät mahdolliseksi saunan rakentamisen mökkiin. Lisäksi voi rakentaa erillisen kalustovajan (6m²).

Esimerkki mökkityypistä A1

Kuvat: <http://www.kouvola.fi/palvelut/viheralueet/ryhmapuutarha-alue.html>